

Kokoomusnaiset

Kokoomuksen Naisten Liitto ry

Aloitteet ja liittohallituksen vastaukset. Hyväksytyt liiton edustajakokouksessa 19.11.2023.

Kokoomuksen Naisten Liiton edustajakokoukselle 2023 jätettiin 39 aloitetta.

- Aloite 1.** Kela-korvaukset palautettava ja korotettava fysioterapia- ja hierontahoitoihin (Joensuun Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 2.** Lisää lääkäreitä muuntokoulutuksella (Savo-Karjalan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 3.** Sähköinen äänestäminen vaaleissa mahdolliseksi (Kauhavan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 4.** Tarpeettomasta lääkärinlausunnosta on luovuttava ikäihmisen muuttaessa hoivakotiin (Rauman Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 5.** Lapsivaikutukset on arvioitava julkisessa päätöksenteossa (Kaakkois-Suomen Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 6.** Aikuiskoulutustukea pitää kehittää, ei lakkauttaa (Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 7.** Hedelmöityshoidot takaisin Kela-korvausten piiriin (Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 8.** Maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja työllistymisen edistämiseen valtakunnallinen toimintamalli (Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 9.** Puhdas sisäilma kuuluu turvalliseen oppimisympäristöön (Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 10.** Tunnetaidoilla hyvinvointia lapsille ja nuorille (Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 11.** Vanhemmuuden tukeminen aloitettava vahvemmin jo äitiysneuvolassa Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 12.** Opintovelvoitettaan suorittavan opiskelijan säännölliset ja maltilliset tulot eivät saa vaikuttaa nykyisessä määrin perheen saamiin tukiin (Hämeen Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 13.** Suomen lapsiperheiden turvaverkostoa on vahvistettava tulevana vuosina uusin keinoin syntyvyyden turvaamiseksi (Pohjanmaan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 14.** Ruoka-aineallergisten lasten ja nuorten asemaa parannettava terveydenhuollossa, varhaiskasvatuksessa ja kouluissa (Jyväskylän Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 15.** Koulujen ja varhaiskasvatusten keittiöhenkilökunnan vastuuta ja päätösvaltaa on parannettava ja vahvistettava Suomessa (Jyväskylän Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 16.** Hoitojonot purettava nopeasti ostopalveluja ja palveluseleitä hyödyntämällä (Kokoomuksen Naisten Helsingin piiri ry)
- Aloite 17.** Kouluterveydenhuolto saatava kuntoon (Kokoomuksen Naisten Helsingin piiri ry)
- Aloite 18.** Naisten turvallisuus- ja valmiustaitoja on kehitettävä (Kokoomuksen Naisten Helsingin piiri ry)
- Aloite 19.** Suomen sterilisaatiolainsäädäntö päivitettävä nykyvuosituhannelle (Kokoomuksen Naisten Helsingin piiri ry)
- Aloite 20.** Turkistarhaus historiaan (Uudenmaan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 21.** Perusopetus vastaamaan kaikenlaisten oppijoiden tarpeita (Uudenmaan Kokoomusnaiset ry)

- Aloite 22.** Omaishoitajien jaksamisesta huolehdittava (Uudenmaan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 23.** Energian hinnat pitää olla ennakoitavissa (Uudenmaan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 24.** Energiaremonttien kustannukset ilmastekona tulee huomioida riittävinä veronkevennyksinä korkotukina (Uudenmaan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 25.** Kiinteistöverotuksen kohtuullistaminen (Uudenmaan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 26.** Raiskausrikoksen vähimmäisrangaistusta on korotettava (Uudenmaan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 27.** Vanhemmuuden kustannukset tulee jakaa yhteisvastuullisesti (Uudenmaan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 28.** Terveystieteiden ammattihenkilöiden uudistuksessa osaamisen tasosta ei saa tinkiä (Uudenmaan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 29.** Päihdehuollon kehittämiseen ja päihdehoitotakuuseen pitää panostaa (Uudenmaan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 30.** Vartijoiden ja järjestyksenvalvojen koulutusta tulee kehittää ja siihen pitää panostaa (Uudenmaan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 31.** Yksityisen turvallisuusalan sisäistä valvontaa ja siihen kohdistuvaa viranomaisvalvontaa tulee tehostaa ja siihen pitää panostaa (Uudenmaan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 32.** Yksityisen turvallisuusalan kouluttajien koulutusta, vastuita ja viranomaisvalvontaa tulee kehittää ja siihen pitää panostaa (Uudenmaan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 33.** Liikunta- ja kulttuurietu kuuluu myös toiminimiyrittäjälle (Uudenmaan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 34.** Mielenterveyspalveluita nuorille matalalla kynnyksellä ja nopeasti (Pirkan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 35.** Veneily- ja vesistöturvallisuuden opetuksen varmistaminen opetussuunnitelman mukaisesti (Pirkan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 36.** Imetyksen edellytysten edistämistä pohjoismaisen mallin mukaisesti selvitettävä Suomessa (Pirkan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 37.** Kohti tasa-arvoisempaa harrastamista (Pirkan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 38.** Naisten kokema ikäyrjintä tulee nostaa näkyvästi esille. Siihen liittyviin asenteisiin ja käytäntöihin on puututtava niin koulutuksen kuin lainsäädännönkin avulla (Tapiolan Kokoomusnaiset ry)
- Aloite 39.** Maanpuolustuksen tasa-arvotoimenpiteitä edistettävä päämäärätietoisesti hallituskauden aikana (Pirkanmaan Kokoomusnaiset ry)

Aloite 1. Kela-korvaukset palautettava ja korotettava fysioterapia- ja hierontahoitoihin

Edellinen hallitus poisti fysioterapia- ja hierontahoidoista Kela korvauksen. Tämän johdosta eläkeläisten hyvinvointipalvelujen käyttö väheni merkittävästi. Monet seniori-ikäiset hoitavat omaa terveyttään erilaisia liikuntamuotoja harrastamalla. Tämän lisäksi he tarvitsevat rentouttavaa hierontaa ja fysioterapiaa voidakseen paremmin. Kela- korvauksen palauttamisella tuetaan seniori-ikäisten omaehtoista terveydenhoitoa. Kela- korvauksen palauttaminen lisää hyvinvointialan yrittäjien palvelujen kysyntää, lisää työllisyyttä ja verotuloja. Kun uusi hallitus korjaa tämän epäkohdan, itseään hoitavat seniori-ikäiset eivät ole ensimmäisinä jonoissa lääkäriin eikä hoitokoteihin.

Edellä mainitun perusteella Savo-Karjalan Kokoomusnaiset ry esittää, että edustajakokous hyväksyessään tämän aloitteen velvoittaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan niin, että hieronta- ja fysioterapiapalveluiden Kela-korvaukset palautetaan ja korotetaan, jotta seniori-ikäiset voivat käyttää näitä hyvinvointipalveluita.

Anna-Liisa Innanen
emerita piirisihteeri
Joensuun Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Savo-Karjalan Kokoomusnaisia aloitteesta Kela-korvausten palauttamisesta ja korottamisesta fysioterapia- ja hierontapalveluihin. Lakimuutos, jonka myötä yksityislääkärin määräämien tutkimusten ja hoidon kustannuksien korvaus poistui, hyväksyttiin eduskunnassa vuoden 2022 lopussa. Kela ei ole korvannut 1.1.2023 tai sen jälkeen alkaneen tai jatkuneen fysioterapiahoidon tai hieronnan kustannuksia. Muutos on vaikuttanut myös matkojen korvaamiseen.

Savo-Karjalan Kokoomusnaiset ry näkee hieronta- ja fysioterapiapalvelut erityisesti ikääntyvien toimintakykyä ylläpitävänä, hyvinvointialan yrittäjien palvelujen kysynnän lisääjänä ja sitä kautta verotulojen tuottajana ja työllisyyden lisääjänä.

Hallituksen budjettiesitys 2023 nostaa yksityislääkärin vastaanotolta saatavaa Kela-korvausta. Tavoitteena on purkaa hoitojonoja.

Kela on maksanut vuosittain korvauksia noin 3,2 miljoonasta lääkärikäynnistä. Niistä valtaosa eli 77 prosenttia on erikoislääkärin vastaanottoja. Kela-korvauksia nostetaan vuonna 2024 100 miljoonalla eurolla. Korvausten nosto nähdään panostuksena terveydenhuoltoon, jotta ihmiset pääsevät jonoista hoitoon. Koko korvausjärjestelmän uudistusta valmistellaan ja sen tulisi valmistua 2025 alussa. Tässä mallissa voi olla mahdollista ottaa käyttöön hintakatto. Uudistuksen yhteydessä voidaan tarkastella myös fysioterapia- ja hierontapalveluiden mahdollinen palautus Kela-korvauksen piiriin.

Ikäihmisten kuntoutusta on kehitettävä ja vahvistettava. Kuntouttava toiminta parantaa elämänlaatua, liikumis- ja toimintakykyä ja edistää mahdollisuutta jatkaa itsenäistä elämää sekä osallistumista kodin ulkopuolisiin toimintoihin.

Kokoomuksen sosiaali- ja terveystaloudellista koskevan kannanoton mukaisesti tavoitteena on kehittää Kela-korvausta yhtenä ratkaisuna nopeuttaa hoitoon pääsyä. Moni käyttää yksityisiä terveydenhuollon palveluita siksi, että julkisen sektorin palveluihin ei pääse. Kela-korvausta kehittämällä voidaan varmistaa se, että yhä useampi voi valita itselleen parhaiten sopivan palvelun.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

Aloite 2. Lisää lääkäreitä muuntokoulutuksella

Hyvinvointialueiden terveyskeskuksiin ei saada lääkäreitä. Yleislääkäreistä on pula koko maassa. Pula lääkäreistä koettelee etenkin Itä-Suomen kuntia, joissa sairaita on paljon. Ikääntyneet, raskasta työtä raataneet, työttömyydestä kärsineet, mielenterveysongelmaiset ja monet, monet muut ovat lääkärien avun tarpeessa.

Esitämme avuksi lääkäripulaan muuntokoulutusta, jonka avulla sairaanhoitajat, terveydenhoitajat, kätilöt ja pelastajat voitaisiin kouluttaa lääkäreiksi. Sairaanhoitajista on koulutettu muuntokoulutuksella lääkäreitä vuosina 2003 - 2010 Varsinais-Suomessa. Monet valmistuneet lääkärit työllistyivät lähiseutujen kuntiin, iso osa kotikuntiansa terveyskeskuksiin.

Yliopistojen lääkärikoulutuksiin voi tietysti hakea normaalin hakumenettelyn kautta jo terveydenhuollon ammateissa työskennelleet, mutta esittämämme muuntokoulutus toisi todennäköisesti Varsinais-Suomen mallin mukaan kotipaikkakunnilleen palaavia lääkäreitä. Muuntokoulutusjärjestelyt maksavat tietysti enemmän, mutta tuskan ja vaivan hinta ilman lääkärin apua kunnissamme on mahdoton arvioida.

Hyvinvointialueiden terveyskeskuksiin ei saada lääkäreitä. Yleislääkäreistä on pula koko maassa. Pula lääkäreistä koettelee etenkin Itä-Suomen kuntia. Hyvinvointialueisen kunnissa on varmasti terveydenhoitoaloilla lahjakkuusreservejä ja potentiaalisia koulutettavia lääkäriopintoihin. Korkeakoulutusta kehitettäessä voisi voimavaroja suunnata myös hyvinvointialueiden lääkäripulan voittamiseen.

Edellä mainitun perusteella Savo-Karjalan Kokoomusnaiset ry esittää, että edustajakokous hyväksyessään tämän aloitteen velvoittaa eduskunta- ja ministeriryhmää toimimaan niin, että aloitetaan muuntokoulutus lääkäreiksi millä saadaan lisää lääkäreitä kaikkiin kuntiin.

Heleena Uusi-Illikainen
puheenjohtaja
Savo-Karjalan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Savo-Karjalan Kokoomusnaisia aloitteesta lääkärien muuntokoulutuksen järjestämiseksi. Hallitusohjelma 2023 Vahva ja välittävä Suomi lupaa kehittää eri alojen erikoislääkäreiden perusterveydenhuoltoa tukevia konsultaatiopalveluja ja -malleja sekä vastaanotto toimintaa sote-keskuksissa. Samoin luvataan hyödyntää hoitopääsyn parantamisessa ja hoidon jatkuvuuden vahvistamisessa myös omalääkäri-, omahoitaja- ja omatiimimallia. Etävastaanotolla voidaan lisätä myös hoidon alueellista yhdenvertaisuutta, kun lääkäriresurssia saadaan sellaisillekin alueille, joille on vaikeuksia rekrytoida vakituisia lääkäreitä.

Hallitusohjelmassa hyvinvointialueita ohjataan ottamaan huomioon palveluiden saatavuus ja saavutettavuus palvelurakennetta kehitettäessä. Samalla edistetään uusia toimintamalleja, kuten digitaalisia palveluja, etävastaanottoja, asiakkaan luo vietyjä palveluja sekä liikkuvia palveluita, erityisesti harvaanasutuilla alueille. Hyvinvointialueilla otetaan käyttöön digitaalista palveluohjausta, jolla pyritään ratkaisemaan potilaan ongelma digitaalisesti, puhelimitse tai ohjaamalla potilas omalle sote-asemalle tai muiden palveluiden piiriin.

Korkeakouluopiskelijoiden aloituspaikkojen osalta pidetään tärkeänä, että aloituspaikat kohdistuisivat yhä enemmän ensimmäistä tutkintoa suorittaville. Valmisteilla on tiede- ja kulttuuriministeri Sari Multalan johdolla toimenpideohjelma, jolla julkinen rahoitus suuntautuisi entistä vahvemmin koulutustasoa nostavaan koulutukseen. Täydennyskoulutusta ensimmäisen tutkinnon jälkeen pyritään mahdollistamaan kokonaista tutkintoa pienemmällä opintokokonaisuuksilla.

Savo-Karjalan Kokoomusnaiset esittää avuksi lääkäripulaan muuntokoulutusta, jonka avulla sairaanhoitajat, terveydenhoitajat, kätilöt ja pelastajat voitaisiin kouluttaa lääkäreiksi. Hyvinvointialueiden terveyskeskuksiin ei saada lääkäreitä. Yleislääkäreistä on pula koko maassa. Pula lääkäreistä koettelee etenkin Itä-Suomen kuntia.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

3. Sähköinen äänestäminen vaaleissa mahdolliseksi

Kauhavan Kokoomusnaiset puolustavat kansanvaltaa ja vaativat sähköisen äänestyksen mahdollisuutta kaikissa vaaleissa.

Äänestysaktiivisuus on pysynyt huolestuttavan alhaisena erityisesti EU-vaaleissa. Nuoret äänestävät selvästi muita ikäluokkia vähemmän ja varsinkin EU-vaaleissa äänestysprosentti on muihin maihin verrattuna matala. Viime EU-vaaleissa äänestysaktiivisuus Suomessa oli noin 40 prosenttia, kun esimerkiksi Belgiassa se oli lähes 90 prosenttia.

Nykynuoret ovat hyvin osaavia tietotekniikassa, joten olisi luontevaa, että sähköinen äänestäminen otettaisiin käyttöön. Kymmenen vuotta asiasta on Suomessa keskusteltu ja tehty selvityksiä ja silti asia ei ole edennyt nykyaikaan. Edes digiloikka korona-aikana ei vauhdittanut sähköistä äänestämistä, vaikka muuten opimme nopeasti pitämään tapaamiset ja kokoukset verkossa. Jopa sähköinen äänestäminen kokoustilanteissa on helposti toteutettavissa anonyymisti, jotta vaalisalaisuus säilyy. Sähköisesti rahamme säilyvät vahvan tunnistamisen kautta omassa vallassamme ja asiointi viranomaisten kanssa on helppoa.

Viro otti ensimmäisenä maana käyttöön sähköisen äänestämisen jo lähes 20 vuotta sitten. Nettiäänestyksen suosio on kasvanut siellä uusiin ennätyksiin.

Jokainen ääni on tärkeä ja saattaa olla se ratkaiseva. Siksi on syytä pitää huoli, että mahdollisimman moni käyttää äänioikeuttaan. Näin turvaamme demokratiamme.

Kauhavan Kokoomusnaiset vaativat pikaisesti sähköisten äänestysmenetelmien käyttöönottoa, jotta nykyajan mahdollisuudet hyödynnetään maksimaalisesti. Selvää on, että perinteinen äänestäminen tulee myös olla mahdollista.

Hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta edistämään sähköisen äänestyksen mahdollisuutta kaikissa vaaleissa.

Kauhavan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Kauhavan Kokoomusnaisia aloitteesta sähköisten äänestysmenetelmien käyttöön ottamiseksi. Kauhavan Kokoomusnaiset vaatii pikaisesti sähköisten äänestysmenetelmien käyttöönottoa perinteisen äänestämisen rinnalle. Virossa on ollut mahdollista äänestää sekä parlamentti-, että kuntavaaleissa sähköisesti perinteisen äänestämisen rinnalla jo pitkään.

Suomessa oikeusministeriö toteutti sähköisen äänestyksen kokeilun Karkkilassa, Kauniaisissa ja Vihdissä vuoden 2007 eduskuntavaaleissa. Näiden kuntien äänioikeutetuilla oli mahdollisuus äänestää sähköisesti kyseisten kuntien yleisissä ennakköäänestyspaikoissa ja vaalipäivän äänestyspaikoissa. Tuolloin suunniteltiin, että jos kokeilu olisi edennyt suotuisasti, olisi sähköinen äänestys ollut käytössä koko maassa jo vuoden 2011 eduskuntavaaleissa.

Suomi on Euroopan johtavia maita digitalisaation hyödyntämisessä julkishallinnossa. Kuitenkaan meilläkään ei siirtyminen paperisesta hallinnosta digitaliseen ole sujunut ongelmitta. Ratkaisuja on usein kehitetty palvelu-, prosessi- ja virastokohtaisesti eikä aina vanhoja rakenteita ole purettu. Paljon on edelleen tehtävää, jotta digitaaliset työkalut saadaan käyttöön kaikissa soveltuviissa yhteyksissä.

Sähköiseen vaaliin siirryttäessä on huomioitava erityisellä tavalla tietoturva ja siitä johtuvat reunaehdot. Vaalitoiminta on kansanvallan ydintä, jota ei nykyteknologian oloissa ole vielä voitu tietoturvallisesti kokonaan digitalisoida äänestämisen osalta.

On kuitenkin ehdottoman tärkeää kehittää jatkuvasti järjestelmiä ja toimia ennakkoluulottomasti kohti sähköisen äänestyksen mahdollistamista.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

toteaisi aloitteen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

4. Tarpeettomasta lääkärinlausunnosta on luovuttava ikäihmisen muuttaessa hoivakotiin

Kun ikääntynyt ihminen tarvitsee heikentyneen toimintakykynsä vuoksi ympärivuorokautista hoivaa, hän hoitopaikan saatuaan tarvitsee usein taloudellista tukea Kelan myöntämän eläkkeensaajan hoitotuen muodossa. Tukea haettaessa Kela vaatii hakemuksen ja hakijan taloudellista tilaa selvittävien asiakirjojen lisäksi myös lääkärin C-lausunnon, joka Käypä Hoito -suosituksen mukaan on "ainoa lausunto, mikä on nimenomaan sairauden aiheuttaman toimintakyvyn alenemisen kuvaamista varten suunniteltu."

Edellytys eläkettä saavan hoitotuella on, että henkilön toimintakyvyn voidaan arvioida olevan sairauden, vian tai vamman vuoksi yhtäjaksoisesti heikentynyt vähintään vuoden ajan ja että henkilön sairaudesta, viasta tai vammasta aiheutuu avuntarvetta tai ohjauksen ja valvonnan tarvetta (Laki vammaisuuksista 9§). Lopuksi todetaan, että Kansaneläkelaitoksen on tarvittaessa hankittava hyvinvointialueen lausunto hoitotuen myöntämisedellytysten selvittämistä varten.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista määrää 15 §:ssä hyvinvointialueen vastaamaan siitä, "että iäkkään henkilön sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muiden hänen hyvinvointiaan, terveyttään, toimintakykyään ja itsenäistä suoriutumistaan tukevien palvelujen tarve selvitetään kokonaisvaltaisesti yhdessä iäkkään henkilön ja tarvittaessa hänen omaisensa, läheisensä tai hänelle määrätyn edunvalvojan kanssa. Palveluntarpeiden selvittämisestä vastaa iäkkään henkilön tarpeiden kannalta tarkoituksenmukainen sosiaalihuollon ammattihenkilöistä annetun lain (817/2015) 3 §:ssä tai terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain (559/1994) 2 §:ssä tarkoitettu ammattihenkilö, jolla on laaja-alaista asiantuntemusta. Palveluntarpeiden selvittämisestä vastaavan työntekijän on toimittava iäkkään henkilön tarpeita vastaavasti yhteistyössä muiden tämän lain 10 §:ssä tarkoitettujen asiantuntijoiden kanssa." (8.7.2022/604)

Lisäksi 15 a §:ssä todetaan, että hyvinvointialueen on käytettävä RAI-arviointivälineistöä iäkkään henkilön toimintakyvyn arvioinnissa, jos hän 15 §:n 1 momentissa tarkoitettuna ammattihenkilön alustavan arvion mukaan tarvitsee säännöllisesti annettavia sosiaalipalveluja hoitonsa ja huolenpitonsa turvaamiseksi. RAI-arviointivälineistö kuuluu 15 §:n 3 momentissa tarkoitettuihin luotettaviin toimintakyvyn arviointivälineisiin.

Johtopäätös on, että hyvinvointialueen tekemä myönteinen päätös hoivakotipaikasta ikääntyneelle henkilölle on jo riittävän laaja-alainen, ammattilaisen tekemän selvitystyön tulos. Lääkärinlausunto ei tuo toimintakyvyn selvittämiseen enää mitään lisää.

Rauman Kokoomusnaiset esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta ryhtymään toimiin, että Kela luopuu tarpeettomasta lääkärinlausunnosta silloin, kun hyvinvointialue on myöntänyt ikääntyneelle hoivakotipaikan ja hän hakee sitä varten eläkkeensaajan hoitotukea.

Rauman Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Rauman Kokoomusnaisia aloitteesta, jossa Kela luopuisi tarpeettomasta lääkärinlausunnosta silloin kun ikääntyneellä on jo hoitopaikka. Kokoomusnaiset pitää tärkeänä, että keskitytään sosiaali- ja terveystalvveluiden parantamiseen, ei hallinnon ja byrokratian kasvattamiseen. Tavoitteena on saada ihmiset jonoista hoitoon, tarjota sosiaali- ja terveystalvveluiden käyttäjille nykyistä enemmän mahdollisuuksia vaikuttaa palveluihinsa ja turvata henkilöstön jaksaminen ja viihtyvyys työssään.

Hallitusohjelmassa sitoudutaan kehittämään palveluohjausta siten, että erityishuomio kohdistetaan paljon palveluita tarvitseviin ikäihmisiin. Palvelujen sujuva saanti lisää sekä ikäihmisten että heidän omaistensa turvallisuutta. Tavoitteena on varmistaa, että palvelujen saatavuus toteutuu yhdenvertaisesti. Hyvinvointialueiden ja kuntien välistä yhteistyötä tarvitaan muun muassa esteettömän asumisen, harrastusten ja liikkumisen mahdollistamisessa sekä tapaturmien ehkäisyssä. Tuetaan kuntien ja järjestöjen yhteistyöllä ikäihmisten digitaalisten taitojen kehittymistä. Varmistetaan, että palveluita on tarjolla myös heille, jotka eivät voi käyttää sähköisiä palveluita. Oikea-aikaiset ja riittävät kotihoidon palvelut, palvelu- ja yhteisöllinen asuminen sekä ympärivuorokautiset hoivapalvelut tulee varmistaa yksilöllisten tarpeiden mukaisesti.

Palvelun sujuvoittamiseksi ja aiheettoman byrokratian karsimiseksi on tärkeää karsia ylimääräisiä lääkäri-lausuntoja.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

5. Lapsivaikutukset on arvioitava julkisessa päätöksenteossa

Lapsen edun ensisijaisuus on määritelty YK:n lapsen oikeuksien sopimuksessa. Sopimus on ollut Suomessa voimassa vuodesta 1991, ja on yhtä velvoittava kuin muut eduskunnan säätämät lait. Lapsivaikutusten arviointi on keskeinen väline lapsen edun määrittämisessä. Lapsivaikutusten arvioinnin käyttöönotto on ollut kirjattuna Vanhasen hallitusohjelmasta asti. Arviointi ei kuitenkaan toteudu julkisessa päätöksenteossa velvoitteista ja vaatimuksista huolimatta. Erityisesti lapsivaikutusten arviointiin oleellisesti kuuluva lasten ja nuorten osallisuus jää usein toteuttamatta.

Lapsivaikutusten arvioinnilla haetaan vastauksia siihen, millaisia hyötyjä tai haittoja erilaisissa tilanteissa oleviin lapsiin päätöksillä aiheutetaan. Arviointia tulee toteuttaa kaikkien hallinnonalojen päätöksissä, joiden ratkaisu tulee vaikuttamaan joltain osin suoraan yleisesti lapsiin, tai kun kohteena on pienempi lapsijoukko, joiden kannalta päätös on merkityksellinen. Myös tilanteissa, joissa päätösten vaikutus liittyy lapsiin epäsuorasti, kuten maahanmuutto, liikenne, sosiaalinen turvallisuus, verot, ympäristöön liittyvät asiat, tulee vaikutukset arvioida. Arvioinnilla on paikka myös silloin kun päätös on osa laajempaa vaikutusketjua ja päätöksellä on yhteisvaikutuksia muun valmisteilla olevan päätöksen kanssa, tai kun päätöksen kohteena oleva asia on uusi, kiistanalainen tai päätöstä on vaikea perua. Lapsivaikutusten arvioinnilla kyetään laajentamaan ja pidentämään tarkastelunäkökulmaa myös talouden osalta, sillä vaikka näennäisesti jokin toimenpide voi nostaa kustannuksia, niin pitkällä aikavälillä se saattaa alentaa joitakin muita menoja.

Kokemukset kunnista ja valtionhallinnosta osoittavat, että vaikutusten arvioinnissa usein painottuvat taloudelliset ja organisatoriset tekijät. Ihmisiin kohdistuvat vaikutukset, kuten lapsivaikutukset, jäävät monissa tilanteissa vähemmälle huomiolle. Lasten hyvinvoinnin ja oikeuksien toteutumisen kannalta hyvät päätökset ovat myös taloudellisesti kestävämpiä. Lapsivaikutusten arvioinnin puuttuminen päätöksenteossa voi johtaa lasten ja perheiden kannalta erittäin vaikeisiin tilanteisiin. Kaikkein eniten lasten kannalta huonot päätökset iskevät heikoimmassa asemassa oleviin ja erityistä tukea tarvitseviin lapsiin. Päätöksentekijällä on velvollisuus osoittaa, mille lapsen oikeuksien sopimuksessa turvattujen oikeuksien näkökulmille ratkaisu on perustettu, ja miten lapsen etuja on punnittu muita seikkoja vasten.

Lapsivaikutuksen arvioinnissa lapsen oikeus saada näkemyksensä huomioonotetuksi omaan elämään vaikuttaviin asioihin on keskeinen elementti. Valmistelijoiden ja päätöksentekijöiden tulee etsiä ja toteuttaa erilaisia keinoja tavoittaa niitä lapsia, joita päätös koskee. Esimerkiksi järjestöillä ja seurakunnilla on valtavasti kokemusta lapsen kuulemisen eri menetelmistä, mutta niitä ei hyödynnetä osana lapsivaikutusten arvioinnin toteuttamista. Lapsivaikutusten arviointi on tärkeä osa hyvää hallintoa ja päätöksentekoa.

Edellä todetun perusteella Kaakkois-Suomen Kokoomusnaiset esittävät, että hyväksyessään aloitteen edustajakokous velvoittaa Kokoomuksen Naisten Liittoa tekemään selvityksen siitä, voidaanko lapsivaikutusten arvioinnit ottaa käyttöön julkisessa hallinnossa ja päätöksenteossa.

Kaakkois-Suomen Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Kaakkois-Suomen Kokoomusnaisia aloitteesta laatia selvitys lapsivaikutusten arviointien käyttöön ottamisesta julkisessa hallinnossa ja päätöksenteossa.

Hallitusohjelmassa 2023-2027 sitoudutaan edistämään lapsimyönteisen yhteiskunnan rakentamista. Huomiota kiinnitetään varsinkin perheiden hyvinvointiin ja varhaiseen tukeen. Hallitusohjelmassa luvataan edistää lapsiperhemyönteistä politiikkaa kaikilla tasoilla ja kiinnittää huomiota lapsi- ja perhevaikutusten arviointiin päätöksenteossa. Ja samalla tunnistaa lapsiperheiden monimuotoisuus. Lapsistrategiatyössä tunnistettuja toimia jatketaan osana hallituksen lapsi- ja perhepolitiikan toimeenpanoa.

Hallitus on luvannut vahvistaa yhteiskunnan lapsi- ja perhemyönteisyyttä. Hallitus laatii väestöpoliittisen selonteon, jossa tarkastellaan lapsiperheiden hyvinvointia, toimeentuloa, työn ja perheen yhteensovittamista sekä tahattomasti

lapsettomien tilannetta. Selonteossa huomioidaan erityisesti pikkulapsiperheiden, yksinhuoltajien, opiskelijaperheiden ja monilapsisten perheiden erityishaasteet.

Myös sosiaaliturvauudistuksen yhteydessä tulee tehdä jatkuvaa tutkittuun tietoon pohjautuvaa lapsivaikutusten arviointia. YK:n lapsen oikeuksien sopimuksen tulee olla lapsivaikutusten arvioinnin perustana. Lapsivaikutusten arvioinnin tarkoituksena on varmistaa lapsen edun mahdollisimman täysimääräinen toteutuminen.

Tärkeä lausunnonantajan rooli on myös lapsiasiainvaltuutetulla. Lapsiasiainvaltuutettu pitää myönteisenä, että lapsivaikutusten arviointia on pyritty sisällyttämään lakiesityksiin enenevissä määrin. Lapsiasiainvaltuutetun näkemyksen mukaan kuitenkin systemaattista, tietoon perustuvaa ja laadukasta vaikutusten arviointia tehdään edelleen valitettavan harvoin. Arvioinnin toteuttamiseen ei ole varattu riittävää aikaa ja resursseja, joten se on valitettavan usein jäänyt yksittäisen lainvalmistelijan harteille. Ongelmana on myös se, että lapsivaikutusten arviointi painottuu hallituksen esityksiin, joissa on kyse suoraan lapsiin vaikuttavasta lainsäädännöstä, kuten esimerkiksi varhaiskasvatuslaista tai lastensuojelulaista. Välillisten vaikutusten tunnistaminen ja arviointi puuttuu lähes kokonaan lainvalmisteluasiakirjoista.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

toteaisi aloitteen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

6. Aikuiskoulutustukea pitää kehittää, ei lakkauttaa

Uudessa hallitusohjelmassa panostetaan vahvasti resursseja koulutuksen osalta etenkin varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen. Tämä suunta on oikea. Kokoomus on kuitenkin jo pitkään korostanut jatkuvan oppimisen tärkeyttä. Riittävä koulutustaso ja osaaminen vahvistavat yksilön hyvinvointia ja työllistymistä tuoden siten perusturvaa elämään.

Uudessa hallitusohjelmassa esitetään työllisyysrahaston aikuiskoulutustuen lakkauttamista elokuun 2024 alusta alkaen. Sitä on perusteltu erityisesti säästöillä, sillä tuen lakkauttaminen pitäisi mahdolliset tuensaajat töissä ja nostaisi näin työllisyysastetta. Tuen saajista suurimman osan on sanottu olevan jo valmiiksi korkeasti koulutettuja. Elinkeinoelämän tutkimuslaitoksen (Etlä) raportin mukaan aikuiskoulutus ei yleensä juuri nosta heidän myöhempää työllisyyttään tai palkkaansa.

Työntekijöiden työhyvinvoinnin ja tiettyjen alojen, kuten varhaiskasvatuksen ja sosiaalialan, työvoimapulan näkökulmista katsoen, esitämme, että aikuiskoulutustukea ei pidä lakkauttaa kokonaan, vaan kehittää sitä tarkoituksenmukaisella tavalla. Esimerkiksi aikuiskoulutustuen ehtojen tulisi olla sellaiset, että tuki voi auttaa niitä, jotka eivät ole onnistuneet kiinnittymään työelämään. Eläketurvakeskuksen vuoden 2022 tietojen mukaan mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt olivat yleisimpiä syitä työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymiselle.

Työn kuormituksella on keskeinen vaikutus hyvinvointiin. Työllisyysrahaston aikuiskoulutustuen koettu vaikuttavuus -tutkimuksen mukaan jopa 58 prosenttia vastaajista oli hakeutunut opiskelemaan aiempien työtehtävien kuormittavuuden vuoksi. Vastaajista 66 prosenttia koki, että opintovapaa vaikutti työssä jaksamiseen merkittävän positiivisesti opintojen jälkeen. Vaikutukset korostuivat erityisesti nuorempien vastaajien kohdalla.

Yhteiskunnan nopea muutosprosessi edellyttää jokaiselta jatkuvaa oppimista. Enää ei riitä se, että on yli 20 vuotta sitten opiskellut itselleen ammatin tai hankkinut korkeakoulutuksen. Nykyisin täytyy pysyä mukana muuttuvassa yhteiskunnan kehityksessä ja olla valmis jatkuvasti opiskelemaan ja kehittämään itseään. Esimerkiksi perheelliselle asuntovelalliseksi aikuiskoulutustuki tai vastaavantyyppinen järjestelmä on ollut erittäin tärkeä mahdollisuus lisätä koulutustasoaan ja työllistymismahdollisuuksiaan.

Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen edustajakokous velvoittaa Kokoomuksen Naisten Liittoa toimimaan siten, että aikuiskoulutustuen lakkauttamisen sijasta tukea kehitetään niin, että tuki auttaa tuensaajaa kiinnittymään työelämään ja nostaa hänen koulutustasoaan.

Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Aikuiskoulutustukea ovat voineet saada työ- tai virkasuhteessa olevat ja yrittäjät. Tukea voi saada yhteensä enintään 15 kuukautta työuran aikana ja sitä voi hakea yhdessä tai useammassa jaksossa. Aikuiskoulutustuen saamisen edellytyksenä on, että on ollut työelämässä yhteensä vähintään kahdeksan vuotta ja nykyisessä työssä tai yrittäjänä vähintään vuoden ennen tukikauden alkamista. Palkansaajan aikuiskoulutustuki on ansiosidonnainen etuus, joka on keskimäärin noin 1500 euroa kuukaudessa ennen veroja. Vuonna 2022 noin puolet aikuiskoulutustuen yhteenlasketuista etuusmenoista kohdistui niille, joilla on jo korkeakoulututkinto.

Hallitusohjelmaan 2023-2027 on kirjattu aikuiskoulutustuen lakkauttaminen 1.8.2024 alkaen. Aikuiskoulutustuen lakkauttaminen edellyttää lakimuutosta, joten toistaiseksi tuen myöntäminen ja maksaminen jatkuvat normaalisti. Aikuiskoulutustuen lakkauttamisen säästövaikutusten arvioidaan olevan 44 miljoonaa euroa ja lisäävän työllisten määrää 8000 henkilöllä. Ajatuksena on lisätä joustoja opiskelulle työn ohessa. Samoin keskustelussa ovat olleet mahdollisuudet tukea erityisesti työvoimapulasta kärsiviä aloja kuten varhaiskasvattajiksi ja sosiaali- ja terveysaloille kouluttautuvia.

Liittohallitus näkee tärkeänä uusien ratkaisujen kehittämisen erityisesti naisvaltaisten, työvoimapulasta kärsivien alojen kouluttamisen ja täydennyskouluttamisen jatkamiseksi.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

toteaisi aloitteen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

7. Hedelmöityshoidot takaisin Kela-korvausten piiriin

Suomessa syntyy vähemmän lapsia kuin koskaan aiemmin. Pitkään jatkunut syntyvyyden lasku kiihdyttää muutenkin nopeaa väestön ikääntymistä. Suomi on jäänyt syntyvyydessä jo huomattavasti jälkeen muista pohjoismaista ja maamme kuuluu maailman ikääntyneimpiin. Syntyvyyden lasku ja väestörakenteen muutos aiheuttavat haasteita hyvinvointivaltion rakenteille ja palveluiden rahoitukselle. Yhteiskunnan sosiaalista ja taloudellista kestävyyttä koetellaan.

Tahaton lapsettomuus koskettaa Suomessa joka viidettä hedelmällisessä iässä olevaa - noin 300 000 henkilöä. Se on monelle lasta hartaasti toivovalle yksi elämän suurimmista kriiseistä, jolla on monia negatiivisia vaikutuksia ihmisen elämään. Lapsettomuus on lisääntynyt, mutta varmaa syytä sille ei ole osoitettu. Yksi tärkeimmistä syistä näyttää kuitenkin olevan lasten hankkimisen siirtyminen myöhemmälle iälle.

Lapsettomuuden hoitomenetelmät ovat kehittyneet ja hoitotulokset parantuneet. Suomessa noin viisi prosenttia lapsista syntyy hedelmöityshoidoilla ja lähes puolet kaikista hedelmöityshoidoista on tehty yksityisillä klinikoilla. Siitä huolimatta hallitus poisti vuoden 2023 alussa yksityisen sairaanhoidon Kela-korvaukset myös hedelmöityshoitojen osalta. Tämä sulkee mahdollisuuden hoitoon monilta lapsettomuushoitoja tarvitsevilta, koska julkisen puolen hedelmöityshoidot ovat ruuhkautuneet vuosien jonoiksi ja hoitokriteerit ovat muun muassa iän suhteen tiukemmat kuin yksityisellä.

Matalan syntyvyyden Suomessa täytyy kaikin käytettävissä olevin keinoin edistää lapsitoiveen toteutumista sitä haluaville. Hedelmöityshoitoihin panostaminen on terveystaloustieteen tutkimusten pohjalta kustannustehokkainta syntyvyyteen ja perhesuunnittelupolitiikkaan vaikuttamista. Hoidot kasvattavat lapsilukua ja korjaavat väestön vanhenevaa ikärakennetta tehokkaasti sekä vähentävät tahattoman lapsettomuuden aiheuttamia henkilötason vaikutuksia. Siksi yksityisen puolen hedelmöityshoitojen Kela-korvaukset tulee palauttaa. Korvauksen tasoa tulee myös korottaa ennen korvauksen poistamista käytössä olleesta tasosta.

Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen edustajakokous velvoittaa Kokoomuksen Naisten Liittoa edistämään hedelmöityshoitojen Kela-korvausten palauttamista ja niiden korottamista aiemmin käytössä olleesta tasosta.

Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Varsinais-Suomen Kokoomusnaisia aloitteesta hedelmöityshoitojen Kela-korvausten palauttamista ja niiden korottamista aiemmin käytössä olleesta tasosta.

Tahaton lapsettomuus koskettaa Suomessa joka viidettä hedelmällisessä iässä olevaa, noin 300 000 henkilöä. Suomessa noin viisi prosenttia lapsista syntyy hedelmöityshoidoilla, joka on huomattavasti vähemmän kuin muissa Pohjoismaissa. Esimerkiksi Tanskassa 10 prosenttia lapsista syntyy hedelmöityshoidoilla. Suomessa lähes puolet kaikista hedelmöityshoidoista on tehty yksityisillä klinikoilla. Lahjoitetuilla sukusoluilla tehtävistä hoidoista yksityisen puolen osuus oli jopa yli 75 prosenttia.

THL:ssä on arvioitu, että hedelmöityshoitoihin hakeutumisesta vähenevät, kun yhä harvemmalla on vara yksityiseen klinikkaan. Julkisessa terveydenhuollossa on puolestaan paikoin pitkät jonot ja tiukemmat säännöt esimerkiksi iästä ja painosta. Lahjasoluhoitojen kriteerit julkisella sektorilla ovat samassa linjassa muiden julkisella sektorilla toteutettavien hedelmöityshoitojen suhteen.

Hoitopäätös tulee tehdä ennen kuin hoitojen kohteena oleva nainen on täyttänyt 40 vuotta. Hoidot voidaan toteuttaa yli 40-vuotiaana, jos hoitopäätös on tehty alle 40-vuotiaana. Resurssien puute julkisessa terveydenhuollossa on johtanut eri alueilla siihen, että lapsettomuushoitoihin pääsy julkisella puolella voidaan evätä jo ennen 40 vuoden yläikärajan saavuttamista.

Liittohallitus pitää tärkeänä edistää tehokkaasti toimenpiteitä, jotka mahdollistavat lapsitoiveen toteutumisen ja lapsiperheellistymisen sitä toivoville, perhemuodosta tai lapsettomuuden syystä riippumatta.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

8. Maahanmuuttajanaisten kotoutumisen ja työllistymisen edistämiseen valtakunnallinen toimintamalli

Tilastokeskuksen (2016, 2023) tietojen mukaan ulkomailla syntyneiden työllisyysaste on perinteisesti ollut matalampi kuin Suomessa syntyneiden, mihin pääosin on ollut syynä ulkomailla syntyneiden naisten heikko työllistyminen. Naiset ovat miehiä useammin tulleet Suomeen perhesyistä, olleet perheenperustamasiässä ja jääneet kotiin hoitamaan lapsia. Hallitusohjelmassa todetaan, että ”Työelämässä aliedustettujen ryhmien, kuten vammaisten, romanien, eri maahanmuuttajaryhmien ja maahanmuuttajanaisten, työelämään osallistumisen lisäämiseksi toteutetaan toimintaohjelma.”

Valtioneuvoston tiedonanto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä julkaistiin elokuun 2023 lopussa. Tiedonannossa asetetaan 23 konkreettista toimenpidettä yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden parantamiseksi. Kokoomuksen Naisten Liitto on osaltaan vaikuttanut yli 100 muun kansalaisjärjestön kanssa tiedonannon valmisteluun.

Turussa maahanmuuttajanaisten kotoutumista ja työllistymisen edistämistä on pilotoinut ansiokkaasti Daisy Ladies ry jo kolmenkymmenen vuoden ajan. Daisy Ladies ry:n toimitiloissa myös täysin kouluttamattomat naiset saavat laadukasta ja asiantuntevaa suomen kielen opetusta, jota järjestetään yhteistyössä Turun Kristillisen opiston kanssa. Naiset harjoittelevat erilaisia töitä työpajojen kautta. Kielitaidon ollessa riittävällä tasolla naiset ohjataan opintojen pariin ja sitä kautta työelämään.

Daisy Ladies ry on laatinut nykyisen toimintamallin kehittämiseksi suunnitelman. Se perustuu pitkälti maahanmuuttajanaisten henkilökohtaisista kohtaamisista saatuihin kokemuksiin. Esimerkiksi erittäin tarpeelliseksi on huomattu se, että toimitiloissa on matalan kynnyksen neuvontapiste väkivaltaa kokeneille tai sen uhan alla eläville naisille.

Daisy Ladies ry:n toimintamalli on helppo siirtää muihin kasvukeskuksiin ja alueille, joissa asuu paljon maahanmuuttajanaisia.

Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen edustajakokous velvoittaa Kokoomuksen Naisten Liittoa toimimaan siten, että Daisy Ladies ry:n toiminnan pohjalta kehitetty maahanmuuttajanaisten kotoutumista ja työllistymistä tukeva malli otetaan valtakunnalliseksi toimintamalliksi.

Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Varsinais-Suomen Kokoomusnaisia aloitteesta maahanmuuttaneiden naisten kotoutumisen ja työllistymisen parantamiseksi Suomessa.

Suomessa asuvilla maahanmuuttaneilla naisilla on kantaväestöä korkeampi koulutustaso. 25–54 -vuotiaista maahanmuuttaneista naisista 43 prosenttia on suorittanut korkea-asteen tutkinnon, mutta vain noin puolet on mukana työelämässä. Työllisyysaste on matala myös verrattuna maahanmuuttaneisiin naisiin muissa Pohjoismaissa. Matala työllisyysaste ei selity esimerkiksi kielitaidon puutteilla. Maahanmuuttaneet naiset kohtaavat työelämässä ja työn saamisessa rakenteellista syrjintää ja rasismia. He joutuvat kohtaamaan nk. risteävää syrjintää taustansa ja naiseutensa vuoksi.

Hallitusohjelma 2023-2027 sitoutuu vahvistamaan työelämän vastaanottokyvykkyyttä niin, että mm. maahanmuuttajataustaisten henkilöiden työllistyminen paranee. Tarvittavat toimet selvitetään ja laaditaan kehittämisohjelma. Samoin tavoitteena on nostaa maahanmuuttajataustaisten lasten osallistumisastetta varhaiskasvatukseen. Tavoitteena on siten tukea koko perheen kotoutumista ja kielenoppimista.

Valtioneuvoston tiedonanto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä (8/2023) kiinnittää erityistä huomiota maahanmuuttajanaisten työelämään osallistumiseen ja toteuttaa toimintaohjelman. Hallitus vahvistaa yhdenvertaisuutta, syrjimättömyyttä ja tasa-arvoa sekä ihmisoikeuksien toteutumista liikunnan, urheilun, kulttuurin ja nuorisolan toimilla. Hallitus painottaa maahanmuuttajataustaisten, vammaisten ja muiden vähemmistössä olevien nuorten saamista mukaan toimintaan. Samoin edistetään maahanmuuttajanaisten siirtymistä työmarkkinoille toimenpiteillä, jotka vähentävät työelämän ja uraohjauksen sukupuoli- ja etnisiä stereotyyppioita ja jotka edistävät tasa-arvoa perheissä.

Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry esittää, että Daisy Ladies ry:n toiminnan pohjalta kehitetty maahanmuuttajanaisten kotoutumista ja työllistymistä tukeva malli otetaan valtakunnalliseksi toimintamalliksi. Liittohallitus pitää aloitetta tärkeänä ja nostaa samoin esiin muiden naisjärjestöjen tekemän merkityksellisen työn maahanmuuttaneiden naisten puolesta. Tällaisia ovat mm. Monika-Naiset Liitto, Nicehearts, Akateemisten Naisten Liitto, African Care ja Marttaliitto.

Suomessa tarvitaan työvoimaa ja maahanmuuttaneiden naisten työttömyys on suuri menetys yhteiskunnallemme. Kokoomusnaiset pitää välttämättömänä, että maahanmuuttaneiden naisten työllistymisensä esteiden raivaamiseksi tehdään toimia systemaattisesti ja pitkäjänteisesti. Kokoomusnaiset toimii aktiivisesti yhdenvertaisuuden ja syrjimättömyyden puolesta ja että maahanmuuttaneiden naisten aktiivinen osallistuminen yhteiskuntaan mahdollistuu.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

9. Puhdas sisäilma kuuluu turvalliseen oppimisympäristöön

Rakennuksissa, kuten kouluissa, päiväkodeissa ja vastaavissa kiinteistöissä sisäilmaa hallitaan koneellisella ilmanvaihdolla. Ilmanvaihtolaitoksen tavoitteena on saada kohdetiloihin ohjeiden ja asetuksien mukainen terveellinen puhdas ja riittävä sisäilma. Mikäli ilmanvaihtojärjestelmä ei toimi tarkoitetulla tavalla, syntyy kohteina olevissa sisätiloissa epäpuhtauksia, mikrobien kasvua, yli/alipaineisuutta ja kosteuden tiivistymisiä rakenteisiin. Näin muodostuu sisäilmaongelmainen rakennus.

Suomessa ilmanvaihtolaitteistojen suunnittelu on korkealla tasolla. Kuitenkin kouluissa ja päiväkodeissa tulee yhä enemmän esille sisäilmaongelmia. Niiden keskeiseksi syyksi on osoittautunut ilmanvaihtolaitosten puutteellinen toiminta. Syksyllä 2022 ilmestyi ympäristöministeriön tilaamana Ilmanvaihdon katsastusopas, Hallittua sisäilmaa (Rauno Holopainen + työryhmä). Oppaan pohjana on sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu (2018): Terveet tilat 2028; hallituksen 10-vuotinen toimintaohjelma, jonka tavoitteena on tervehdyttää julkiset rakennukset ja tehostaa sisäilmasta oireilevien hoitoa ja kuntoutusta. Ilmanvaihdon katsastusoppaan tavoitteena on saada yleinen ohjeistus koulujen ja päiväkotien ilmanvaihdon käytännön katsastusmenettelystä. Oppaassa esitetään selkeästi ilmastointilaitoksien katsastusmenettely.

Uudessa hallitusohjelmassa todetaan, että ”Hallitus kehittää toimintatapoja turvallisten, esteettömien työympäristöjen varmistamiseksi myös sisäilman osalta.” Suomessa ilmanvaihtojärjestelmään ei kuitenkaan vielä ole katsastusvelvollisuutta, jolla varmistettaisiin ilmanvaihtolaitoksen suunnitellun mukainen toimivuus. Siten Ilmanvaihtolaitteiston toimivuuden parantaminen edellyttää katsastuslakia. Suomessa on jo voimassa vastaava laki auto- ja hissikatsastuksesta.

Rakennuksen sisäilmaongelmien perussyynä voidaan siis pitää ilmanvaihtojärjestelmän puutteellista kunnossapitoa ja huoltoa. Lisäksi ilmanvaihtojärjestelmän huollon osaajia ei ole riittävästi koulutettu.

Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen edustajakokous velvoittaa Kokoomuksen Naisten Liittoa toimimaan siten, että koulujen ja päiväkotien ilmanvaihtolaitoksen katsastuslaki saadaan voimaan, ja että ilmanvaihtojärjestelmän huollon osaajien koulutus järjestetään tarvittavalla laajuudella.

Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Varsinais-Suomen Kokoomusnaisia aloitteesta sisäilmaongelmien ratkaisemiseksi koulujen ja päiväkotien ilmanvaihtolaitoksen katsastuslaki saadaan voimaan.

Hallitusohjelmassa 2023 - 2027 sitoudutaan kehittämään sisäilman osalta toimintatapoja turvallisten, esteettömien työympäristöjen varmistamiseksi. Hallitus edistää sisäilmaongelmista aiheutuvien oireiden varhaista toteamista, hyvää hoitoa ja kehittää sisäilmasta sairastuneiden tukea työssä jaksamisen parantamiseksi. Samoin ohjelmassa sitoudutaan ehkäisemään ja korjaamaan sisäilmaongelmia tutkittuun tietoon ja hyviin käytäntöihin pohjautuen.

Sisäilmaongelmista kärsivät usein lapset ja nuoret ja kasvatuksen ja koulutuksen naisvaltaisissa ammateissa toimivat. Liittohallitus muistuttaa, että hyvä sisäilma on osa terveellistä ja turvallista työympäristöä ja siihen tulee kiinnittää huomiota.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

10. Tunnetaidoilla hyvinvointia lapsille ja nuorille

Tunnetaidoilla tarkoitetaan tunteiden tunnistamista, nimeämistä, ilmaisemista ja säätelyä. Tunnetaidot ovat elämän perustaitoja, jotta tulemme toimeen niin toisten ihmisten kuin itsemme kanssa. Tutkimukset osoittavat, että tunnetaitoja voidaan opettaa ja oppia. Niiden on todettu vaikuttavan suotuisasti lasten ja nuorten tunne-elämän kompetenssiin ja koko heidän myöhempään elämänsuuntaan. Kompetenssin vahvistamisella ja tukemisella on suojaava merkitys mm. Lapsen riskikäyttäytymisen ja syrjäytymiskehityksen ennaltaehkäisyn kannalta.

Uudessa hallitusohjelmassa on tuotu esille muun muassa perustaitojen, kuten luku-, kirjoitus- ja matematiikan taitojen, vahvistaminen lisäämällä perusopetuksen alempien vuosiluokkien oppituntimäärää. Haluamme korostaa, että tunnetaidot ovat myös elämän perustaitoja, jotka ovat pohjana muiden taitojen oppimiselle.

Esitämme, että uuden hallitusohjelman käytännön toteutuksessa painotetaan varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa tapahtuvaa nykyistä tavoitteellisempaa ja johdonmukaisempaa tunnetaitojen opettamista ja oppimista. Lasten ja nuorten mielenterveyden ongelmien ehkäisemisessä ja hyvinvoinnin lisäämisessä tunnetaitojen vahvistaminen on tutkimusnäyttöön perustuva konkreettinen keino.

Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen edustajakokous velvoittaa Kokoomuksen Naisten Liittoa toimimaan siten, että varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa vahvistetaan lasten tunnetaitojen opettamista ja oppimista.

Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Varsinais-Suomen Kokoomusnaisia aloitteesta tunnetaitojen opettamisen ja oppimisen vahvistamisesta varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.

Opetushallitus korostaa, että tietoisuus tunteista ennustaa hyviä sosiaalisia taitoja, sosiaalista pätevyyttä ja tovereiden hyväksyntää. Ja että tunnekasvatus voidaan ottaa osaksi muuta sosiaalisten taitojen ja vuorovaikutustaitojen opetusta varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Se sopii kouluissa osaksi terveystieteiden opetusta, sillä tunteiden tunnistaminen ja käsitteleminen edistävät terveyttä ja luovat hyvinvointia.

Tunnetaitojen opetus koulussa on tutkitusti parantanut sosiaalisia taitoja ja sosiaalisia suhteita ja vähentänyt sosiaalista ahdistuneisuutta. Hyvät tunnetaidot antavat lapselle eväitä ottaa huomioon myös muut ihmiset. Tunnetaidoilla on iso merkitys mielenterveydelle ja vuorovaikutukselle.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

11. Vanhemmuuden tukeminen aloitettava vahvemmin jo äitiysneuvolassa

Lasten ja nuorten kasvun ja kehityksen yhtenä keskeisenä tavoitteena on tasapainoinen tunne-elämä, jotta jokainen yksilö tulisi toimeen niin itsensä kuin toisten ihmisten kanssa. Tunne-elämän perustan rakentuminen alkaa sikiöllä jo raskausaikana. Siten äitiys- ja lastenneuvolassa vanhemmuutta tulisi tukea vielä nykyistä vahvemmin.

Uudessa hallitusohjelmassa esitetään laaja sosiaali- ja terveyspalveluiden uudistaminen. Hallitusohjelmaan on kirjattu muun muassa matalan kynnyksen perhepalveluiden kehittäminen huomioiden parisuhteiden ja vanhemmuuden tukeminen. Esimerkiksi neuvoloita kehitetään tukemaan perheitä ja vanhemmuutta vahvemmin lapsen etu ja perheiden yksilöllinen tilanne huomioiden.

Esitämme seuraavat kaksi konkreettista keinoa huomioitavaksi hallitusohjelman käytännön toteutuksessa:

Äitiyspakkaukseen tulisi sisällyttää helppolukuista vanhemmuutta tukevaa tietoa siitä, miten vanhemmat voivat vahvistaa aikuisen ja lapsen välistä turvallista kiintymyssuhdetta, miten kohdata lapsen haastavat tunteet sekä vahvistaa lapsen itsetuntoa.

Äitiyspakkaus sisältää tällä hetkellä paljon hyödyllisiä perustarvikkeita lapselle. Mielestämme sinne voisi sisällyttää myös vanhemmuutta tukevaa tietoa. Esimerkiksi tietoa siitä, miten vanhemmat voivat vahvistaa aikuisen ja lapsen välistä turvallista kiintymyssuhdetta. Lisäksi olisi hyvä olla esimerkkejä konkreettisista keinoista lapsen tunne-elämän tukemiseksi, erilaisten tunteiden – myös niiden hankalien ja haastavien - kohtaamisesta sekä lapsen itsetunnon vahvistamisesta.

Lapsiperheen arkea kuormittavat usein monet asiat. Esimerkiksi joissakin perheissä kipuillaan lapsen haastavan käytöksen kanssa. Nykyisin jo ennen kouluikää voidaan tunnistaa lapsuusiän käytöshäiriön riski. Tehokkaimmin myöhempiä ongelmia ennaltaehkäisee varhainen puuttuminen käyttäytymisen ongelmiin vanhempainohjauksen avulla. Turun yliopiston Lastenpsykiatrian tutkimuskeskuksessa on kehitetty vuosien tutkimus- ja kehittämistyön tuloksena yhteistyössä perusterveydenhuollon kanssa Voimaperheet-toimintamalli. Neuvolaikäisten lasten käytösongelmien hoidossa hyödynnetään digitalisaatiota, puhelimen välityksellä tapahtuvaa vanhempainohjausta ja verkkopohjaista hoito-ohjelmaa. Se on perheiden käytössä ajasta ja paikasta riippumatta. Voimaperheet-toimintamallilla on osoitettu olevan myönteistä vaikuttavuutta. Tällä hetkellä toimintamalli on käytössä vain osassa Suomen neuvoloita. Esitämme, että toimintamalli otetaan käyttöön mahdollisimman nopeasti kaikissa Suomen neuvoloissa.

Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen edustajakokous velvoittaa Kokoomuksen Naisten Liittoa toimimaan siten, että vanhemmuuden tukemiseksi 1. Lisätään äitiyspakkaukseen opasvihko vanhemmille lapsen tunne-elämän tukemisesta, haastavien tunteiden kohtaamisesta ja itsetunnon vahvistamisesta ja 2. Voimaperheet-toimintamalli laajennetaan kaikkiin Suomen neuvoloihin.

Varsinais-Suomen Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää aloitteen laatijoita lapsiperheiden vanhemmuuden tukemisen esiin nostamisesta. Aloitteessa nostetaan esiin konkreettisia toimina äitiyspakkaukseen opasvihkoa vanhemmille ja Voimaperheet-toimintamallin laajentamisesta kaikkiin Suomen neuvoloihin.

Vanhemmuuden tuki voidaan jakaa kolmeen pääluokkaan, universaali, kohdennettu ja intensiivinen tuki. Esimerkkinä universaalista tuesta ovat neuvolapalvelut, jotka tavoittavat lähes kaikki vanhemmat. Kohdennettu tuki on tarkoitettu vanhemmille, jotka ovat tavalla tai toisella riskiryhmään kuuluvia tai kun lapsella on erityistarpeita. Intensiivistä tukea tarvitsevat sellaiset perheet, joissa vanhemmilla on esimerkiksi päihdeongelma tai vakavia mielenterveyshäiriöitä tai joissa esiintyy perheväkivaltaa.

Voimaperheet-toimintamalli on kehitetty alle kouluikäisten lasten käytösongelmien hoitoon. Hoidossa hyödynnetään digitalisaatiota, puhelimen välityksellä toteutettavaa vanhempainohjausta ja verkkopohjaista hoito-ohjelmaa, joka on perheiden käytössä ajasta ja paikasta riippumatta.

Hallitusohjelmassa 2023 - 2027 sitoudutaan kehittämään matalan kynnyksen perhepalveluita, joissa huomioidaan myös parisuhteiden ja vanhemmuuden tukeminen. Tähän tarkoitukseen voidaan hyödyntää esimerkiksi perhekeskustoimintamallia sekä yhteistyötä kolmannen sektorin ja seurakuntien kanssa. Hallitus on sitoutunut päivittämään säädökset neuvolan, kouluterveydenhuollon ja muiden ikäryhmälle tarkoitettujen palvelujen osalta lisäten palveluiden vaikuttavuutta. Neuvoloita ja kouluterveydenhuoltoa kehitetään tukemaan perheitä ja vanhemmuutta vahvemmin lapsen etu sekä perheiden yksilöllinen tilanne huomioiden.

Liittohallitus pitää aloitteen konkreettisia toimia tärkeinä askelina vanhemmuuden tukemisessa.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

12. Opintovelvoitetaan suorittavan opiskelijan säännölliset ja maltilliset tulot eivät saa vaikuttaa nykyisessä määrin perheen saamiin tukiin

Nykytila: Mikäli lapsen (10–17 vuotta) säännölliset tulot ylittävät 50 euroa kuukaudessa, vaikuttavat ne perheelle myönnettyyn toimeentulotukeen.

Lapsilisä lakkaa lapsen täytettyä 17 vuotta. Kotonaan asuva 17-vuotias on oikeutettu opintotukeen 43,15 €/kk. Opintotuen määrään vaikuttaa vanhempien tulot. 18 vuotta täyttäneen tulot vaikuttavat jo kaikkiin perheen mahdollisesti saamiin tukiin mukaan lukien asumistukeen.

Oppivelvollisuus päättyy, kun opiskelija täyttää 18 vuotta tai kun hän tätä ennen suorittaa toisen asteen tutkinnon (ylioppilastutkinto tai ammatillinen tutkinto). Ylioppilaaksi valmistutaan pääsääntöisesti 19-vuotiaana.

Harvoin kokopäiväisesti opiskeleva nuori kuitenkin pystyy mittavasti osallistumaan perheen yhteisiin kuluihin. Kelan toimintaohjeistusta säätelevä, toistaiseksi voimassa oleva lainsäädäntö ruokkii ylisukupolven periytyvää köyhyyttä eikä kannusta työntekoon, saati työntekemisen oppimiseen taikka työkokemuksen kerryttämiseen.

Mikäli nuorten sallittua palkkatulorajaa nostetaan selvästi, esimerkiksi 400 euroa kuukaudessa, ei työntöön määrä vielä merkittävästi häiritse koulutuksen suorittamista. Nuoren kohdalla voi tämän kaltaiset tulot jo osaltaan kuitenkin ehkäistä syrjäytymistä ja lapsiköyhyyttä. Poliittisen päätännän pitää ensisijaisesti kannustaa ihmisiä työntekoon, itsenäiseen pärjäämiseen sekä kansalaisten vaurastumiseen.

Hämeen Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta ajamaan nuorten oppivelvollisuusiän, ja aina toisen asteen opintojen päättymiseen asti, tulo rajojen selvää korotusta 400 euroon per kuukausi.

Hämeen Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Hämeen Kokoomusnaisia aloitteesta nuorten tulo rajojen nostamiseksi vaikuttamatta perheen toimeentulotukeen.

Kelan viestinnässä todetaan, että alle 18-vuotiaiden lasten tulot vaikuttavat perustoimeentulotukeen vain silloin, kuin ne ovat vähäistä suurempia. Esimerkiksi alle 3 kuukautta kestävänsä kesätyön ansiot eivät vaikuta. Lapsen tulot huomioidaan enintään hänen perusosansa ja hänen muiden perusmenojensa suuruusina.

Hallitus toteuttaa toimeentulotuen kokonaisuudistuksen, joka vahvistaa henkilön itsenäistä selviytymistä, vähentää pitkäaikaista toimeentulokiriippuvuutta ja selkiyttää toimeentulotuen roolia viimesijaisena harkintaa vaativana perusturvaan kuuluvana rahaetuutena. Tätä vahvistetaan siirtämällä toimeentulotukilainsäädännön kehittäminen sosiaali- ja terveysministeriön sosiaaliturva- ja vakuutusosastolle. Toimeentulotuen tasoa ja lapsikorotuksia tarkastellaan uudistuksen yhteydessä.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

toteaisi aloitteen riittäväksi selvitykseksi aloitteen johdosta.

13. Suomen lapsiperheiden turvaverkosta on vahvistettava tulevana vuosina uusien keinoin syntyvyyden turvaamiseksi

Pohjanmaan Kokoomusnaiset esittää, että lapsiperheisiin liittyvää tukiverkosta on vahvistettava ja tukiverkoston kehittäminen on aloitettava välittömästi lapsiperheiden tarpeita kuunnellen. Nykyisessä yhteiskunnassamme suku ja ystävät ovat usein kaukana lapsiperheen asuinkunnasta. Menneinä vuosikymmeninä turvaa toi lähipiiri suvun asuessa samoilla seuduilla. Ihmisten muuttaminen työn perässä kauemmas suvusta ja ystävästä on heikentänyt tätä turvaa.

Pohjanmaan Kokoomusnaiset kantavat huolta yhteiskunnassamme jo lähes toimintatavaksi muodostuneesta lapsen sijoittamisesta pois kotoa. Kallis kodin ulkopuolelle sijoitettujen lasten määrä on kaksikertaistunut viimeisen 20 vuoden aikana, vaikka tavoitteena on ollut puolittaa sijoitettujen lasten määrä. Sijoitusten sijaan ennaltaehkäisevän avun saaminen on yhteiskunnallisesti vaikuttava ja perheiden hyvinvointia parhaiten tukeva keino.

Sosioekonomiset syyt ovat isossa roolissa mitattaessa lapsiperheiden hyvinvointi yhteiskunnassa. Lapsiperheiden arki on aina ollut vaativaa, se koettelee perheitä. Uuden ainutkertaisen lapsen syntyminen on iso muutos lapsiperheen elämään. Lapsiperheet tarvitsevat henkistä ja taloudellista tukea. Yhteiskunnan ja toimintaympäristön muutos haastaa kehittämään uusia ratkaisuja perheiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

Pohjanmaan Kokoomusnaiset korostavat tuen merkitystä perheille elämän kriisien hetkellä, jolloin nopea apu turvaa selviytymistä. Elämäntilanteiden muuttuessa tukea tulee saada nopeasti. Tämä apu tulee olla saatavilla neuvolajärjestelmäämme. Pohjanmaan Kokoomusnaiset vaativat, että neuvolajärjestelmäämme kehitetään varhaisen tuen saatavuuden takaamiseksi.

Hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin neuvolajärjestelmän kehittämiseksi.

Pohjanmaan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Pohjanmaan Kokoomusnaisia aloitteesta neuvolajärjestelmän kehittämiseksi ja tuen merkityksestä perheille elämän kriisien hetkellä.

Hallitus on uudistamassa lastensuojelulainsäädännön. Uudistuksessa varmistetaan lapsen edun, hyvinvoinnin ja turvallisuuden toteutuminen rajoitustoimien käytön edellytyksiä selkeyttämällä. Hallitusohjelmassa muistutetaan, että lastensuojeluviranomaisilla ja sijaishuoltoyksiköillä on oltava aidot mahdollisuudet ja riittävät toimivaltuudet tehdä työtään. Edistetään varhaista tukea, moniammatillista lapsiperhetyötä ja lastensuojelun avopalveluita painottavaa palvelurakennetta.

Suomalainen neuvolajärjestelmä on osoittanut toimivuutensa ja paikkansa hyvinvointivaltion rakentamisessa. Toiminnassa pyritään tunnistamaan mahdollisimman varhain ne asiat, joissa lapsi tai perheet tarvitsevat tukea. Neuvolajärjestelmää ja perheiden palveluita tulee kuitenkin edelleen kehittää siten, että ne vastaavat lasten ja lapsiperheiden moninaistuviin tarpeisiin.

Kokoomus haluaa kehittää lasten ja perheiden palveluja lapsi- ja perhelähtöiseksi kokonaisuudeksi, jossa painottuu ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen. Perheiden oikea-aikainen tuki on varmistettava. Ongelmatilanteisiin on saatava apua silloin, kun sille on akuutisti tarve. Avun ja tuen lykkääminen myöhemmäksi voi kasvattaa perheiden ongelmia moninkertaisiksi, sekä vaarantaa lasten ja nuorten terveellisen ja turvallisen kasvun edellytykset. Perheiden tuessa ja lastensuojelussa tulee panostaa ennaltaehkäisyyn. Pienikin apu riittävän varhaisessa vaiheessa voi estää myöhemmät pahemmat ongelmat. Tavoitteena tulee olla huostaanottojen selkeä vähentyminen. Tätä varten lastensuojelun resursointi tulee varmistaa ja lastensuojelussa ottaa käyttöön vaikuttavimmat toimintamallit.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

14. Ruoka-aineallergisten lasten ja nuorten asemaa parannettava terveydenhuollossa, varhaiskasvatuksessa ja kouluissa

Allerginen rektio ei ole uskon asia eikä mielipidekysymys, vaan joillain henkilöillä kyse on jopa elämästä ja kuolemasta. Ympäri Suomea ruoka-aineallergisten lasten ja nuorten kohtelu vaihtelee laidasta laitaan riippuen hyvinvointialueesta tai jopa lääkäristä, jonka kyseinen perhe kohtaa. Allergiat eivät kuitenkaan katso sitä, mille alueelle olet syntynyt, minkälainen suhtautuminen kyseisen alueen sairaaloilla, lääkäreillä tai keskuskeittiöillä allergisia kohtaan on.

Valtaosa Suomessa asuvista lapsista on jossain vaiheessa elämää valtion järjestämän ruokailun piirissä. Tällöin perheet asettuvat altavastajaan tilanteeseen ja ovat erilaisten byrokraattisten käytänteiden ja ulkopuolisten ihmisten päätösten armoilla, jotka eivät välttämättä usko allergioiden olemassaoloon.

Joillain paikkakunnilla riittää, että kuvailt lapsen oireet lääkärille, joka on perehtynyt perheen historiaan ja saat todistuksen allergioista varhaiskasvatukseen tai kouluun. Toisilla paikkakunnilla lääkäri toteaa, että kyllä ne kotona siedättämällä hoituu eikä ota edes vastaanotolle. Kolmannella paikkakunnalla lapsesta tehdään aiheeton lastensuojeluilmoitus. Toisaalta joillain paikkakunnilla ei edes tarvitse olla todistuksia varhaiskasvatuksen tai koulun ruokailuja varten, kun taas toisilla todistus pitää uusia vuosittain, joskus kaksikin kertaa vuodessa. Vaikka nykyinen jonotilanne terveydenhuollossa on mikä on. Nämä ovat rankimmat ääripäät siitä, miten paljon toiminta vaihtelee Suomen sisällä. Ja kaiken tämän sekasotkun keskellä on lapsi, joka tulee sairaaksi jostain ruoka-aineesta.

On pelottavaa seurata Allergia lapset ry:n toteuttaman vertaistukiryhmän keskustelua, kuinka usein lapsi on altistunut varhaiskasvatuksessa tai koulussa allergisoivalle ruoka-aineelle vahingossa tai piittaamattomuuden vuoksi. Kun lapselle on jouduttu antamaan epipen, allergialääkkeitä tai viety ambulanssilla sairaalaan, tilanne on kuitattu pahoittelulla ja inhimillisellä virheellä. Yksikin virhe on liikaa ja voi olla kohtalokas. Tämä ei keskity yksittäisiin paikkoihin tai paikkakuntiin, vaan tätä tapahtuu ympäri Suomea.

Kun kyseessä on lapsi ja aikuisten ihmisten vastuulla, tulisi tämän vastuun velvoittaa kaikkia lääkäreitä, hyvinvointialueita, varhaiskasvatuksen ammattilaisia, keittäjiä, keskuskeittiöitä, kuntia ja valtiota takaamaan heille turvalliset olosuhteet, joissa kasvaa ja oppia.

Suomessa lasten ja nuorten tulisi voida luottaa siihen, että ruoka on terveellistä ja turvallista varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Ruoka-aineallergisten lasten perheiden ei tulisi joutua taistelemaan saadakseen lääkäripalveluita ja tutkimuksia tai etsiä apua ympäri Suomea ja matkustaa avun perässä satoja kilometrejä. Lasten vanhempien ei tulisi myöskään joutua käyttämään valtaosaa ajastaan asioiden selvittelyyn, taisteluun ja murehtimiseen.

Ajatelkaa hetki, jos joka päivä lähes koko ajan mietit, mitähän tänään on ollut lapsilla ruokana ja toivottavasti seuraava puhelu ei tule lasten olinpaikasta.

Ponsi

Jyväskylän Kokoomusnaiset Keski-Suomen piiristä esittävät, että hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomusnaisten edustajakokous velvoittaa liittohallituksen tuomaan yleiseen tietoisuuteen ruoka-aineallergisten lasten haasteet terveydenhuollossa ja edistämään lasten ja nuorten oikeuksia ja mahdollisuuksia turvalliseen ja terveelliseen ruokailuun varhaiskasvatuksessa ja kouluissa.

Jyväskylän Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Jyväskylän Kokoomusnaisia tietoisuuden lisäämiseksi ruoka-aineallergisten lasten haasteiden tunnistamisessa ja turvallisen ja terveellisen ruokailun mahdollistamiseksi varhaiskasvatuksessa ja kouluissa koko maassa.

On tärkeää tarkastella lapsen ruoka-allergian yhteyksiä perheen psykososiaaliseen hyvinvointiin pienten lasten perheissä. Hyvän hoidon avulla voidaan parantaa perheen elämänlaatua ja ehkäistä sosiaalista eristäytymistä. Kuormittavalla tilanteella voi vaikutuksia perheen sisäiseen hyvinvointiin. Allergisen lapsen hoitotyön tavoitteena on turvata lapsen normaali kasvu ja kehitys. Tavoitteena on myös ehkäistä allergiasta johtuvien oireiden ilmaantuminen ja niiden lievittäminen. Arvioiden mukaan erilaisista ruoka-allergioista kärsii 10–15 prosenttia imeväis- ja leikki-ikäisistä, 5–10 prosenttia peruskoululaisista ja noin 3–5 prosenttia aikuisista. Mikä tahansa ruoka-aine voi saada aikaan allergisen reaktion.

THL:n Käypä hoito -suositusten tavoitteena on yhdenmukaistaa lasten ruokiin liitettyjen oireiden selvittäminen sekä ruoka-allergian taudinmääritys ja vaikeusasteen tunnistaminen sekä hoito, tukea lievien oireiden hoitamista perusterveydenhuollossa ja edistää vaikeiden ruoka-allergioiden havaitsemista ja hoitoa, välttämisruokavalion oikeaa kohdistamista sekä ruoka-allergiapotilaan asianmukaista seurantaa ja mahdollisimman monipuolisen ruokavalion toteutumista.

Ruokaviraston ravitsemussuositukset koululaisille velvoittavat Suomen kouluja tarjoamaan kaikille oppilaille päivittäin maksuttoman, monipuolisen ja täysipainoisen ohjatun aterian. "Kouluruokailu edistää oppilaiden fyysistä hyvinvointia ja opiskelukykyä, mutta sillä on myös opetuksellinen ja kasvatuksellinen tehtävä. Koululaiselle ja nuorelle muodostuva ruokataju on ajattelun taitoa, ruokaan liittyvää monipuolista tiedostamista ja osaamista. Itsenäistyvä nuori etsii omaa identiteettiään ruoka- ja juomakulttuurin avulla."

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

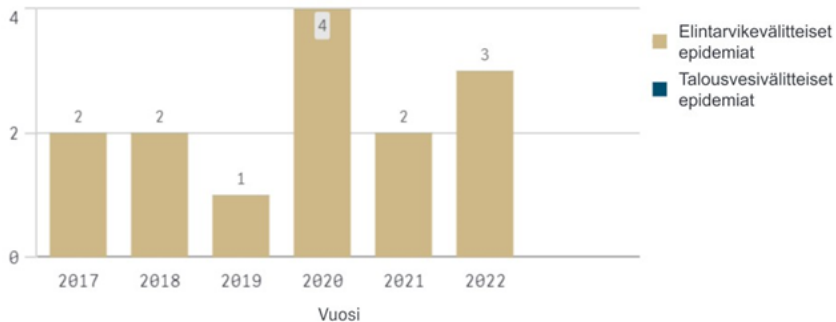
15. Koulujen ja varhaiskasvatusten keittiöhenkilökunnan vastuuta ja päätösvaltaa on parannettava ja vahvistettava Suomessa

Jokainen on varmasti kuullut tai lukenut kuinka yli 800 oppilasta ja kouluhenkilökunnan jäsentä on saanut ruokamyrkytysoireita kouluruoasta eri puolilla Mikkeliä. Epäilyksen alaisena ovat tortillakuoret. Vaikka tapaus on nyt tuoreena muistissa ja poikkeuksellinen Suomessa, ei se ole ainoa laatuaan.

Vuonna 2021 Jyväskylässä salmonella aiheutti epidemian varhaiskasvatuksessa (Ruokavirasto) kun yli 700 lasta ja aikuista sairastui tuoresalaatista. Vuonna 2020 Mikkeliissä salmonella aiheutti tartuntoja keskuskeittiön asiakkaissa. Erilaisia tapauksia on ollut ympäri Suomea.

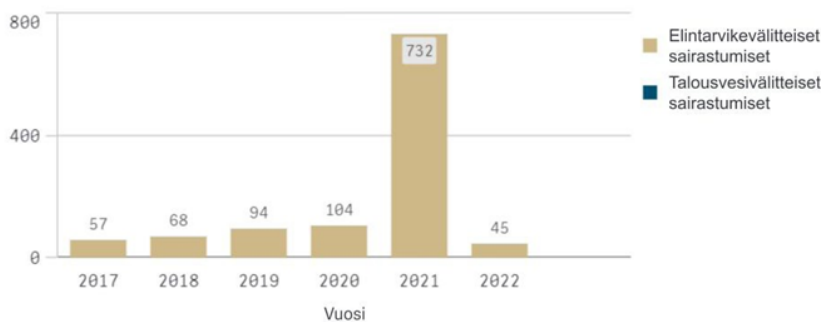
Sairastumistapauksia ja epidemioita ei onneksi ole ollut määrällisesti järjestyttävän paljon, mutta kuitenkin enenemään päin (Kuva 1). Kun tällainen ikävä tilanne pääsee tapahtumaan keskuskeittiön kaltaisessa ruoanvalmistusyksikössä ja ruoka saastuu, sairastuneita on useita (Kuva 2) useammassa paikassa. Erityisen hankalan tilanteesta tekee se, että sairastumiset osuvat lapsiin ja nuoriin sekä joillain paikkakunnilla myös ikääntyneisiin. Varsinkin varhaiskasvatusikäisissä lapsissa ja ikääntyneissä on riskiryhmäläisiä, jotka ovat erittäin alttiita tautien vakavammille muodoille.

Ruokamyrkytys-epidemiat vuosina 2017-2022

Kuva 1. Ruokamyrkytys-epidemiat, joiden tieto on viety ruokavirastolle, vuosina 2016-2022 kouluissa, päiväkodeissa ja oppilaitoksissa. Lähde: Ruokavirasto.fi

Ruokamyrkytys-epidemioissa sairastuneet vuosina 2017-2022

Kuva 2. Ruokamyrkytys-epidemioissa sairastuneet, joiden tieto on viety ruokavirastolle, vuosina 2016- 2022 kouluissa, päiväkodeissa ja oppilaitoksissa. Lähde: Ruokavirasto.fi

Monilla paikkakunnilla, varsinkin suurissa kaupungeissa, koulu- ja varhaiskasvatuksen ruoka tulee keskuskeittiöiltä. Keskuskeittiötä on perustettu sillä ajatuksella, että keskittämällä ruoan valmistus saadaan säästöjä aikaan. Osalle kunnista tämä on tuonut säästöjä hävikin ja energiakulutuksen puolelta, osalle ei säästöjä ole syntynyt kuljetuskulujen ja ruoan riittämättömyyden vuoksi. Ja jos jokin epidemia syntyy, siitä syntyy väistämättä erilaisia selvityskuluja ja erityisesti luottamuspula syöjissä. Luottamuksen rakentaminen takaisin voi kestää kauan.

Harvassa ovat koulut ja päiväkodit, joissa vakituinen henkilökunta tai ns. emäntä tai keittäjä huolehtii kokonaiskuvasta. Jos tällaisia kouluja on, sinne haetaan lapsille ja nuorille paikkaa kauemmiltakin asuinalueilta.

Varhaiskasvatuksen ja koulujen keittiöiden henkilökunnille on annettava lisää oikeuksia ja vastuuta sekä mahdollisuuksia vaikuttaa oman keittiönsä ruokalistoihin, tilauksiin ja hallintaan. Heillä on oltava riittävästi työaika taata ruoan turvallinen ja terveellinen valmistus ja tarjoilu. Ei jokaisen koulun ja päiväkodin tarvitse syödä joka päivä täysin samaa ruokaa.

Korkeamman riskin (helpoiten pilaantuvien ja saastuvien) tuotteiden, kuten maitotuotteiden, makkaroiden, kananmunatuotteiden, tuoreiden liha- ja kalavalmisteiden, salaattien ja pastöroimattomat elintarvikkeiden vastaanotto ja valmistus tulee palauttaa sitä toivoville keittäjille, jolloin pienennetään isompien epidemioiden syntyminen ja leviäminen riskiä toimipisteiden välillä.

Mitä enemmän ruoanvalmistusta yhtenäistetään ja keskitetään suuriin keskuskeittiöihin, sitä suurempien epidemioiden riski otetaan. Yksikin epidemia on liikaa ja voi aiheuttaa peruuttamatonta vahinkoa.

Jyväskylän Kokoomus naiset Keski-Suomen piiristä esittävät, että hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomusnaisten edustajakokous velvoittaa liittohallituksen viemään eteenpäin tavoitetta vähentää sairastumisriskiä elintarvikeperäisiin tauteihin varhaiskasvatuksessa ja kouluissa. Koulujen ja varhaiskasvatuksen keittiöhenkilökunnan vastuuta ja päätöntämahdollisuutta on lisättävä ja vahvistettava, erityisesti korkeamman riskin (helpommin pilaantuvien ja saastuvien) elintarvikkeiden osalta.

Jyväskylän Kokoomus naiset ry

Liittohallitus: THL korostaa, että ruokailu on tärkeä osa varhaiskasvatusta. Laadukkaat, terveelliset ja monipuoliset ateriat edistävät lasten hyvinvointia ja terveyttä. Koska makumieltymykset ja ruokatottumukset kehittyvät lapsuudessa ja säilyvät suurelta osin aikuisuuteen, on varhainen lapsuus tärkeä ajankohta vaikuttaa ravitsemukseen. Kouluruokailun tavoitteena on tarjota oppilaalle ravitsemussuositusten mukaista, täysipainoista ja maistuvaa ruokaa.

Erytisruokavalio toteutetaan siten, että lapsi ei saa mitään itselleen sopimatonta ruoka-ainetta. Ruokavirasto tähdentää, että hyvä keittiö- ja käsittelyhygieniat sekä oikeat valmistus- ja säilytyslämpötilat vähentävät ruokamyrkytysten vaaraa.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

16. Hoitojonot purettava nopeasti ostopalveluja ja palveluseteleitä hyödyntämällä

Pitkään odotettu sosiaali- ja terveyspalveluja koskeva uudistus ei ole onnistunut lyhentämään hoitojonoja. Pitkiä hoitojonoja ovat entisestään kasvattaneet korona-aikana syntynyt hoitovelka sekä jatkuva pula hoitohenkilöstöstä. On kohtuutonta jatkuvasti jonottaa sairaita ihmisiä – etenkin kun maassamme on runsaasti resursseja terveyspalvelujen tuottamiseen. Emme saa hyväksyä jatkuvaa jonotusta sosiaali- ja terveyspalveluihin.

Mikäli hyvinvointialueilla ei pystytä noudattamaan hoitoon pääsulle säädettyjä enimmäisaikoja, on hoitoon pääsy varmistettava hyödyntämällä yksityisten tuottamia palveluja. Kaikki tarjolla olevat, laatuksiteerit täyttävät sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavat resurssit on otettava mukaan purkamaan hoitojonoja. Tämä tarkoittaa sitä, että hyvinvointialueet voivat purkaa hoitojonot ostopalveluja ja palveluseteleitä hyödyntämällä.

Nopeasti hoitoon ja toimintakykyisinä takaisin elämään on inhimillisesti viisas ja taloudellisesti järkevä toimintamalli. Ihmisille on varmistettava oikea-aikainen hoito. Perusterveydenhuollon hoitoihin on päästävä nopeasti oireiden ilmaantuessa. Vaivat kroonistuvat helposti, mikä puolestaan aiheuttaa erikoissairaanhoidon tarvetta ja lisää kustannuksia.

Syöpä, diabetes ja sydän- ja verisuonitaudit pitäisi tunnistaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Myös kuntoutusvelka, joka syntyi korona-aikana ihmisten liikkumattomuuden ja ikäihmisten eristämisen vuoksi, on nyt kiireesti hoidettava.

Suomessa on noin 25 000 sosiaali- ja terveyspalveluja tuottavaa yritystä, niissä on noin 94 000 työntekijää valmiina tuottamaan laadukkaita ja kustannustehokkaita lähipalveluja.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Naisten Helsingin piiri ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomuksen Naisten Liitto velvoittaa puoluehallitusta ja kehottaa eduskuntaryhmää toimimaan niin, että nopeaan hoitojonon purkamiseen käytetään tehokkaammin ostopalveluja ja palveluseteleitä.

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Kokoomuksen Naisten Helsingin piiriä hoitojonon purkamisen esiin nostamisesta.

Suomen hyvinvoinnin tilaa käsittelevässä OECD-raportissa tunnistetaan, että heikentyvä osaaminen ja terveydentila sekä eriarvoisuus vaikuttavat ihmisten työkykyyn ja kykyyn osallistua yhteiskuntaan. Mielenterveyden häiriöiden lisäksi liikkumattomuus sekä ylipainoon liittyvät sairaudet ovat yleistyneet ja ovat yleisimmät syyt työkyvyttömyyseläkkeisiin.

Hallitusohjelmassa nostetaan esiin väestön ikääntyminen, palvelutarpeen kasvu, eriarvoistumiskehitys, sekä sosiaali- ja terveyspalveluissa vallitseva laajamittainen ja valtakunnallinen työvoimapula koettelevat palvelujärjestelmän kykyä tarjota riittäviä palveluja. Samalla ohjelmassa todetaan, että perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon hoitojonot ovat tällä hetkellä pitkiä, ja pääsy esimerkiksi hoivapalveluihin on vaikeutunut.

Hallitus pyrkii toimillaan keventämään hyvinvointialueiden taakkaa ja purkamaan perusterveydenhuollon hoitojonoja. Hallitus kohdentaa vuoden 2023 toisessa lisätalousarviossa vuodelle 2023 tarvittava rahoitus nykymuotoisen Kela-korvauksen kasvattamiseen perusterveydenhuollon vastaanottoimmassa.

Perusterveydenhuollon saatavuutta parannetaan kohdentamalla hallituskauden aikana kertaluonteista rahoitusta perusterveydenhuollon hoitojonojen purkuun hallituksen kehittämän uuden Kela-korvausmallin avulla. Nykymuotoista Kela-korvausta jatketaan, kunnes hallituksen kehittämä uusi Kela-korvausmalli toteutetaan edellä mainitulla rahoituksella.

Hallitus sopi budjettiriihessä Kela-korvausten nostamisesta yhteensä 500 miljoonalla eurolla vuosina 2024–2027. Summasta valtion rahoitusosuus on 335 miljoonaa euroa. Hallitusohjelman mukaisesti Kela-korvausten korottamista pyritään purkamaan perusterveydenhuollon hoitojonoja. Kela-korvausten korottamisella puretaan perusterveydenhuollon hoitojonoja ja kevennetään hyvinvointialueiden taakkaa. Kyse on merkittävästä panostuksesta suomalaisten terveyteen ja hyvinvointiin, Yleis- ja erikoislääkärin korvaustaksa nostetaan vuonna 2024 8 eurosta 30 euroon läsnävastaanottojen osalta ja 25 euroon etävastaanottojen osalta. Psykiatrien vastaanottojen korvaustaksoja nostetaan 30–40 euroon riippuen vastaanoton pituudesta. Myös psykiatrian toimenpiteiden, kuten psykoterapioiden, korvaustaksoja nostetaan. Hammaslääkärin perustutkimuksen korvaustaksa nostetaan 15,50 eurosta 30 euroon.

Vuodelle 2024 korvaustaksojen korottamiseen varattiin rahoitusta noin 97,5 miljoonaa euroa, josta valtion rahoitusosuus on 65,3 miljoonaa euroa. Nykymuotoisten Kela-korvausten korottaminen ei vaadi lakimuutoksia.

Hallitus sopi budjettiriihessä, että hallitusohjelman mukaiseen uuteen Kela-korvausmalliin kohdennetaan rahoitusta noin 134,2 miljoonaa euroa vuodessa vuosien 2025–2027 ajaksi. Tästä valtion rahoitusosuus on noin 89,9 miljoonaa euroa vuosittain.

Palveluseteli on yksi hyvinvointialueen tavoista järjestää sosiaali- ja terveyspalveluja ja sitoumus korvata asukkaalleen tämän tarvitsema sosiaali- tai terveyspalvelu yksityisen palveluntuottajan tuottamana. Palvelusetelin käyttö vahvistaa asiakkaan osallisuutta, itsemääräämisoikeutta ja valinnanvapautta. Sen avulla voidaan vastata kasvavaan ja muuntuvaan palvelutarpeeseen. Palvelusetelillä toteutetaan monituottajuutta: yksityiset palveluntuottajat ovat mukana hyvinvointialueen palvelujen tuottamisessa. Aktiivinen vuoropuhelu yksityisten palveluntuottajien kanssa jo palvelusetelin suunnitteluvaiheessa varmistaa hyvän lopputuloksen.

Hyvinvointialueen pitää tunnistaa itse tuottamansa palvelun kustannukset ja kustannusrakenne, jotta se pystyy määrittelemään palvelusetelin arvon oikealle tasolle. Palveluseteli ei ole säästökeino, mutta sen avulla hyvinvointialue voi vertailla omaa ja palvelusetelillä hankittua palvelutuotantoa ja pyrkiä tehokkuuteen ja tuottavuuteen itse tuottamissaan palveluissa. Palvelusetelin avulla alue voi myös vastata nopeasti ja joustavasti palvelujen kasvavaan kysyntään laajentamalla palveluntuottajien määrää.

Hoitovelka kasvoi erityisesti korona-aikana. Aloitteessa kannustetaan hyvinvointialueita hyödyntämään aiempaa enemmän palvelusetelijärjestelmää ja siten nopeuttaa hoitopääsyä. Hyvinvointialueiden tulisi omissa strategioissaan huomioida monituottajamalli.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

17. Kouluterveydenhuolto saatava kuntoon

Lasten ja perheiden pahoinvointi yhteiskunnassamme on lisääntynyt. Samalla on kasvanut tarve matalan kynnyksen terveyspalveluille lähellä perheiden arkea. Oikein resursoitu kouluterveydenhuolto on vastaus tähän tarpeeseen.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tuoreen kouluterveyskyselyn mukaan moni koululainen kokee jääneensä ilman tarvitsemaansa koululääkärin, -terveydenhoitajan, -kuraattorin tai -psykologin aikaa. Palvelujen saatavuudessa on suuria alueellisia eroja. Osalla alueista ei pystytä toteuttamaan edes lakisäätteisiä ikäkausitarkastuksia.

Erikoissairaanhoidon ylikuormittuminen on johtanut tilanteeseen, jossa painetta puretaan kouluille. Ennaltaehkäisevän työn lisäksi kouluterveydenhuollon hoidettavaksi on siirretty sairaanhoidollisia tehtäviä, kuten koululaisten ADHD:n lääkehoidon seuranta ja vanhempien ohjaus. Erikoissairaanhoidon hoitokontaktin päättyessä yleinen käytäntö on, että nuori siirretään kouluterveydenhuollon seurantaan esim. mielenterveyden haasteissa. Kouluterveydenhuolto on mahdollottoman työmäärän alla.

Oikean resursoinnin lisäksi kouluterveydenhuollon tehtäviä on priorisoitava. Terveystarkastajat ovat tuoneet esiin toiveen toteuttaa terveystarkastusohjelmaa joustavammin sen mukaan, mikä on koululaisen tarve. Tämä tavoite on kirjattu myös viralliseen terveystarkastusohjelmaan. Tällä hetkellä koululaisille tehdään lakisäätäinen laaja terveystarkastus tiettyinä ikävuosina ja tarkastusten määrällistä toteutumista seurataan. Yksilöllistä joustoa ei ole eikä vuosiluokkaan sidotun terveystarkastuksen ajankohtaa voi muuttaa, vaikka se olisi lapsen edun mukaista. Laajaan terveystarkastukseen ohjataan myös ne lapset, jotka ovat erikoissairaanhoidon säännöllisessä kontrollissa. Joustavuudella ja päällekkäisen työn purkamisella olisi mahdollista vapauttaa kouluterveydenhoitajan työaikaa huolioppilaille eli priorisoida vähäisiä resursseja sinne, missä kiireellinen tarve on. Ajoissa napakasti ja tehokkaasti puuttamalla voitaisiin ennaltaehkäistä se, että nuoren ongelmat jatkuvat vuodesta toiseen.

Terveydenhuolto on tärkeä osa koulujen moniammatillista oppilashuoltoa. Kouluilla tehdään paljon näkyvää ja näkymätöntä työtä lasten hyvinvoinnin lisäämiseksi. On suuri haaste vastata lisääntyneeseen avun ja tuen tarpeeseen. Mukaan työhön tarvitaan riittävä määrä ammattilaisia, turvallisia aikuisia läsnä koulun arjessa. Tosiasiassa kouluilla on jatkuva pula koululääkäreistä eikä kaikkia virkoja saada täytettyä. Terveystarkastajille jää suuri vastuu päätöksenteossa ja nuoren tilanteen arvioinnissa sekä hoitoon ohjauksessa, kun käytössä on koululääkärin puuttuessa ainoastaan lääkärin digikonsultaatio. Konsultaation varaan ei pitäisi jäädä nuoren lääkehoidon seuranta tai syömishäiriöisen nuoren toipumisvaiheen hoito. Kouluissa, joissa on erityisiä haasteita koululääkärin fyysinen läsnäolo on ehdottoman tärkeää. Kuraattorin ja koulupsykologin lisäksi tarvitaan psykiatrisen sairaanhoitajan osaamista. Kouluterveydenhuollon tulisi olla eheä kokonaisuus, jonka resursseja mitoitettaessa tulee huomioida oppilasmäärän lisäksi koulun erityistarpeet.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Naisten Helsingin piiri esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa Kokoomuksen Naisten Liittoa edistämään kouluterveydenhuollon epäkohtien nostamista yleiseen keskusteluun sekä edistämään keinoja poistaa koululaisten terveydenhuollon päällekkäisyyttä, lisätä ikävuositarkastusten joustavuutta, lisätä kouluterveydenhuollon resursseja vastaamaan erikoissairaanhoidosta siirrettyjen tehtävien määrää, lisätä koululääkärin työn houkuttelevuutta sekä varmistaa jokaiselle koululle tarvittava määrä terveydenhuollon ammattilaisia.

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Kokoomuksen Naisten Helsingin piiriä kouluterveydenhuollon epäkohtien nostamista yleiseen keskusteluun. Aloitteen tavoitteena on edistää keinoja poistaa koululaisten terveydenhuollon päällekkäisyyttä, lisätä ikävuositarkastusten joustavuutta, lisätä kouluterveydenhuollon resursseja vastaamaan erikoissairaanhoidosta siirrettyjen tehtävien määrää ja lisätä koululääkärin työn houkuttelevuutta.

Tarvetta kouluterveydenhuollon puutteiden korjaamiseen ja työn tehostamiseen riittää. Kouluterveyskyselyn 2023 mukaan oman terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien oppilaiden osuus on kasvanut kouluterveyskyselyissä vuodesta 2015 alkaen, erityisesti tytöillä. Tytöistä yli kolmannes ja pojista joka viides kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi. Häiritsevää seksuaalista ahdistelua ja ehdottelua oli kokenut lähes puolet (45 prosenttia) 8. ja 9. luokkalaisista tytöistä, pojista 12 prosenttia.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

18. Naisten turvallisuus- ja valmiustaitoja on kehitettävä

Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuussa 2022 ja sen myötä koko Euroopan kiristynyt turvallisuustilanne herättävät aiheellisesti huolta tavallisissa kansalaisissa. Iso osa suomalaisista miehistä on suorittanut varusmiespalveluksen ja saanut sekä tarvittavan puolustuksellisen koulutuksen että varautumistaidot poikkeustilanteessa toimimiseksi. Suurin osa naisista on tämän koulutuksen ulkopuolella.

Kaiken ikäisten naisten turvallisuus- ja valmiustaitoja on kehitettävä, jotta myös naisilla on osaamista ja mahdollisuuksia toimia yhteiskunnan hyväksi sekä osaltaan vahvistaa turvallisuusviranomaisten toimintakykyä niin arkipäivän olosuhteissa kuin poikkeustilanteissakin. Kasvavana uhkana mm. informaatio- ja muu hybrdivaikuttaminen edistävät epävakautta yhteiskunnassamme, jos niitä ei pystytä ajoissa tunnistamaan.

Informaatio- ja hybrdivaikuttamisen keinoja voivat käyttää valtiolliset toimijat, mutta myös muut ryhmittymät kuten järjestäytyneen rikollisuuden ryhmät, terroristijärjestöt ja muut epävakautta tavoittelevat yhteenliittymät. Vaikuttamisen keinovalikoimat ovat laajat ja vaikeasti tunnistettavissa. Ne voivat sisältää esimerkiksi valheellisen tiedon levittämistä, painostusta, manipulointia, verkkoon kohdistuvia operaatioita, terroristista ja rikollista toimintaa sekä elintärkeisiin infrastruktuureihin kohdistuvia tuhojoutia ja pahimmassa tapauksessa sotilaallisia toimia.

Suomessa toimii valtakunnallinen yhteistyöjärjestö Naisten Valmiusliitto ry (NVL), joka yhdistää 10 naisten vapaaehtoista maanpuolustus- ja kokonaisturvallisuustyötä tekevää jäsenjärjestöä. Järjestöissä toimii yli 100 000 naista. NVL järjestää naisille kohdennettuja valmiusharjoituksia, jotka toteutetaan Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) kursseina Puolustusvoimien tuella. Harjoitukset tukevat viranomaisten ja kansalaisten valmiutta toimia normaali- ja poikkeusoloissa.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Naisten Helsingin piiri ry esittää Kokoomuksen Naisten Liiton edustajakokoukselle seuraavaa:

Naisten Valmiusliiton ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen resurssien parantaminen ja naisten vapaaehtoisen varautumiskoulutuksen laajentaminen täytyy käynnistää heti.

Turvallisuus- ja valmiustaidot kuuluvat kaikille naisille.

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Kokoomuksen Naisten Helsingin piiriä aloitteesta naisten vapaaehtoisen varautumiskoulutuksen laajentamiseksi ja Naisten Valmiusliiton ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen resurssien parantamiseksi sekä informaatio- ja hybrdivaikuttamisen esiin nostamiseksi.

Koulutettujen vapaaehtoisten naisten määrä Puolustusvoimissa ylitti vuonna 2021 ensimmäistä kertaa tuhannen koulutetun naisen määrän vuodessa. Puolustusvoimista ja Rajavartiolaitoksesta kotiutui vuoden 2022 aikana yhteensä 1040 naista. Vuonna 2022 palveluksen aloitti 1211 naista, mikä oli myös historian korkein lukema. Reserviin siirtyneiden naisten määrä on ollut kasvussa vuodesta 2009 lukien. Reserviin on koulutettu 31.12.2022 mennessä yli 12 000 naista, johon sisältyy sekä Puolustusvoimissa että Rajavartiolaitoksessa koulutetut naiset.

Kansalaisjärjestö Women4CyberFinland on nostanut toistuvasti esiin esteitä naisten etenemiselle kyberturvallisuuden alalla. Naisten osuus Euroopan kyberosaajina on alle 20 prosenttia. Syinä tähän pidetään sukupuolistereotyyppiä, median ylläpitämiä mielikuvia, näkyvien naisroolimallien vähäisyyttä, puutteellista uraohjausta sekä rekrytointiprosessien sukupuoliserjintää.

Liittohallitus kiinnittää huomiota siihen, että Suomen vahva kansalaisyhteiskunta ja koko maan kattava naisjärjestötoiminta lisäävät monin tavoin yhteiskunnan resilienssiä ja kasvattavat demokratiaa. Naisjärjestöjen toiminta kehittää maamme kokonaisturvallisuutta. Naisten Valmiusliitto ry yhdessä jäsenjärjestöjen kanssa tekemä naisten vapaaehtoinen maanpuolustus- ja kokonaisturvallisuustyö on arvokas osa maanpuolustusta. Liiton järjestämä vapaaehtoisen maanpuolustuksen kurssitoiminta on aktiivista ja suosittua. Liittohallitus pitää tärkeänä, että naiset voivat osallistua täysimääräisesti vapaaehtoiseen maanpuolustustoimintaan.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

19. Suomen sterilisaatiolainsäädäntö päivitettävä nykyvuosituhannelle

Suomessa on viime vuosina kehitetty ansiokkaasti lainsäädäntöä kehollisen itsemääräämisoikeuden saralla. Suomen vanhanaikainen aborttilainsäädäntö päivitettiin, translainsäädäntö uudistettiin ja raiskauksen liittyvä lainsäädäntö muutettiin suostumusperusteiseksi. Näistä edistysaskelista huolimatta Suomessa on edelleen voimassa kehollisen itsemääräämisoikeuden kannalta kivikautinen laki, mitä tulee sterilisaatioon liittyvään lainsäädäntöön.

Nykyinen laki on ollut voimassa 1970-luvulta lähtien eikä se ole esimerkiksi enää linjassa muiden Pohjoismaiden tai edes monien EU-maiden vastaavien lainsäädäntöjen kanssa. Lainsäädännön suurin ongelma on tällä hetkellä se, että sterilisaation haluava henkilö joutuu kysymään puolisonsa mielipiteen toimenpiteeseen. Nykyinen lainkirjaus on johtanut kirjaviin käytäntöihin eri paikkakunnilla ja puolisoa on saatettu vaatia paikanpäälle mukaan, kun toimenpiteen edellytyksiä on selvitetty. Nykyinen lainsäädäntö asettaa toimenpiteen vaatimukseksi myös verrattain korkean 30 vuoden iän, tai vaihtoehtoisesti määrätyn lapsiluvun, jotta toimenpide voidaan suorittaa. Kokoomuslaisiin perusarvoihin kuuluvat yksilön vapaus ja vastuu, joita vastaan nykyinen hyvin holhoava lainsäädäntö sotii. Kansallisen Kokoomuksen puoluekokouksessa on vuonna 2018 hyväksytty aloite, jossa sterilisaatiolainsäädännön uudistamista on vaadittu, mutta hyväksytty aloite ei ole johtanut konkreettisiin toimiin.

Edellä mainitun perusteella Kokoomuksen Naisten Helsingin piiri ry esittää Kokoomuksen NaistenLiiton edustajakokoukselle seuraavaa:

Hyväksymällä aloitteen edustajakokous velvoittaa Kokoomuksen Naisten Liittoa edistämään konkreettisia toimia sterilisaatiolainsäädännön uudistuksen toimeenpanemiseksi kokoomuksen eduskuntaryhmälle ja ministeriryhmälle siten, että luovutaan kokonaan vaatimuksesta avio- tai avopuolison mielipiteen kuulemiselle, sekä lievennetään toimenpiteen muita reunaehtoja siten, että ammattitaitoisen lääkärin konsultaatio eri vaihtoehtoista ja sterilisaatiota hakevan henkilön oma tahto ja harkinta ovat ensisijainen edellytys toimenpiteen saamiselle.

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Kokoomuksen Naisten Helsingin piiriä aloitteesta sterilisaatiolainsäädännön uudistamiseksi. Nykyinen vuonna 1970 laadittu laki mm. edellyttää puolison suostumusta ja 30 vuoden ikärajaa. Kriteerit ovat muita Pohjoismaita selvästi tiukemmat. Esimerkiksi Ruotsissa ja Norjassa sterilisaation voi saada 25-vuotiaana ja Tanskassa harkinta-ajan jälkeen 18-vuotiaana. Nykyinen laki rikkoo itsemääräämisoikeutta ja lain uudistus on jo pitkään saanut laajaa tukea.

Vuonna 2016 Suomessa steriloiitiin ensimmäistä kertaa enemmän miehiä kuin naisia, mikä on yleinen eurooppalainen trendi.

Kokoomuksen puoluehallitus on todennut vuoden 2018 puoluekokouksessa tuolloin Pirkanmaan Kokoomusnaisten aloitteeseen seuraavasti: Ei ole valtion tehtävä vartioida avioliitossa pariskuntien vuorovaikutusta ja keskinäistä tiedonvaihtoa. Myöskään synnytysten tai lasten lukumäärän ei pitäisi olla kynnyskysymys steriloinnissa, vaan ihmisen oikeutta oman kehonsa ja lisääntymisensä hallintaan tulee lisätä tässäkin asiassa – perhetaustasta riippumatta. Vaikka Suomessa kannetaan paraikaa syvää huolta syntyvyyden laskusta, ei siihen ole toimiva keino vapaaehtoisesti lapsettomaksi jäävien tai lapsia lisää haluamattomien ruumiillisen itsemääräämisoikeuden rajoittaminen, vaan kokonaisvaltainen ja tasa-arvoon tähtäävä perhevapaiden ja työelämän uudistaminen. Jokaisella täytyy olla oikeus päättää omasta kehostaan.

Liittohallitus pitää tärkeänä naisen seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien (SRHR) kunnioittamista myös sterilisaatiokysymyksessä ja että lainsäädäntö kunnioittaa naisten oikeutta päättää itse omasta kehostaan. Suomi on sitoutunut vahvasti em. SRHR-oikeuksien kunnioittamiseen niin kansallisesti, Euroopan unionissa kuin kansainvälisesti. Viime vuosina on uudistettu kotimaista lainsäädäntöä pohjoismaiselle tasolle mm. seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistus, aborttilain ja translain uudistus. On tärkeää, että Suomi seuraa myös sterilisaatiolainsäädännön uudistamisessa pikaisesti muita Pohjoismaita.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

20. Turkistarhaus historiaan

Turkistarhausta on vastustettu jo 1980-luvulta. Ketut, minkit ja naalit ovat kaikki liikkuvia, leikkiviä, tuntevia eläimiä. Niiden pitäminen ahtaassa alle neliön tilassa metalliverkon päällä kylmässä, että turkki kasvaa, on julmaa eläinrääkkäystä. Häkit estävät niiden luonnolliset tarpeet kaivaa tunneli- tai luolapesä, päästä kylmää suojaan, saalistamaan, pentujensa hoitamisen ja luonnollisen lisääntymisen.

Nykyiset tekstiilit pitävät meidät lämpiminä ja turkiksien kasvatukselle ei ole mitään perustetta. Ihmisen turhamaisuuden ruokkiminen ei ole peruste tarhaukselle eikä enää pidä sallia julmaa eläinrääkkäystä. Siirtymäaika tarhauksen lopettamiselle varmaan löytyy, mutta sen tulisi olla kuitenkin enintään tarhaeläinten kasvatus ikä.

Turkistarhaajilla on ollut 40 vuotta aikaa laittaa eläinten olosuhteet vastaamaan niiden luonnollista ympäristöä, mutta näin ei ole tapahtunut ja vastuuta mistään parannuksista ei voi jättää tarhaajien vastuulle. Turkistarhaus tulee lopettaa. Eri ammatit ja alat loppuvat aikakausien mukaan syystä tai toisesta, tulee tilalle muuta aikaan sopivaa ja hyödyllistä työtä. Hoiva-ala, rakentaminen, tietotekniikka, puhtaat energiatekniikat ja liikenne, energian tuottaminen biokaasulla, viljely tms.

Edellä todetun perusteella Uudenmaan Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen Kokoomusnaisten edustajakokous velvoittaa liittohallitusta edistämään turkistarhauksen lakkauttamista ja tarhaajien uudelleen kouluttautumista sekä työllistämistä.

Uudenmaan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Uudenmaan Kokoomusnaisten aloitteessa esitetään turkistarhauksen lakkauttamista ja mahdollisuuksien luomista turkistarhaajien uudelleen kouluttautumiseksi ja työllistämiseksi.

Lukuisat Euroopan maat ovat kieltäneet turkistarhauksen. Euroopassa keskustellaan jo tarhauksen kieltämisestä Euroopan unionin alueella. Turkistarhaus on kielletty joko kokonaan tai osittain useissa länsimaissa, mm. Ruotsissa, Isossa-Britanniassa, Tanskassa, Sveitsissä ja Hollannissa. Suomessa tarhojen määrä on laskenut nopeasti ja aktiivisia turkistarhoja on tällä hetkellä 400. Silti Suomi on Euroopan toiseksi suurin turkisten tuottaja Puolan jälkeen. Turkistarhausten kannattavuus on laskenut, eikä esimerkiksi OP ja Nordea enää käytännössä myönnä rahoitusta uuteen turkistarhaliiketoimintaan kannattavuusongelmaan vedoten.

Turkistarhoilla kasvatettavat eläimet eivät voi toteuttaa lajityypillistä käyttäytymistä, mikä aiheuttaa suuria ongelmia eläinten hyvinvoinnissa. Lisäksi turkisten kysyntä on vähentynyt merkittävästi, kun niiden vienti Venäjälle on loppunut.

Lintuinfluenssa on levinnyt osasta turkistarhoja turkiseläimiin, mikä on lisännyt pandemian riskiä. THL:n mukaan havainnot lintuinfluenssavirusten leviämisestä turkiseläinten välillä ovat vahvistuneet. THL on nostonut esiin, että useissa viruksissa on havaittu myös huolestuttavia mutaatioita, jotka viittaavat virusten sopeutumiseen nisäkkäisiin. Mitä pidempään virukset pääsevät kiertämään nisäkkäissä, sitä suurempi riski on uusille muunnoksille, jotka voivat aiheuttaa tartuntoja myös ihmisille. Ruokavirasto on 13.9.2023 määrännyt kaikki ketut ja supikoirat lopetettavaksi turkistarhoilta, joilla on todettu lintuinfluenssatartunta. Kaikki minkit on määrätty tartuntatarhoilta lopetettavaksi jo aiemmin.

Liittohallitus näkee, että turkistarhaus tulee ajaa hallitusti alas siirtymäajan puitteissa siten, että lakkauttaminen tapahtuu Pohjanmaan alueen ja tarhausalan yrittäjien ja työntekijöiden kannalta oikeudenmukaisella tavalla.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

21. Perusopetus vastaamaan kaikenlaisten oppijoiden tarpeita

Olemme kehittyneet monilla alueilla viime vuosikymmenten aikana. Suosituin opetus- ja oppimismenetelmä luokahuoneessa on kuitenkin edelleen se perinteinen, jossa opiskelija toimii vain passiivisena tiedon vastaanottajana.

Lapsemme ovat erilaisia oppijoita vanhempiensa mukaan. Geenit säätelevät toimintaamme ja lapsi ei ole viallinen, vaikka hänellä on erilainen tapa oppia asioita ja kohdata maailmaa. Koulujärjestelmämme tukee passiivista oppimismenetelmää ja kaikille se ei sovi.

Osa lapsista on toiminnallisia ja oppivat asioita tekemällä kokeilemalla ja havainnoimalla. Kun lapsi saa oppia hänelle ominaisella tavallaan, häntä voidaan haastaa kokeilemaan muitakin tapoja. Jos kuitenkin kaikki oppiminen pitää aina tehdä vastoin ominta tapaa havainnoida asioita, ei oppiminen voi olla mielekästä ja se masentaa sekä heikentää oppimistuloksia. *Tämä ei ole lasten vika vaan vika on tavassa opettaa.* Lapsia lääkitään aika kevein perustein, että he jaksaisivat istua oppitunneilla passiivisina.

Ylipaino-ongelmat lisääntyvät ja peruskoulu vie luonnollisen liikkumisen ilon lapsilta. Jokainen lapsi, joka oppii liikkumaan ja tuottamaan puhetta, on jo *aivokapasiteetiltaan* niin kykenevä, että meidän peruskoulumme asiat pitäisi pystyä jokaisen sellaisen oppijan oppimaan. Keinoja on opettaa liikkumalla luonnossa, havainnoimalla ja motivaation kautta, eri tekemisen menetelmät mahdollistavat monimuotoisen oppimisen ja valmistavat aivot laajemmin tekemiseen tulevaisuudessa. Passiivisesti paikoillaan opettamalla liikunnalliset ja toiminnalliset lapset turhautuvat ja koulunkäynnistä tulee vastenmielisiä. 60 prosenttia ammattikoulujen oppilaista ja yli 90 prosenttia vankilassa istuvista ovat tekemällä oppijoita.

Linkissä tuore tutkimus 11.3.2023 Elena Sanz. <https://mielenihmeet.fi/liikkeeseen-perustuva-Oppiminen/>

Opettajien koulutukseen pitää tuoda uusia elementtejä ja perustaa esim. peruskouluihin luokkia, joissa tekemällä oppijat saavat oppia samat asiat tekemisen kautta.

Edellä todetun perusteella Uudenmaan Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen Kokoomusnaisten edustajakokous velvoittaa liittohallitusta edistämään esikouluissa ja peruskouluissa annettavan opetuksen tapojen monipuolistamista oppijoiden tarpeista lähteväksi opettajien koulutuksen laajentamisen kautta.

Uudenmaan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnaisia aloitteesta opetusmenetelmien monipuolistamiseksi ja oppijoiden tarpeita arvostaviksi. Aloitteessa mainittu liikkeeseen perustuva oppiminen ehdottaa "luopumaan istumakulttuurista luokahuoneesta, saamaan lapset nousemaan tuoleiltaan ja antamaan heille mahdollisuuden osallistua aktiivisesti oppimiseensa." Mallissa huomioidaan lasten oppiminen tekemällä, toiminnan ja vuorovaikutuksen kautta ympäristön ja ihmisten kanssa ja kehon liikkeen kautta.

Esimerkiksi Helsingin kaupungin koulujen peruskouluissa jokainen oppilas opiskelee lukuvuoden aikana vähintään kaksi monialaista, ilmiöpohjaista oppimiskokonaisuutta. Niissä tarkastellaan ajankohtaisia ilmiöitä usean eri oppiaineen näkökulmasta. Ilmiöpohjaisessa opiskelussa oppilaat osallistuvat kokonaisuuden suunnitteluun, tavoitteiden asettamiseen, työtapojen valintaan ja oppimisen arviointiin. Opettajat ohjaavat oppimista ja luovat sille edellytykset.

Kuntoutussäätiö nostaa esiin valmiutta muuttaa vanhoja ajattelutapoja ja kehittää erilaisissa tehtävissä tarvittavia selviytymiskeinoja uusilla tavoilla. Muuttuvat työtilanteet asettavat usein uusia vaatimuksia osaamiselle ja ammattitaidolle.

Kuten aloitteessa mainitaan, Kelan lääkekorvausrekistereiden pohjalta tehdyissä tutkimuksissa on selvinnyt, että ADHD-lääkkeiden käyttö on lisääntynyt Suomessa, etenkin pojilla ja harvaan asutuilla alueilla. Syitä kasvuun ei vielä tiedetä. Aivosäätiön tutkijat arvelevat, että ADHD-lääkkeitä määrätään enemmän silloin, kun etäisyydet kasvokkain hoitotapaamisiin ovat pitkät.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

22. Omaishoitajien jaksamisesta huolehdittava

Sopimusomaishoitajia on Suomessa noin 50000, minkä lisäksi noin 350 000 henkilöä on päävastuussa läheisensä huolenpidosta. Omaishoitajat huolehtivat ikääntyneiden, vammaisten ja sairaiden läheistensä hyvinvoinnista ja terveydestä ympäri vuoden, monet ympäri vuorokauden hoitosuhteessa kiinni. Omaishoito on jatkuvaa tai toistuvaa hoivaa tarvitsevien edullisin hoitomuoto, joka säästää merkittävästi hyvinvointialueiden kustannuksia ja henkilöstöresursseja.

Suurin osa omaishoitajista on naisia ja iso osa omaishoitajista on itsekin ikääntyneitä. Toisaalta moni omaishoitaja myös käy töissä, jolloin kuormitus voi olla hyvin suurta. Mikäli täyspäiväinen työskentely ei omaishoidon vuoksi ole mahdollista, on tulonlähteenä omaishoitopalkkio, joka on huomattavasti keskimääräistä palkkatuloa pienempi. Palkkion lisäksi omaishoidontukeen kuuluu omaishoitajan vapaat, joita hyvinvointialueen on lakisääteisesti järjestettävä hoidon sitovuudesta riippuen kaksi tai kolme päivää kuukaudessa tai halutessaan enemmän.

Hyvinvointialueet ovat aloittaneet sopeutustoimet ja YT-neuvottelut taloudellisin perustein. Useilla hyvinvointialueilla säästöjä haetaan vanhusten ympärivuorokautisesta hoivasta, vaikka palvelutarve on kasvussa väestön ikääntyessä. Tarvitsemme entistä enemmän omaishoitajia ja tukitoimia, jotta he jaksavat ja pystyvät tekemään arvokasta hoivatyötään. Lakisääteisten vapaiden tulee toteutua hoidettavalle ja omaishoitajalle tarpeellisimmassa muodossa, joko laitoshoidona tai kotiin tuotavina palveluina. Hyvinvointialueiden on lakisääteisten vapaiden lisäksi huolehdittava omaishoitajien jaksamisesta muutoinkin, esimerkiksi laitoshoidon kriisipaikkojen, vanhusten ja vammaisten päivätoiminnan sekä toimivien kotihoidon palveluiden muodossa.

Edellä todetun perusteella Uudenmaan Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen Kokoomusnaisten edustajakokous velvoittaa liittohallituksen edistämään omaishoitajien asemaa.

Uudenmaan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnaisia aloitteesta omaishoitajien aseman edistämiseksi.

Omaishoidon tuki on lakisääteinen sosiaalipalvelu, jossa vanhuksen, vammaisen tai sairaan henkilön hoito ja huolenpito järjestetään kotioloissa omaisen tai muun hoidettavalle läheisen henkilön avulla. Omaishoidon tuki muodostuu hoidettavalle annettavista palveluista sekä omaishoitajalle annettavasta hoitopalkkiosta ja vapaasta sekä muista omaishoitoa tukevista palveluista.

Esimerkiksi Helsingin kaupunki maksaa omaishoidon tukea noin 4 000 henkilölle vuodessa. Omaishoitajista valtaosa on naisia. Hoivavastuun tasaisempaa jakautumista naisten ja miesten kesken on pidetty tärkeänä tavoitteena Helsingin kaupungin tasa-arvotyössä.

Euroopan tasa-arvoinstituutin (EIGE) tasa-arvoindeksin mukaan ajankäyttö miesten ja naisten välillä jakautuu Suomessa epätasa-arvoisesti. Tämä näkyy ennen kaikkea hoito- ja hoivavelvoitteiden jakautumisessa. Omaishoidon kokonaistilanne tulee entistä ajankohtaisemmaksi, kun väestö ikääntyy nopeasti. Omaishoito vähentää kunnan sosiaali- ja terveyspalvelujen käyttöä ja luo julkiselle sektorille suuria säästöjä. Ikääntyneiden kotihoidon lisääminen siirtää keski-ikäisiä naisia yhä enemmän työelämän ulkopuolelle. Jo nyt omaishoidon tuen saajista yli 40 prosenttia on työikäisiä. Työikäisenä omaishoitajaksi siirtymisellä on vaikutuksia naisten työllisyyteen sekä eläkekertymään.

THL on laatinut vuonna 2022 mallin omaishoitajärjestelmän uudistamisesta. Omaishoidontuen myöntämisperusteet ja maksetut tukisummat vaihtelevat suuresti kunnittain. THL ehdottaa, että tuki jaettaisiin koko maassa kolmeen luokkaan hoivan sitovuuden perusteella ja että kaikkein sitovinta työtä tekevät omaishoitajat saisivat ylimääräisen vapaapäivän.

Hallitusohjelmassa sitoudutaan selvittämään omaishoidon palkkion verotuksen kohtuullistamista. Samoin tavoitteena on osoittaa järjestöavustuksia kolmannen sektorin ja muun muassa seurakuntien toimijoille kotona asuvien ikäihmisten ja omaishoitajien toimintakyvyn ylläpitämiseksi sekä etsivän että löytävän työn tehostamiseksi. Ja lisätä kuntien terveyden edistämisen määrärahaa sosiaali- ja terveysministeriön talousarviomomentille ja vaikuttaa sen kohdentamiseen ikäihmisten toimintakyvyn, kotona pärjäämisen ja omaishoitajien tukemiseen.

Hallitusohjelma muistuttaa, että omaishoitajat ovat yhteiskunnan tärkeä voimavara. Vahvistetaan omaishoitajien yhdenvertaisuutta ja jaksamista. Ohjelmassa luvataan jatkaa omaishoidon kriteerien yhtenäistämistä. Samoin edistetään toimia, joilla hyvinvointialueet ja kunnat voivat lisätä mahdollisuuksia ryhtyä omaishoitajaksi. Selvitetään, millaiset tilanteet synnyttävät omaishoidon tuen väliinpuotoajia ja arvioidaan tarpeita hyvinvointialueille suuntautuvalla ohjauksella ja koulutuksella. Varmistetaan omaishoitajille mahdollisuuksia pitää vapaapäiviä palvelusetelin, kotihoitopalvelun, intervallihoidon ja perhehoidon avulla. Mahdollistetaan pitämättä jääneiden vapaiden siirtäminen seuraavaan kalenterivuoteen.

Hallitusohjelmassa nostetaan esiin työssäkäyvien omaishoitajien omaishoidon ja ansiotyön yhteensovittaminen. Mahdollistetaan osa-aikatyön ja etätöiden mahdollisuuksia muuttuvissa perhetilanteissa. Edistetään tilapäisen hoitovapaan mahdollisuutta myös omaishoitajille. Tuetun tilapäisen hoivavapaan osalta selvitetään Ruotsin mallia ja sen kustannuksia.

Omaishoidon arvo korostuu ikääntyvässä yhteiskunnassa ja hallitus näkee sen arvokkaana osana suomalaista hyvinvointipalvelua. Omaishoito vahvistaa merkittävästi julkista taloutta. Hallitus tekee puoliväliriiheen mennessä omaishoitolain kokonaisuudistuksen, jossa huomioidaan mm. työ- ja eläkeikäisten omaishoitajien erityistarpeet. Selvitetään omaishoidontuen verotuksen kohtuullistamista. Omaishoidontuen siirtämistä Kelan maksettavaksi selvitetään. Jatketaan omaishoidontuen kriteerien yhtenäistämistä. Omaishoidontukea tulisi pyrkiä tarjoamaan, mikäli se korvaa laitoshoidon. Omaishoitajien vapaiden järjestelyjä ja niiden käytön esteitä sekä muuta tuen tarvetta selvitetään.

Liittohallitus kiinnittää erityistä huomiota omaishoitajien asemaan ja jaksamisen tukemiseen ja muistuttaa omaishoidon kattavan laajasti erilaisia elämäntilanteita ja asiakasryhmiä.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

23. Energian hinnat pitää olla ennakoitavissa

Venäjän hyökättyä Ukrainaan helmikuussa 2022 jälkeen olemme seuranneet päivittäin ja viikoittain heiluvia energiakustannuksia, kuten sähkön ja öljyn hintaa. Vakaa energiapolitiikka,

energian saatavuus ja kohtuuhintainen energia ovat keskeisessä asemassa asuttaessa Suomen kaltaisessa pohjoisessa maassa, jossa lämmitysenergian tarve on suuri. Varsinkin työssäkäyvien lapsiperheiden arjen hallinnassa on merkitystä sillä, ettei tarvitse miettiä milloin voi pestä pyykkiä tai tehdä ruokaa. Energian hintojen heilahtelu tulee saada vakautettua niin, että perheiden perusarkei sujuu ja palkkatuloilla selvittää.

Yrityksien toiminta on haasteellista, kun kustannukset heiluvat ennalta arvaamattomasti. Energian hintoja pitää ohjata ja vakauttaa ennakoitaviksi siten, että yrittäjät kykenevät tarjoamaan palveluitaan tietäen todelliset kustannukset palvelun tarjoamisen hetkellä ja voivat luottaa lähitulevaisuuteen ja sen vakauteen.

Samalla kun energian hinnat hipovat kotitalouksille ja yrittäjille kestäättömiä huippulukemia, tuntuu kohtuuttomalta ja epäasialliselta toiminnalta maksaa osinkoja ja bonuksia osakkeenomistajille ja yritysjohtajille.

Edellä todetun perusteella Uudenmaan Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen Kokoomusnaisten edustajakokous velvoittaa liittohallitusta edistämään energianhinnoittelu vakautta ja energiayhtiöiden toimintakulttuuriin tilannetajua ja kohtuullisuutta.

Uudenmaan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnaisia aloitteesta edistää energiahinnoittelun vakautta.

Hallitusohjelmassa luvataan seuraavasti: "Edistetään vaikuttavaa energiapolitiikkaa pitkäjänteisesti ja ennakoitavasti. Suomen kilpailukykyä ja houkuttelevuutta uusiutuvan teollisuuden investointikohteena vahvistetaan kaksinkertaistamalla

puhtaan sähkön tuotanto kotimaassa. Sähkön ja siitä jalostettujen tuotteiden kohtuullinen hinta ja toimitusvarmuus varmistetaan. Sujuvasta, ennakoitavasta ja oikeusvarmasta luvituksesta tulee Suomen kilpailuetu.

Suomi nousee puhtaan energian edelläkävijäksi Euroopassa. Hallitus valmistelee uuden energia- ja ilmastostrategian, jonka keskeisenä osana on teollisuuden energiasiirtymän ja investointien edistäminen. Sähköntuotanto Suomessa moninkertaistuu ja sähköä riittää myös tuulettomina pakkasjaksoina. Suomi on omavarainen vuositasolla ja toimitusvarmuus on varmistettu kaikissa tilanteissa. Sähköntuotannon monipuolisuudesta ja alueellista kattavuudesta huolehditaan osana kokonaisturvallisuutta. Sähköntuotannon rakenne hillitsee hintavaihteluita ja kuluttajilla on mahdollisuus hyötyä kulutusjoustoautomaatiikalla. Sähkökäyttäjien oikeudenmukainen kohtelu sähkön niukkuustilanteissa varmistetaan.

Suomeen rakennetaan tällä vuosikymmenellä ennätysellisen paljon uutta sähköntuotantokapasiteettia. Se on edellytys teollisuuden investointien merkittävälle kiihdyttämiseksi sekä fossiilisten polttoaineiden korvaamiselle sähköön perustuvilla ratkaisuilla teollisuudessa, lämmityksessä ja liikenteessä. Suomen energiaomavaraisuutta vahvistetaan kestäväällä tavalla edistämällä puhtaan energian siirtymää. Jatketaan toimia, joilla Suomi on riippumaton Venäjän energiasta. Uusiutuvan energian osuutta energiantuotannossa kasvatetaan ja edistetään toimia, joiden avulla fossiilisista polttoaineista luovutaan sähkön ja lämmön tuotannossa viimeistään 2030-luvulla. Vihreän siirtymän ja cleantech-investointien edistämiseksi ja uuden toiminnan houkuttelemiseksi Suomeen yrityksille tarjotaan vakaat ja ennustettavat toimintaedellytykset. Kestävän energiasektorin ja kohtuuhintaisen sähkön avulla luodaan sekä kilpailuetua että edellytyksiä kestäväälle teollisuudelle Suomessa.

Huolehditaan, että Suomessa riittää sähköä kohtuulliseen hintaan myös tuulettomien pakkasjaksojen aikana. Perusvoimatuotannossa tulee pyrkiä tasoon, jossa sähköä riittää kotitalouksien ja elinkeinoelämän perustarpeisiin myös huippukulutustunteina, kun kaikki kulutuksen säätomahdollisuudet on käytetty. Sähköntuotannon investoinneissa edistetään toimitusvarmuuden ja järjestelmän kokonaiskustannusten kannalta hyvää tasapainoa sääriippuvaisen tuotannon sekä säättövoiman ja perusvoiman välillä. Luodaan selvityksen perusteella kustannustehokas kapasiteettimekanismi (esim. huutokauppa tai vastaava), joka tukee aina käytettävissä olevan sähkön riittävää määrää. Luodaan sääriippuvaiselle sähköntuotannolle kannusteet osallistua kapasiteettimekanismiin tai muulla tavalla turvataan tarvittava säättövoima.”

Hallitus aikoo myös valmistella sähkön hintakattoa siltä varalta, että sähköntuotanto yllättäen häiriintyy. Hallituksen kaavailema sähkömarkkinalain muutos mahdollistaisi väliaikaisen hintakaton kriisitilanteessa. Tavoitteena on, että hallituskauden lopulla olisi selkeät pelisäännöt siitä, miten toimitaan sähkön yllättävässä häiriötilanteessa. Samoin teollisuuden lupaprosessien sujuvoittamista pidetään keskeisenä keinona, jolla sähköntuotantokapasiteettia kasvatetaan. Luvituksen sujuvoittaminen on kärkihanke, jota on ryhdytty toteuttamaan kiireellä. Keskeiset lakihankkeet on määrä antaa eduskunnalle vuonna 2024.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous
hyväksyisi aloitteen.

24. Energiaremonttien kustannukset ilmastekona tulee huomioida riittävinä veronkevennyksinä korkotukina

EU:n pyrkimys edistää kiinteistöjen energiatehokkuutta päivitettävän rakennusten energiatehokkuusdirektiivin myötä, on kannatettava asia, mutta on tärkeää huomioida myös kansalaisten maksukyky.

Vanhojen kiinteistöjen energiaremontteihin myönnettäviin lainoihin osoitettujen tukien ja verovähennysoikeuksien ollessa riittämättömät, olisi voitava saada valtiolta myös korkotuki. Näin saavutamme ilmastotavoitteet ja mahdollistamme kansalaisten asumisen kiinteistöissään sekä elinkustannuksien kohtuullistamisen.

Nyt kun rakennusalalla on nähty konkurssien lisääntyvän, energiaremonteilla olisi myös työllistävä vaikutus.

Edellä todetun perusteella Uudenmaan Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen Kokoomusnaisten edustajakokous velvoittaa liittohallituksen edistämään ilmastointitavoitteita, energiaremontteja ja kohtuullistamaan kansalaisiin kohdistuvia energiaremonteista johtuvia kustannuksia.

Uudenmaan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnaisia aloitteesta edistämään energiaremonteista kansalaisille kohdistuvia kustannuksia.

Energiaremontissa talon vanha lämmönjakotapa vaihdetaan uuteen järjestelmään, joka on energiatehokkaampi. Lämpöpumpputekniikalla energiaremontti toteutetaan muuttamalla vanha järjestelmä esimerkiksi ilma-vesilämpöpumppuun tai maalämpöön.

Lämmitys vie suurimman osan suomalaisten omakotitalojen energiankulutuksesta. Energiaremontin tarkoitus on pienentää energiankulutusta ja kustannuksia sekä modernisoida lämmönjakotapa. Energiaremontti pienentää asumisen hiilijalanjälkeä.

Asuinrakennusten energia-avustuksen sekä matalalämpötilaiseen kaukolämpöön siirtymisen avustuksen yhteinen määräraha vuodelle 2023 on yhteensä 98,7 miljoonaa euroa.

Hallitusohjelmassa sitoudutaan huolehtimaan pienen mittakaavan uusiutuvan sähkön- ja lämmöntuotannon investointien ympäristöstä. Samalla luvataan vahvistaa kotitalouksien ja yritysten mahdollisuuksia rakentaa omaa sähköverkkoa ja kytkeä siihen sähkön pientuotantoa sekä toteuttaa energiayhteisöjen kokeiluja. Hallitus kannustaa korvaamaan öljykattiloita kestävillä lämmitysmuodoilla. Tässä tarkoituksessa öljylämmityksen korvausremontit kytketään osaksi luotavaa jakeluvuorituksen joustomekanismia.

Hallitus sitoutuu kotitalousvähennyksen hyödyntämiseen, kehittämiseen ja laajentamiseen energiaremonteissa. Hallitus luo edellytyksiä maatilatasoisen biokaasun tuotannon ja puupolttoaineilla tuotetun lämmön kasvulle. Samoin lisätään kotitalouksien, maatilojen ja yritysten mahdollisuuksia rakentaa omaa biokaasuverkkoa.

Liittohallitus pitää tärkeänä myös energiaremonttien rakennusalaan työllistäviä vaikutuksia.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

25. Kiinteistöverotuksen kohtuullistaminen

Kiinteistöjen verotusta ollaan muuttamassa radikaalisti, lisäksi maapohjan ja rakennuksen verotusarvot eriytetään entisestään ja arvonmäärittäminen päivitetään. Uuden lain on tarkoitus tulla voimaan siten, että se koskee ensimmäisen kerran vuoden 2024 verotusta.

Verotuksen tulee olla selkeätä ja tasapuolista. Jos kiinteistöihin kohdistuvat verot nousevat yli asukkaiden veronmaksukyvyyn, on meillä edessä ryhmä eläkeläisiä, pienituloisia, jotka joutuvat myymään kotinsa, kun palkat ja eläkkeet eivät riitä enää elämiseen, energiakustannuksiin, energiaremontteihin ja kiinteistöveroihin.

Kokoomusnaisilla on herännyt huoli eläkeläisten, pieni- ja keskituloisten selviytymisestä, kun kaikki elinkustannukset ovat jo muutenkin nousseet. Nyt näyttää siltä, että tuloveron helpotukset, ja Kela-korvausten palautukset eivät riitä kompensoimaan muiden veronmaksujen korotuksia.

Edellä todetun perusteella Uudenmaan Kokoomusnaiset ry esittää, että kokouksen hyväksyessään aloitteen Kokoomusnaisten edustajakokous velvoittaa liittohallituksen edistämään kansalaiseen kohdistuvien monien yksittäisten veronkorotusten kokonaisvaikutuksen kohtuullistamista.

Uudenmaan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnaisia aloitteesta useiden yksittäisten veronkorotuksien kokonaisvaikutusten kohtuullistamista.

Kiinteistövero lasketaan kiinteistön arvon perusteella. Kiinteistöön sisältyvät rakennukset ja maapohja. Niiden arvo määritetään valtiovarainministeriön ja Verohallinnon säännösten perusteella. Kiinteistövero lasketaan kertomalla kiinteistön arvo kiinteistöveroprosentilla, jonka määrää kunta.

Hallitusohjelmassa sitoudutaan toteuttamaan kiinteistöverotuksen uudistus, jolla korjataan kiinteistöjen verotusarvojen ja käypien arvojen eriytyminen toisistaan. Uudistus toteutetaan pitkällä siirtymäajalla. Samalla luvataan, että kiinteistöveron muutokset ovat kohtuullisia kiinteistön omistajille. Maapohjan kiinteistöveron alaraja korotetaan ohjelman mukaan 1,30 prosenttiin.

Valtiovarainministeriön vero-osaston luonnoksessa hallituksen esitykseksi eduskunnalle (29.8.2023) kiinteistöverolakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että maapohjaan sovellettava veroprosentti eriyttäisiin yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen vaihteluväli korotettaisiin kuntien verotulojen kasvattamiseksi nykyisestä yleisen kiinteistöveroprosentin vaihteluvälistä 0,93–2,00 prosentista 1,30–2,00 prosenttiin. Toimenpide kasvattaisi kiinteistöverotuloja 108 miljoonalla eurolla.

Luonnollisten henkilöiden ja kuolinpesien omistamien kiinteistöjen verotus kiristyy vuositasona noin 32 miljoonalla eurolla, mikä merkitsee kiinteistöverorasituksen kasvua keskimäärin viidellä prosentilla. Lisäksi asunto-osakeyhtiöiden omistamien kiinteistöjen verotus kiristyy noin 39 miljoonalla eurolla, mikä lisää kiinteistöverorasitusta keskimäärin kahdeksalla prosentilla. Tämä heijastuu osakkaiden maksettaviin hoitovastikkeisiin. Asunto-osakeyhtiöiden kiinteistöverotus nousee omakotiasujia enemmän, koska asunto-osakeyhtiöitä sijaitsee omakotiasuntoja suhteellisesti enemmän niissä kunnissa, joissa yleinen kiinteistöveroprosentti ennen vuotta 2024 on alle 1,3 prosenttia.

Sosioekonomisen aseman mukaan tarkasteltuna palkansaajien ja eläkeläisten keskimääräinen kiinteistöveron muutos on molemmilla 31 euroa vuodessa, nousun ollessa keskimäärin 8 prosenttia.

Omakotiliiton mukaan kiinteistöverossa tulee huomioida kotitalouksien käytettävissä olevat tulot, esimerkiksi ikäihmisten kohdalla heidän jäädessä yksin vastuuseen oman kodin kiinteistöverosta, verolla tulee olla yläraja. Kiinteistövero ei saa olla kenenkään osalta kohtuuton.

Kokoomusnaiset pitää tärkeänä, että eläkkeellä olevat ja pieni- ja keskituloiset naiset selviävät arjen kustannuksista.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous
hyväksyisi aloitteen.

26. Raiskausrikoksen vähimmäisrangaistusta on korotettava

Vapauden ydintä on seksuaalinen itsemääräämisoikeus ja henkilökohtaisen koskemattomuuden suoja. Siksi seksuaalirikokset ovat eräitä vakavimmista rikostyypeistä. Ne loukkaavat intiimeintä osaa ihmisen koskemattomuudesta ja itsemääräämisoikeudesta tavalla, joka voi jättää uhriin koko elämän mittaisen jäljen.

Eryteisesti naisten ja lasten suojelemiseksi sekä Suomea sitovien kansainvälisoikeudellisten ihmisoikeusveloitteiden täyttämiseksi on tärkeää, että seksuaalirikoksista säädetyt rangaistukset ovat riittävän ankaria. Rangaistusten ankaruuden tulee myös olla oikeudenmukainen uhriin asemaan nähden.

Vaikka seksuaalirikosten rangaistuksia viime vaalikaudella joiltain osin kovennettiin, ovat seksuaalirikoksista annettavat tuomiot Suomessa edelleen kansainvälisesti vertaillen lieviä. Raiskauksesta annettavat tuomiot ovat Suomessa useimmiten ehdollisia ja lievempiä kuin muissa Pohjoismaissa.

Huomioiden raiskausrikoksen vakavuus ja tuomittavuus ja se, että valtaosa raiskausrikoksista tuomitaan käyttäen rangaistusasteikon alapäätä, sekä se, että ilman poikkeuksellisia perusteita alle kahden vuoden vankeusrangaistukset tuomitaan Suomessa ehdollisina, katsomme, ettei ehdotettu vähimmäisrangaistus ole riittävä.

Uudenmaan Kokoomus naiset esittää, että Kokoomusnaisten edustajakokous hyväksyessään tämän aloitteen, edustajakokous velvoittaa liittohallituksen edistämään, että raiskauksen vähimmäisrangaistus korotetaan yhdestä vuodesta kahteen vuoteen vankeutta ja törkeän raiskauksen vähimmäisrangaistus korotetaan kahdesta vuodesta kolmeen vuoteen vankeutta.

Uudenmaan Kokoomus naiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomus naisia aloitteesta, jossa raiskauksen vähimmäisrangaistus korotetaan yhdestä vuodesta kahteen vuoteen vankeutta ja törkeän raiskauksen vähimmäisrangaistus korotetaan kahdesta vuodesta kolmeen vuoteen vankeutta.

Suomessa valtaosa raiskaajista saa ehdollista vankeutta. Nykyisellään vähimmäisrangaistus raiskauksesta on vuosi vankeutta ja maksimi 6 vuotta. Törkeästä raiskauksesta tuomitaan vähintään 2 vuotta ja enintään 10 vuotta. Enintään kahden vuoden vankeusrangaistus voidaan tuomita ehdollisena. Ruotsissa raiskauksen rangaistusasteikkoa on systemaattisesti kovennettu. Rangaistukset alkavat kolmesta vuodesta ja törkeästä raiskauksesta tuomitaan vähintään viisi vuotta vankeutta. Myös Norjassa minimirangaistus raiskauksesta on kolme vuotta vankeutta.

Hallitusohjelmassa turvakotien ja raiskauskriisikeskusten palveluiden saavutettavuutta vahvistetaan. Samoin on luvattu tunnistaa ja torjua nk kunniaan liittyvää väkivaltaa aiempaa tehokkaammin. Perhe- ja lähisuhdeväkivallan sovittelusta luovutaan.

Kokoomuksen Naisten Liitto pitää ensiarvoisen tärkeänä naisten itsemääräämisoikeuden kunnioittamista suhteessa omaan kehoon sekä seksuaali- ja lisääntymisterveyden ja -oikeuksien (SRHR) ehdotonta kunnioittamista. Suomen tulee päivittää kaikki naisten oikeuksiin liittyvä lainsäädäntö pohjoismaalaiselle tasolle samaan tapaan kuin viime vuosina on päivitetty seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistus ja aborttilaki. Tämä koskee myös raiskausten vähimmäisrangaistusten korottamista.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

27. Vanhemmuuden kustannukset tulee jakaa yhteisvastuullisesti

Työntekijällä on oikeus olla poissa työstä enintään 4 työpäivää, jos työntekijän lapsi sairastuu äkillisesti. Työntekijä voi jäädä tilapäiselle hoitovapaalle, joka monessa työehtosopimuksessa määriteltä palkalliseksi vapaaksi.

Hallitusohjelmassa on pieni mutta merkittävä kirjaus, joka vie tasa-arvoa taaksepäin. Hallitus aikoo laskea työntekijän työnantajalle maksettavaa perhevapaakorvausta nykyisestä 2 500 eurosta 1 500 euroon.

Juha Sipilän (kesk) hallitus teki merkittävän päätöksen, jolla tasattiin nais- ja miesvaltaisten alojen työnantajakustannuksia. Koska Suomessa on hyvin eriytyneet työmarkkinat, naisvaltaisilla aloilla kannetaan päävastuu paitsi perheen ja työn yhteensovittamisesta myös raskauteen ja vanhemmuuteen liittyvistä kustannuksista. Äidit pitävät yhä yli 90 prosenttia kaikista perhevapaista. Edes viime hallituskaudella tehty perhevapaauudistus ei näytä merkittävästi muuttaneen tilannetta.

Vanhemmuudesta koituvat kustannukset eivät saa rasittaa yksilön työnantajaa. Vaikka Kela korvaa osan kustannuksista, on pientyönantajalle usein mahdotonta maksaa kolmen kuukauden palkka tai vanhempainvapaalla ansaittu lomapalkka ja sitten odottaa korvausta. Raskaustajan lyhyistä poissaoloista työnantaja ei saa lainkaan korvausta, mikäli sairauslomat ovat alle kymmenen päivän pituisia.

Lapsen sairastamisen ei pitäisi kuulua yksittäisen työnantajan maksettavaksi. Palkallinen hoitovapaa lisää pienten lasten vanhempien rekrytointiriskiä erityisesti naisten osalta. Siksi tilapäinen hoitovapaa lapsen sairastaessa tulisi olla kokonaan

työntekijälle Kelasta korvattavaa poissaoloa. Naisen palkkaamiseen ei saa liittyä hetkeäkään ajatusta, että se aiheuttaa enemmän kustannuksia kuin miehen palkkaaminen.

Suomi tarvitsee vauvoja, ja siksi kaikki raskaudesta ja vanhempainvapaista koituvat kulut pitää kustantaa yhdessä.

Hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta toiminnallaan edistämään vanhemmuuden kustannusten jakautumista työelämän tasa-arvoa kunnioittavasti sekä naisten työllisyyttä ja naisryhtäjäyttä edistävästi.

Uudenmaan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnaisia aloitteesta vanhemmuuden kustannuksen jakautumiseksi tasa-arvoisesti työelämässä.

Perhevapaista aiheutuvat kustannukset rahoitetaan valtaosin sairausvakuutuksen työtulovakuutuksesta. Kelan äitiys-, isyys- ja vanhempainvapaan ajalta maksamat päivärahat katetaan työnantajamaksuilla (30 prosenttia), työntekijämaksuilla (61 prosenttia) ja valtion maksamalla osuudella (9 prosenttia). Niille työnantajille, jotka työehtosopimusten perusteella maksavat palkkaa osalta vanhempainvapaakaudelta, Kela maksaa vanhempainpäivärahaa. Lisäksi työnantaja voi saada perhevapaiden ajalta vuosilomakustannuskorvausta.

Työtulovakuutuksen työnantajamaksuja maksavat kaikki työnantajat riippumatta siitä, ovatko heidän työntekijänsä perhevapailla. Kaikista työehtosopimuksissa sovituista työnantajan kustannuksista (palkallinen raskaus- ja vanhempainvapaan osa, raskausajan palkalliset sairauspäivät ja palkallinen sairaan lapsen hoitovapaa) korvataan tehtyjen laskelmien mukaan työnantajille nykyisin noin 70 prosenttia, ja työnantajien keskusjärjestön mukaan korvaukset ovat nykyisin hyvällä tasolla.

Perhevapaista naisenemmistöisille aloille koituvien kustannusten korvaaminen työnantajille on ollut pitkään hallitusten tasa-arvopoliittinen tavoite. Vuonna 2017 otettiin käyttöön 2 500 euron suuruisen perhevapaakorvaus, jota työnantaja voi hakea kustannuksista, jotka aiheutuvat naispuolisen työntekijän vanhemmuudesta.

Tutkimusten mukaan perhevapaiden sekä palkattoman hoiva- ja kotityön tasainen jakautuminen naisten ja miesten kesken on yhteydessä sukupuolten tasa-arvoon työelämässä, isän ja lapsen läheisempään suhteeseen sekä parisuhdetyytyväisyyteen ja pienempään eroriskiini.

Hallitusohjelmassa luvataan seurata perhevapaauudistuksen vaikutuksia ja kehittää järjestelmää edelleen niin, että se huomioi lapsen edun, parantaa vanhemmuuden ja työelämän tasa-arvoa, lisää perheiden valinnanvapautta ja joustoja sekä mahdollisuutta osallistua varhaiskasvatukseen. Tavoitteena on mahdollistaa kasvatus- ja hoitovastuun jakautuminen vanhempien välillä nykyistä tasaisemmin sekä huomioidaan perheiden erilaiset tarpeet.

Hallitus on sitoutunut parempaan työn ja perheen yhteensovittamiseen. Ja edistämään vanhemmuuden kustannusten tasaisempaa jakautumista molempien vanhempien työnantajien kesken. Hallitus on luvannut selvittää keinoja vanhemmuuden kustannusten tasaisemmaksi jakautumiseksi esimerkiksi pohjoismaisten mallien mukaisesti.

Liittohallitus huomauttaa, että aloitteen laatimisen jälkeen hallitus syksyn 2023 budjettineuvotteluissaan päätyi säilyttämään työnantajien perhevapaakorvauksen 2500 euron tason. Samoin liittohallitus kiinnittää huomiota siihen, että em. korvausta maksetaan vain äitien työnantajille ja mallia tulisi uudistaa sukupuolten tasa-arvoa edistäen.

Liittohallitus pitää vanhemmuudesta tulevia kustannuksia pahimpana rakenteellisenä esteenä naisten tasa-arvoisille työuramahdollisuuksille. Vanhemmuuden kustannusten epätasainen jakautuminen heikentää naisten urakehitystä ja palkkaa sekä vaikeuttaa naisten työllistymistä vakituisiin työsuhteisiin.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

28. Terveystenhuollon ammattihenkilölain uudistuksessa osaamisen tasosta ei saa tinkiä

Henkilöstöpula sotepalveluissa on pitkään jatkunut tosiasia. Orpon hallituksen ohjelma sisältääkin lukuisia alaa koskevia uudistuksia. Ratkaisuja hoitajapulaan etsitään nyt monialaisesti.

Hallitusohjelman mukaan työnjakoa ja kelpoisuusehtoja selkeytetään terveydenhuollon ammattihenkilölain uudistuksella siten, että ammattioikeuksiin kytketään vain asiakas- ja potilasturvallisuuden kannalta välttämättömät ja oikeansuuntaiset edellytykset.

Terveydenhuollon ammattihenkilölain perusteella laillistettavien ammattihenkilöiden tehtävissä saa toimia vain Valviran laillistuksen saanut tietyn koulutuksen omaava henkilö. Siten on lainsäädännössä määritelty tiettyjen tehtävien edellyttämä osaaminen ja koulutus.

On tärkeää, että ammattihenkilölain uudistus ei johtaisi siihen, että sote palveluissa työskennellään ohuemmalla osaamisella. Se lisäisi kaikkien työtaakkaa ja voi pahimmillaan johtaa vuorovaikutusongelmiin työyhteisöissä. Lopputulema voi olla kato alalta ja syvenevä työvoimapula samaan aikaan heikkenevän laadun ja vaaratilanteiden lisääntyessä. Osaamisen ja kokemuksen puutteesta aiheutuvat virheet ja vaaratilanteet aiheuttavat inhimillisen kärsimyksen lisäksi tyystin turhia kustannuksia, päällekkäistä työtä ja viivettä hoidossa ja potilas voi altistua virheelliselle hoidolle.

Lainsäädäntö ei voi jatkossakaan olla niin jäykkä, että se koostuisi yksittäisistä tehtävälustoista. Työnjakoon ja tehtävänkuviiin liittyvien uudistusten pitää perustua tutkittuun tietoon ja osaamisen tasoon pitää panostaa. Eri tehtävien hallitsemiseen vaadittava koulutus ja osaaminen eivät saa murentua työvoimapulan takia. Osaava ja koulutettu henkilöstö on sosiaali- ja terveyspalveluiden kivijalka.

Hallitusohjelmassa on sitouduttu toimenpiteisiin, joilla korkeakoulutettujen nuorten aikuisten määrä pyritään nostamaan mahdollisimman lähelle 50 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteena on tehdä suunnitelma, jolla nostetaan Suomen korkeakoulutettujen nuorten aikuisten määrä OECD:n kärkimaiden tasolle. On huomioitava, että korkeakoulutettuja tarvitaan enenevässä määrin myös terveydenhuoltoon, jossa tulevana vuosina tarvitaan lukuisia uusia taitoja, syvempää substanssiosaamista ja teknologian käyttötaitoja.

Hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta toimimaan siten, että terveydenhuollon ammattihenkilölain uudistuksessa sote-henkilöstön osaamisen ja koulutuksen tasoa ei lasketa.

Uudenmaan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnaisia aloitteesta sote-henkilöstön osaamisen ja koulutuksen tason ylläpitämisestä ammattihenkilölain uudistuksessa.

Henkilöstö on sosiaali- ja terveydenhuollon strateginen voimavara ja toiminnan keskeinen menestystekijä. Henkilöstövoimavarojen ja ammatillisen osaamisen kehittämisellä vaikutetaan palvelujen asiakas- ja potilasturvallisuuteen laatuun ja tuloksellisuuteen sekä henkilöstön työhyvinvointiin.

Henkilöstön toimintaa ohjaa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilölainsäädäntö, jolla varmistetaan ammattihenkilöiden ammattitoiminnan edellyttämä koulutus, riittävä ammatillinen pätevyys ja valmiudet sekä edistetään ammattihenkilöiden välistä yhteistyötä ja tarkoituksenmukaista tehtäväkentän muodostamista.

Hallitusohjelmassa korostetaan, että hyvinvointialueiden mahdollisuuksia valita järjestämisvastuullaan olevien sote-palvelujen tarkoituksenmukaisin toteutustapa on parannettava. Yksityisten toimijoiden, järjestöjen ja säätöiden osaamista ja kapasiteettia on tärkeä hyödyntää palveluiden saatavuuden ja laadun parantamisessa.

Tehy pitää tärkeänä, että sosiaali- ja terveysalan koulutus ja pätevyystasoa ei tule laskea. Ja että koulutuksen tulee vastata työelämän todellisia tarpeita. Myös soveltuvuutta alalle pidetään keskeisenä.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

29. Päihdehuollon kehittämiseen ja päihdehoitotakuuseen pitää panostaa

Huumeiden käyttö ja siitä aiheutuvat lieveilmiöt ovat yhteiskunnassamme jatkuvasti kasvava ongelma. Asian vakavuudesta huolimatta huomio kiinnittyy lähinnä vain yksittäisten aineiden sallimiseen tai kieltämiseen, ankariin tuomioihin tai päihteidenkäyttöön liittyvien lieveilmiöiden siivoamiseen pois katukuvasta.

Korona-aika aiheutti valtavan hoitovelan matalan kynnyksen päihdepalveluiden ollessa suljettuina ja monien hoitokasojen lykkäytyessä. Samaan aikaan jätevesitutkimusten mukaan huumausaineiden käyttö kasvoi monissa kaupungeissa. Koronatilanteen vuoksi asetetuista poikkeustoimista huolimatta poliisi takavarikoi korona-aikana huomattavia määriä huumausaineita, eikä poikkeustoimilla ollut vaikutusta juurikaan huumausaineiden saatavuuteen. Esimerkiksi amfetamiinin käytön kasvu jatkui korona-aikana.

Suurimpaan osaan huumausaineiden aiheuttamista ongelmista ja samalla myös huumeiden käytön lieveilmiöistä on yksi selkeä ratkaisu. Se on riittävä, oikea-aikainen ja laadukas hoito, joka ottaa huomioon potilaan yksilöllisen tilanteen, erilaiset elämänhallinnan ongelmat sekä riittävän tuen hoidosta pääsyn jälkeen.

Tällä hetkellä päihdeongelmainen henkilö saattaa joutua odottamaan hoitopaikkaa kuukausia. Lisäksi hoitopaikkoihin pääsyn kriteerit sekä hoitojonot vaihtelevat paikkakuntien välillä, ja pahimmillaan lähetteen saamiseksi vaaditaan jopa viikon päihteettömyys. Elämänhallinnan ollessa retuperällä ei hoitopaikkojen etsiminen, lähetteen hankkiminen tai viikon päihteettömänä olo ilman tukea välttämättä onnistu.

Päihdehoitoon tulisi saada hoitotakuu yhtä lailla kuin muuhun sairaanhoitoon, sillä huumeriippuvuus on kuolemanvaarallinen sairaus. Sosiaali- ja terveyspalveluihin on määriteltävä päihdehuollon moniammatilliset hoitopolut, joiden avulla tarvittavien palveluiden piiriin on mahdollista päästä viipymättä ja ilman kohtuuttomia vaatimuksia päihteettömyydestä.

Terveystieteiden piiriin hakeutuvan tulee päästä hoitotarpeen arviointiin viipymättä ja tämän pohjalta hoitoon pääsyn on tapahduttava hoitotakuun mukaisesti myös päihdeongelmien kohdalla. Päihdesairaus ei saa olla myöskään este siihen liittyvien tai jopa siihen altistavien mielenterveysongelmien hoitamiseksi.

Hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta toimiin, joilla edistetään päihdehuollon kehittämistä sekä päihdehoitotakuun toteutumista.

Uudenmaan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnaisia aloitteesta päihdehuollon kehittämisestä ja päihdehoitotakuun toteutumisesta.

Päihderiippuvuus on sairaus, jonka hoitaminen vaatii samanaikaisesti sekä päihde- että mielenterveyspalveluja. Huumeriippuvuuteen sairastuneille ihmisille tarvitaan toimivat hoitopolut. Yliannostustilanteissa on aina tehtävä päihdehoitosuunnitelma. Valtakunnallisesti oikea-aikaisen ja riittävän hoidon varmistamiseksi sekä tasavertaisen saatavuuden toteutumiseksi päihdehoitoon on asetettava hoitotakuu.

Huumekuolemat ovat kasvussa. Suomessa huumeisiin kuolleiden keski-ikä, 31 vuotta, on noin kymmenen vuotta muita Pohjoismaita alhaisempi ja alle 25-vuotiaiden määrä on suhteessa Euroopan suurin.

Päihdeongelmainen henkilö voi joutua odottamaan hoitopaikkaa kuukausia. Lisäksi hoitoon pääsyn kriteerit ja hoitojonot vaihtelevat paikkakunnittain: Pahimmillaan lähetteen saamiseksi vaaditaan jopa viikon päihteettömyys, jossa on vaikea onnistua, kun elämänhallinta on heikkoa.

Riittävä, oikea-aikainen ja laadukas hoito, joka ottaa huomioon potilaan yksilöllisen tilanteen, erilaiset elämänhallinnan ongelmat sekä riittävän tuen hoidosta pääsyn jälkeen. Päihdesairaus ei saa olla este siihen liittyvien tai jopa siihen altistavien mielenterveysongelman hoitamiseksi.

Hallitusohjelmassa mielenterveys- ja päihdeongelmien ehkäisyä ja hyvää hoitoa pidetään tärkeinä sekä kansanterveyden että kansantalouden näkökulmasta. Erityisesti nuorten lisääntyneet mielenterveysongelmat vaativat määrätietoista toimia.

Mielenterveys- ja päihdepalveluiden 1.1.2023 uudistuneen lainsäädännön toimeenpano varmistetaan yhdessä hyvinvointialueiden kanssa. Mielenterveysstrategia 2020–2030 -työssä tunnistettuja toimia jatketaan osana hallituksen toimia mielenterveyden edistämiseksi. Mielenterveys- ja päihdeongelmiin liittyvien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden saatavuutta ja vaikuttavuutta parannetaan. Kiinnitetään erityistä huomiota ehkäisevään mielenterveys- ja päihdetyöhön lasten ja nuorten toiminnassa.

Huomioidaan ja turvataan asiakkaiden tarpeita vastaavat erilaiset vaihtoehdot päihdehoitomalleihin. Kehitetään raskaana olevien päihteitä käyttävien naisten hoitoa. Lisätään raittiuteen tähtäävä vaikuttavaa lääkkeetöntä, toipumisorientoituneen mallin käyttöä. Luodaan kansalliset laatustandardit koulutukseen ja päihdehoitoihin ja seurataan päihdehoidon vaikuttavuutta. Kiinnitetään erityistä huomiota nuorten huumeidenkäytön ehkäisyyn ja nuorten huumekuolemien vähentämiseen. Arvioidaan erikseen hallituskauden aikana tarvittavat lisätoimet.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

30. Vartijoiden ja järjestyksenvalvojen koulutusta tulee kehittää ja siihen pitää panostaa

Yksityinen turvallisuusala on kasvava ala ja sen työympäristö on todella haastava mm. sairaaloissa, terveysasemilla, julkisessa liikenteessä, kauppakeskuksissa, oikeustaloilla, ravintoloissa, isoissa tapahtumissa ja monissa muissa työympäristöissä missä liikkuu päivittäin paljon ihmisiä ja joissa vartijat ja järjestyksenvalvojat kohtaavat työssään myös paljon uhkailua ja väkivaltaa.

Vartijoiden ja järjestyksenvalvojen koulutus on todella lyhyt työn haasteellisuuteen ja vaativuuteen nähden hyvinkin monessa työympäristössä. Useissa kohteissa työvuoron aikana vartijat ja järjestyksenvalvojat kohtaavat tappouhkauksia ja teräaseilla tai muulla toisen ihmisen vahingoittamiseen soveltuvalla esineellä uhkailemista. Julkisuudessa on myös ollut useampia tapauksia, joissa vartijaa tai järjestyksenvalvojaa on puukotettu tai pahoinpidelty työtehtävissään asiakkaan toimesta.

Riittämätön koulutus on työturvallisuusriski vartijalle tai järjestyksenvalvojalle haastavissa työympäristöissä ja myös voi pahimmillaan aiheuttaa stressireaktion alla ylilyönnejä heille esimerkiksi asiakas- tai voimankäytöllisessä tilanteessa. Tällaiset tilanteet voivat johtaa hätävarjelun liioitteluun tai tulla tuomituksi asiakkaan pahoinpitelynä.

Voimankäyttötilanteet syntyvät todella äkillisesti ja niissä vartijat ja järjestyksenvalvojat joutuvat työssään tekemään todella nopeita päätöksiä, joita sitten mahdollisesti voidaan myöhemmin eri oikeusasteilla, onko toimittu oikein vai väärin. Näitä tapauksia olemme voineet nyt lähiaikoina lukea runsaasti Avarnin juna järjestyksenvalvojista ja Securitaksen Iso Omena -kauppakeskuksessa tapahtuneen osalta.

Se, että keskitymme pelkästään poliisien resurssien kasvattamiseen, ei ole riittävä toimi. Heidän resurssinsa ei tule tulevaisuudessa riittämään kaikkeen ja tämä lisää painetta yksityiselle turvallisuusosalalle ja näkyy vartijoiden ja järjestyksenvalvojen työssä konkreettisesti. Yksityisellä turvallisuusosalalla eli vartijoilla ja järjestyksenvalvojilla on todella tärkeä ja kasvava rooli Suomen sisäisen turvallisuuden kannalta, että ihmiset kokevat turvalliseksi mennä isoihin yleisötapahtumiin ja mennä kauppakeskuksiin sekä kokevat olonsa turvalliseksi liikkeessaan junalla ja metrolla ja saavat tarvitsemansa avun jos esimerkiksi saavat sairaskohtauksen, heidät ryöstetään, pahoinpidellään tai heitä ahdistellaan jossain tapahtumassa.

Tarvitsemme osaavaa ja ammattitaitoista porukkaa yhä enemmän yksityiselle turvallisuusosalalle ja niissä tehtävissä riittävän koulutuksen ja osaamisen tulee olla kunnossa. Työssä jatkuvasti havainnoidaan ja huomioidaan ihmisten toimintaa, käytöstä, mitä he kantavat mukanaan ja mahdollisia riskejä toiminnan ja käytöksen suhteen, jotta niihin voidaan puuttua ja ennaltaehkäistä vakavampia tilanteita, sekä luoda turvallisuuden tunnetta ihmisille siellä missä he liikkuvat ja viettävät aikaansa.

Hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta toimiin, joilla edistetään vartijoiden ja järjestyksenvalvojen koulutuksen kehittämistä ja heidän työturvallisuutensa parantamista.

Uudenmaan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnaisia aloitteesta edistää vartijoiden ja järjestyksenvalvojen koulutuksen kehittämistä ja työturvallisuuden parantamista.

Katso vastaus aloitteeseen 32.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

31. Yksityisen turvallisuusalan sisäistä valvontaa ja siihen kohdistuvaa viranomaisvalvontaa tulee tehostaa ja siihen pitää panostaa

Yksityinen turvallisuusala koskee vartiointi ja järjestyksenvalvonta toimintaa, jonka tärkeimpiä edellytyksiä ovat nuhteettomuus, henkilön henkilökohtainen soveltuvuus alalle. Poliisilla on viime kädessä harkinta siitä, että otetaanko järjestyksenvalvoja tai vartijakortti pois henkilöltä, joka on esim. tuomittu oikeudessa työtehtävissään esim. asiakkaan pahoinpitelystä.

Laki on kuitenkin yksiselitteinen nuhteettomuuden suhteen kyseistä työtä tekeville, mutta käytännössä poliisi ei ole ottanut lupia useammassakaan tapauksessa pois, vaikka henkilö olisi syyllistynyt vakavampiin rikoksiin ja saanut niistä tuomion. Tässä yleensä painaa se miten pitkään kyseinen vartija tai järjestyksenvalvoja on työskennellyt alalla ennen syyllistymistään kyseiseen rikokseen ja että onko hänellä aiempaa rikoshistoriaa. Useammassakin vartiointiliikkeissä asiakkaan pahoinpitelystä tuomittu henkilö on voinut edetä tuomion jälkeen vartiointiliikkeen sisällä johtotason työtehtäviin tai jatkaa nykyisissä työtehtävissään.

Vartijat ja järjestyksenvalvojat joutuvat raportoimaan jokaisen voimankäyttötilanteen lakisääteisesti tapahtumailmoitukseen ja esimiestason tulee niitä lukea ja seurata työntekijöidensä toimintaa työtehtävissään. Tämä ei kuitenkaan läheskään aina toteudu ja sisäinen valvonta on puutteellista tai täysin olematonta työntekijöiden ja esimiestason toimintaa kohtaan. Tämä toiminta on myös saanut järjestäytyneen rikollisuuden kiinnostumaan yksityisestä turvallisuusalasta, jota poliisit omalla toiminnallaan pyrkii jatkuvasti estämään, jotta huumekauppa ja muu rikollinen toiminta ei pääsisi levittäytymään yksityiselle turvallisuusalalle.

Yksityisen turvallisuusalan sisäinen valvonta, sekä sen viranomaisvalvonta on tällä hetkellä tehotonta ja puutteellista, jonka vuoksi esimerkiksi vakaviin rikoksiin syyllistyneellä ja tuomitulla henkilöllä voi olla hallussaan voimassa oleva järjestyksenvalvoja tai vartijakortti, koska poliisi ei ole välttämättä sitä automaattisesti perunut, kun tuomio on tullut. Tämä myös asettaa asetelman onko kyseinen henkilö mahdollisesti soveltuva alalle työskentelemään, jos hän useampia kertoja työtehtävissään syyllistyy pahoinpitely rikokseen asiakasta kohtaan.

Olisi tärkeää, että viranomaiset myös valvoisivat yksityisen turvallisuusalan yritysten sisäistä valvontaa ja tekisivät tiiviimmin yhteistyötä, jotta alalle soveltumattomat henkilöt menettäisivät lupansa toimia alan työtehtävissä ja laki, joka sitoo alaa tulisi noudatettua. Tähän tulisi myös sisällyttää yksityisen turvallisuusalan kouluttajien, jotka kouluttavat uusia vartijoita ja järjestyksenvalvoja vastuu huomioida koulutettavien toimintaa ja käytöstä, sekä mahdollista soveltuvuutta alalle ja vastuu ilmoittaa huolestuttavasta toiminnasta lupapäätöksen myöntävälle poliisilaitokselle.

Hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta toimiin, joilla edistetään yksityisen turvallisuusalan sisäistä valvontaa, sekä siihen kohdistuvaa viranomaisvalvontaa, joilla turvataan se, että yksityisen turvallisuusalan toimijat, kouluttajat ja työntekijät toimivat laillisesti ja lain edellyttämällä tavalla.

Uudenmaan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnaisia aloitteesta, jolla yksityisen turvallisuusalan sisäistä valvontaa ja viranomaisvalvontaa kehitetään.

Katso vastaus aloitteeseen 32.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

32. Yksityisen turvallisuusalan kouluttajien koulutusta, vastuuta ja viranomaisvalvontaa tulee kehittää ja siihen pitää panostaa

Yksityisenturvallisuusalan kouluttajien, jotka kouluttavat järjestyksenvalvoja tai vartijoita ja voimankäyttöä vartiointiliikkeissä, koulutus on todella lyhyt. He saavat koulutuksensa POLAMK:ssa Tampereella poliisikouluttajalta, joka kouluttaa yksityisen turvallisuusalan kouluttajia. Koulutus on intensiivinen ja kestää molemmissa viikon.

Jotkut kouluttajat syventävät turvallisuusalan osaamistaan myös AMK-tason opinnoilla korkeakouluissa, mutta tätä ei edellytetä perusjärjestyksenvalvojan, vartijan tai voimankäytön kouluttajilta. Kouluttajana tulisi pystyä huomioimaan monia asioita koulutettavissa myös itse sen koulutus sisällön lisäksi.

Useat kouluttajat kouluttavat sen, mitä lakisääteisesti vaaditaan, mutta jättävät huomioimatta tai ilmoittamatta eteenpäin soveltumattomuutta alalle kertovia tekijöitä, koska sitä ei varsinaisesti edellytetä, vaan poliisi tekee sen lopullisen päätöksen, perustuen siihen onko henkilö nuhteeton ja täyttääkö muut lakiin sidotut kriteerit. Olisi kuitenkin tärkeää sekä kouluttajien, että poliisien tehdä yhteistyötä ja kouluttajat tulisi kouluttaa ja vastuuttaa huomioimaan ja ilmoittamaan huolestuttavia tekijöitä koulutettavasta päätöksen tekeväälle poliisilaitokselle, jos tälle on tarvetta.

Tämmöisiä tekijöitä voi olla esim. väkivaltainen ja vihamielinen käytös ja ohjeiden noudattamatta jättäminen, joka voi esimerkiksi vaarantaa koulutuksessa muiden osallistujien turvallisuuden. Nämä kaikki tekijät voivat olla sellaisia, mitkä kyseenalaistavat, että soveltuuko henkilö esim. vastuullisesti kantamaan ja käyttämään työtehtävissään voimankäyttövälineitä tai toimimaan vartijana tai järjestyksenvalvojana.

Alalle pyrkijöille ei tehdä soveltuvuustestejä, ainoastaan turvallisuuselvytyksiä, jota kautta henkilön nuhteettomuus saadaan selville. Tämä ei kuitenkaan kerro vielä mitään henkilön henkilökohtaisesta soveltuvuudesta itse kyseiseen työhön tai miten hän reagoi tai toimii kovan stressin tai paineen alla, joka voi ilmetä ihmisellä monella eri tavoin tai miten helposti hän ärsyyntyy esimerkiksi vaativassa asiakastilanteessa ja kykeneekö hän niissä tilanteissa hallitsemaan omia tunteitaan ja toimimaan ammattinsa vaatimalla tavalla asiallisesti ja rauhallisesti.

Yksityisen turvallisuusalan kouluttajilla on tässä konkreettinen vastuu huomioida asioita, mutta käytännön tasolla se ei toimi nykyisen koulutusohjan ja lakisäädösten mukaan. Kouluttajien ja poliisien yhteistyön tulisi olla paljon tehokkaampaa ja kouluttajien vastuut tulisi olla paljon tiukemmat, viranomaisvalvonnan alaisena.

Hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta toimiin, joilla yksityisen turvallisuusalan kouluttajien koulutusta ja vastuuta, sekä sen viranomaisvalvontaa kehitetään.

Uudenmaan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnaisia aloitteesta lisätä yksityisen turvallisuusalan kouluttajien koulutusta ja vastuuta ja kehittää sen viranomaisvalvontaa. Julkisuudessa on ollut viime vuosina paljon keskustelua vartijoiden väärinkäytöksistä ja vartijoiden harjoittamasta rasismista ja väkivallasta. Erityistä huomiota on kiinnitetty vähemmistöjen turvallisuuden takaamiseen.

Poliisilla on keskeinen rooli yksityisen turvallisuusalan valvonnassa. Poliisihallitus ohjaa ja valvoo alaa. Poliisilaitokset vastaavat alueillaan turvallisuuspalvelujen valvonnasta ja alan työntekijöiden luvista. Yksityinen turvallisuusala koostuu

laajasti erilaisista palveluista ja tuotteista. Vartijat, järjestyksenvalvojat ja turvatarkastajat kuuluvat yksityiseen turvallisuusalaan, samoin turvallisuusteknologian ja -järjestelmien tuottajat.

Yksityisen turvallisuusalan voimankäyttökniikoista on laadittu erilliset koulutuskortit yksityiskohtaisine ohjeineen siitä, miten ne pitää opettaa ja toteuttaa. Vartijoita ja järjestyksenvalvojia koskevat koulutuskortit on laadittu Tampereen Poliisiammattikorkeakoulussa. Ne kuuluvat Poliisihallituksen antaman voimankäyttökoulutusmääräyksen liitteiksi. Kaikki yksityisen turvallisuusalan voimankäyttökouluttajat koulutetaan Tampereella Poliisiammattikorkeakoululla. Koulutuksen suorittaneet voimankäyttökouluttajat hyväksyy hakuprosessin jälkeen Poliisihallitus.

Nopeasti kasvanut yksityinen turvallisuusala on kohdannut paljon haasteita. Hallitusohjelmassa luvataan, että yksityistä turvallisuusalaa koskevat lainsäädäntötarpeet tarkistetaan alan kasvun ja sisäisen turvallisuustilanteen muuttumisen vuoksi.

Syyskuussa 2023 valmistunut sisäministeriön yksityisen turvallisuusalan koulutusta, ohjausta ja valvontaa selvittänyt työryhmä esittää järjestyksenvalvojen koulutusta pidennettäväksi ja koulutuksen osaamisvaatimuksia laajennettavaksi. Lisäksi työryhmä suosittelee toimenpiteitä, joilla kehitettäisiin alan ohjausta ja valvontaa. Työryhmä esittää, että järjestyksenvalvojen koulutusta pidennetään. Työryhmä pidentäisi myös järjestyksenvalvojen kertauskoulutusta ja järjestyksenvalvoja kouluttavien koulutuksen kestoa.

Nykyisin vartijan peruskoulutus on vähintään 120 oppituntia. Järjestyksenvalvojan peruskoulutuksen kesto on 40 tuntia ja kertauskoulutuksen 8 tuntia. Monet yksityisen turvallisuusalan työntekijät ovat suorittaneet lakisääteisen koulutuksen osana turvallisuusalan perus- tai ammattitutkintoa. Työryhmä lisäksi voimakeinojen käytön lakisääteisiä edellytyksiä koskevaa opetusta.

Työryhmä esittää, että turvallisuusalan elinkeinoluvan haltijoiden omavalvonnasta säädettäisiin lainsäädännöllä. Nykyisin omavalvonnasta ei säädetä laissa, ja työryhmän arvion mukaan omavalvonnan taso yrityksissä vaihtelee. Työryhmä ehdottaa, että lakiin kirjattaisiin velvollisuus laatia omavalvontasuunnitelma. Siinä olisi kuvattava, miten toiminnassa käytännössä huolehditaan yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain säännösten noudattamisesta ja miten sitä seurataan.

Lisäksi työryhmä katsoo, että poliisilaitosten valvontakäytäntöjä tulee yhtenäistää ja kehittää. Käytännön valvontatyössä keskeistä on vahvistaa paikallisten poliisilaitosten ja yksityisen turvallisuusalan toimijoiden yhteistyötä. Osa työryhmän suosituksista edellyttää muutoksia lainsäädännössä.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

33. Liikunta- ja kulttuurietu kuuluu myös toiminimiyrittäjälle

Koko henkilökunnalle suunnattu työnantajan järjestämä tavanomainen ja kohtuullinen yhteisöllinen virkistys- ja harrastustoiminta on tuloverolaissa säädetty työntekijöille verovapaa etu. Tällaisena etuna pidetään myös työnantajan tarjoamaa enintään 400 euron vuosittaista etua työntekijän omaehtoisesta liikunta- tai kulttuuritoiminnasta.

Liikunta- ja kulttuurietu on kannuste työntekijöille ylläpitää työkykyä ja -hyvinvointia. Liikuntaetu edistää terveyttä ja auttaa työntekijää jaksamaan.

Toiminimiyrittäjällä ei kuitenkaan ole mahdollisuutta vähentää verotuksessa liikunta- ja kulttuurietua. Erityisesti yksinyrittäjälle työkyvyn ylläpito on erityisen tärkeää, sillä oma toimeentulo on jaksamisesta ja työkyvystä suoraan riippuvainen.

Toiminimiyrittäjät ovat muita yrittäjiä ja palkansaajia heikommassa asemassa työkyvyn ylläpidon osalta. Liikunta- ja kulttuurietu pitää laajentaa koskemaan myös toiminimiyrittäjiä.

Hyväksyessään tämän aloitteen liittokokous velvoittaa liittohallitusta toimimaan siten, että liikunta- ja kulttuurietu mahdollistetaan myös toiminimiyrittäjille.

Uudenmaan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Uudenmaan Kokoomusnaisia aloitteesta lisätä mahdollisuus liikunta- ja kulttuuriedusta myös toiminimiyrittäjille.

UKK-instituutin mukaan säännöllisellä, intensiivisellä ja läpi koko eliniän jatkuvalla liikunnan harrastamisella näyttää olevan työkyvyttömyydeltä suojaava ja eliniän odotetta lisäävä vaikutus. Liikunta ylläpitää ja parantaa toimintakykyä kroonisissa pitkäaikaissairauksissa ja vaikuttaa näin välillisesti työkykyyn.

Työterveyslaitos korostaa, että liikunnalla on keskeinen rooli työ- ja toimintakykyä uhkaavien tai heikentävien sairauksien ennaltaehkäisyssä ja hoidossa. Liikunta vahvistaa sekä fyysisiä että psyykkisiä voimavaroja ja vähentää työntekijöiden sairastumista. Hyvä toimintakyky ja kunto suhteessa työn vaatimuksiin, etenkin fyysisesti kuormittavissa töissä, on tärkeää työkyvyn kannalta.

Työntekijöille suunnattu työnantajan järjestämä tavanomainen ja kohtuullinen yhteisöllinen virkistys- ja harrastustoiminta on tuloverolaissa säädetty työntekijöille verovapaa etu. Tällaisena etuna pidetään myös työnantajan tarjoamaa enintään 400 euron vuosittaista etua työntekijän omaehtoisesta liikunta- tai kulttuuritoiminnasta.

Verottaja pitää yksittäisinä työnantajina esimerkiksi toiminimiyrittäjää (liikkeen- tai ammatinharjoittaja), Liikkeen- ja ammatinharjoittaja ei voi olla itsensä työnantaja eivätkä voi siten kuulua yrityksen henkilökuntaan - eikä liikunta- ja kulttuurietu ole mahdollinen.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

34. Mielenterveyspalveluita nuorille matalalla kynnyksellä ja nopeasti

Nuorissa on Suomen tulevaisuus. Suomen nuoret voivat kuitenkin tällä hetkellä todella pahoin, mikä on havaittavissa muun muassa jatkuvasti kasvavina rikostilastoina sekä nuorten koulunkäynnin haasteina. Nämä ovat usein seurausta nuorten lisääntyneistä mielenterveyden ongelmista.

Uuteen hallitusohjelmaan on kirjattu, että nuorten lisääntyneet mielenterveysongelmat vaativat määrätietoisia toimia. Mielenterveyspalveluiden piiriin pääsemisessä on kuitenkin haasteita jatkuvan resurssipulan ja sitä myötä pitenevien jonojen takia. Nuorisopsykiatrian lähetteen saamisessa saattaa kestää viikkoja ja alkukeskusteluun pääsemisessä jopa puoli vuotta, jolloin tilanne voi nuorella olla jo todella kriittinen. Nuoren täytyy päästä mielenterveyspalveluiden piiriin helpommin ja matalammalla kynnyksellä.

Digitaalisia ratkaisuja kehittämällä päästään lähemmäksi nuoria ja heidän on helpompi ottaa yhteyttä mielenterveyden ammattilaisiin. Digitaalisia palveluita voisivat olla esimerkiksi erilaiset chat- ja videovastaanottopalvelut. Mielenterveyspalveluissa nuorten osalta tulisi käyttää myös palveluseleitä, joilla saataisiin kolmannen sektorin toimijoita mukaan kuten Pelastakaa Lapset ja Mannerheimin Lastensuojeluliitto. Hoitoa voidaan suunnitella porrastetusti sen jälkeen, kun digitaalista ratkaisua on käytetty ensin hoidon tarpeen arviointiin.

Kaiken keskipisteenä tulee olla kuitenkin nuori ja hänen hyvinvointinsa sekä mielenterveyden ongelmien ehkäisemisessä ja nopeammassa reagoinnissa, jotta hoitoon päästään ripeämmin.

Piritan Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen edustajakokous velvoittaa Kokoomuksen Naisten Liittoa vauhdittamaan nuorten mielenterveyspalveluiden saatavuutta matalalla kynnyksellä ja nopealla aikataululla.

Piritan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Piritan Kokoomusnaisia aloitteesta vauhdittaa nuorten mielenterveyspalveluiden saatavuutta matalalla kynnyksellä ja nopealla aikataululla.

THL kuvaa mieleterveyshäiriöiden yleisyyttä nuoruudessa seuraavasti: "Eri tutkimusten mukaan noin 20–25 prosenttia nuorista kärsii jostain mielenterveyden häiriöstä ja ne ovat koululaisten ja nuorten aikuisten tavallisimpia terveysongelmia. Nuoruusiän kehityksen arvioinnissa tarkastellaan nuoren toimintakykyä eri asioissa (esim. koulusuoriutuminen, terveydestä ja turvallisuudesta huolehtiminen, ihmissuhteet ikätovereihin ja aikuisiin). Vakavissa mielenterveyshäiriöissä nuoren kehitys on juuttunut. Oireiden ja häiriöiden varhainen tunnistaminen on tärkeää, jotta ongelmien pitkittymiseltä ja vaikeutumiselta vältytään.

Itsetuhoisuus yleistyy nuoruusiässä. Vakavia ja toistuvia itsemurha-ajatuksia on 10–15 prosentilla nuorista. Nuorista 3-5 prosenttia on yrittänyt itsemurhaa. Itsemurhayritykset ovat yleisempiä tytöillä, mutta pojilla itsemurhakuolleisuus on yleisempää. Itsemurhakuolleisuus on Suomessa vähentynyt yli kolmanneksen vuodesta 1990. Kuitenkin itsemurha on yksi yleisimpiä 15–19-vuotiaiden kuolinsyitä. Joka viides nuori viiltelee itseään ilman itsemurhatarkoitusta."

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen epäkohdista, kuten palvelujen sirpaleisuudesta sekä yhteistyön ja yhdenvertaisten palvelujen puutteista, raportoidaan toistuvasti. On selvää, että palvelujärjestelmä ei kykene riittävästi vastaamaan mielenterveysongelmien vuoksi apua hakevien lasten ja nuorten tarpeisiin. Mielenterveys- ja päihdehäiriöiden psykososiaalisen hoidon ja kuntoutuksen yhdenvertaisessa saatavuudessa on puutteita.

Eryteisesti lasten kohdalla mielenterveyden häiriöiden hoitamisen vastuu perustasolla on ristiriitaista. Toisin kuin toisen asteen opiskelijoilla, mielenterveyden häiriöiden hoito ei peruskouluikäisillä kuulu opiskeluhuollon tehtäviin. Käytännössä tuen ja hoidon raja on kuitenkin epäselvä.

Hallitusohjelmassa luvataan parantaa psykoterapeuttien saatavuutta kehittämällä mielenterveysalan ammattilaisten koulutusta siten, että se mahdollistaa hoidon painopisteen siirtämisen alkuvaiheen matalan kynnyksen peruspalveluihin. Samalla luvataan parantaa psykoterapiapalveluiden saatavuutta uudistamalla psykoterapeuttikoulutusta kaksiportaiseksi ja säädetään ensimmäisen portaan koulutus maksuttomaksi. Sekä kehittää varhaisen mielenterveyden tukemisen koulutusta myös osaksi muiden ammattiryhmien koulutusta.

"Mielenterveys- ja päihdeongelmien ehkäisy ja hyvä hoito ovat tärkeitä sekä kansanterveyden että kansantalouden näkökulmasta. Eryteisesti nuorten lisääntyneet mielenterveysongelmat vaativat määrätietoisia toimia. Mielenterveys- ja päihdepalveluiden 1.1.2023 uudistuneen lainsäädännön toimeenpano varmistetaan yhdessä hyvinvointialueiden kanssa. Mielenterveysstrategia 2020–2030 -työssä tunnistettuja toimia jatketaan osana hallituksen toimia mielenterveyden edistämiseksi. Lisäksi jatketaan itsemurhien ehkäisyohjelman toimeenpanoa. Mielenterveys- ja päihdeongelmiin liittyvien sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden saatavuutta ja vaikuttavuutta parannetaan. Kiinnitetään erityistä huomiota ehkäisevään mielenterveys- ja päihdetyöhön lasten ja nuorten toiminnassa.

Kehitetään perustason mielenterveyspalveluja esimerkiksi Terapiat etulinjaan -toimintamallin kokemuksia hyödyntäen ja ottamalla käyttöön porrasteinen hoitomalli. Turvataan lainsäädännöllä lasten ja nuorten yhdenvertainen pääsy perustasolla lyhytpsykoterapiaan tai muihin vaikuttaviin psykososiaalisiin hoitoihin (niin sanottu hallituksen mallin mukainen lasten ja nuorten terapiatakuu). Edistetään matalan kynnyksen toiminnan, muun muassa walk in -palveluiden ja chat-palveluiden ja mielenterveysavun saatavuutta koko maassa. Tuetaan mielenterveyspalveluiden saatavuutta yhdessä hyvinvointialueiden kanssa tehostamalla Mielenterveystalo-palvelukokonaisuuden käyttöä alueilla (omahoito-ohjelmat ja verkkoterapiat)."

Mieli ry ohjeistaa nuorten mielenterveyden tukemiseen myös esimerkiksi nuorisotyön osana ja kouluttaa mielenterveysosaamiseen aikuisia, jotka toimivat nuorten kanssa eri harrastuksissa ja myös urheiluvalmennuksessa.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

35. Veneily- ja vesistöturvallisuuden opetuksen varmistaminen opetussuunnitelman mukaisesti

Suomi on maailman vesistöisin ja Euroopan saaristoinen maa. Suomessa kaikilla on ainutlaatuisen jokamiehenoikeuksiemme turvin mahdollisuus liikkua vapaasti vesillä ihan pienestä pitäen. Tästä syystä tulee mahdollistaa jokaiselle alakoululaiselle opetussuunnitelman (OPS16) kirjattujen turvallisen vesillä liikkumisen ja vesipelastuksen sekä vesistövuosuullisuuden perusteiden oppiminen. Vesillä liikkumiseen opettaminen on vastuullinen teko. Uudessa opetussuunnitelmassa painotetaan ilmiöopetusta ja vesistöturvallisuuden opettaminen soveltuisi hyvin ympäristöopin opetukseen peruskoulun 1–6-luokkalaisille. Nykyaikaisia vesistöturvallisuuden opetusmateriaaleja kannattaa hyödyntää monipuolisesti eri opetusaineissa, jolloin lapset saavat itsetutkittavan ja harjoiteltavan kokonaisuuden työstettäväksi. Vesillä liikkumisen opettaminen laulujen, pelien ja liikunnallisten vesiturvallisuusrastien kautta. Vierailu missä tahansa vesiharraste- tai kalastusseuran rannassa tarjoaa oppilaille konkreettisen kokemuksen ja turvallisen keinon vesillä liikkumisen opetteluun. Uimataidon jatkuva kehittäminen tärkeimpänä vesiturvallisuustaitona nousee silloin havainnollisesti esille.

Edellä todetun perusteella Pirkan Kokoomuksen Naiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen edustajakokous velvoittaa Kokoomuksen Naisten Liittoa tekemään tarvittavat toimenpiteet edistääkseen veneily- ja vesiturvallisuuden opetusta opetussuunnitelman mukaisesti.

Pirkan Kokoomuksen Naiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Pirkan Kokoomuksen Naisia aloitteesta veneily- ja vesiturvallisuuden opetuksen edistämisestä.

Suomen Uima- ja Hengenpelastusliiton (SUH) mukaan henkilö on uimataitoinen, kun hän pudottuaan syvään veteen niin, että pää käy veden alla ja päästyään uudelleen pinnalle, ui yhtäjaksoisesti 200 metriä, josta 50 metriä selällään, on uimataitoinen. Vuonna 2022 2022 SUH:n, Jyväskylän yliopiston ja Opetushallituksen tekemän tutkimuksen mukaan valtakunnallisesti kuudesluokkalaisista 55 prosenttia on uimataitoisia. Määrä on laskenut selvästi vuodesta 2016, jolloin uimataitoisia kuudesluokkalaisia oli 76 prosenttia. Oppilaiden taidoissa havaittiin ensimmäistä kertaa eroja sukupuolien välillä: pojista 60 prosenttia, tytöistä 51 prosenttia ja muunsukupuolisista 40 prosenttia ilmoitti olevansa uimataitoisia.

Opetushallituksen peruskoulun opetussuunnitelma edellyttää, että peruskoulun aikana nuori oppii uima- ja vesipelastustaidon ja koulu on opetuksen järjestäjänä vastuussa tämän tavoitteen saavuttamisesta. Erityistä huomiota kiinnitetään korona-ajan jälkeiseen uimaopetuksen kiinni kuromiseen uimaopetuksessa peruskoulun aikana.

Vesiturvallisuutta edistävät mm. poliisi, Trafi, Rajavartiolaitos, Meriturva ja monet järjestöt, kuten Suomen Meripelastusseura, Suomen Latu, Suomen Retkiliustelijat ja Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto (SUH).

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

36. Imetyksen edellytysten edistämistä pohjoismaisen mallin mukaisesti selvittävää Suomessa

Imetystä suositellaan lapsen ensisijaiseksi ravinnonlähteeksi syntymästä kiinteiden aloittamiseen asti. Tällä hetkellä suositellaan, että äidit imettäisivät pelkällä rintamaidolla lasta puoli vuotta ja osittain vuoden ajan. Vuonna 2011 vain prosentti suomalaisäideistä täysimitti vauvaansa puolen vuoden ajan. Esimerkiksi Ruotsissa luku oli tuolloin 15 prosenttia ja Tanskassakin 20–25 prosenttia.

Työelämän imetystä tukevista käytännöistä säädetään lailla jo esimerkiksi Norjassa ja Virossa. Palkalliset imetys- tai pumppaustauot tai oikeus palkalliseen työajan lyhentämiseen imetyksenaikana ovat osa kansainvälisen työjärjestö ILO:n äitiyssuojelusopimusta, jota ei vielä ole ratifioitu Suomessa. Perhevapaaudistuksen myötä tilanne on muuttunut. Jotta äitien joustavaa ja omaan valintaan perustuvaa töihinpaluuta voidaan tukea myös niiden äitien arjessa, joille varhainen työhön paluu on mieluisin vaihtoehto, tulee lainsäädäntöä päivittää viipymättä.

Nykyllänsäädännössä ainoastaan työturvallisuuslaki huomioi imettävän työntekijän oikeuden ylimääräisiin lepotaukoihin. Imetyksmyönteisyys on tulevaisuuden työelämän veto- ja pitovoimatekijä. Työpaikan imetyksmyönteisyys, johon kuuluu viihtyisän pumppaustilan tarjoaminen, luo tutkimuksen mukaan positiivisia mielikuvia työnantajasta ja on yhteydessä

työntekijöiden viihtyvyyteen. Samalla edistetään lapsen ravitsemussuosituksen toteutumista ja vähennetään äitien stressiä työn ja perheen yhteensovittamiseen liittyen. Tämä auttaa sekä pidentämään naisten työuria että laskevat kynnystä toivoa lapsia työuran alkuvuosina, kun työn ja perhe-elämän yhteensovittamista tuetaan yhteiskunnan normeja päivittämällä.

Edellä todetun perusteella Pirkan Kokoomuksen Naiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen edustajakokous velvoittaa Kokoomuksen Naisten Liittoa tekemään tarvittavat toimenpiteet edistääkseen sitä, että Suomessa selvitetään millä toimenpiteillä saamme nostettua imetyksen edellytykset naapurimaita vastaavalle tasolle.

Pirkan Kokoomuksen Naiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Pirkan Kokoomuksen Naisia aloitteesta imetyksen edellytysten nostamiseksi pohjoismaiselle tasolle.

THL suosittelee täysimetystä 4–6 kuukauden ikään. Lapselle voidaan antaa kiinteitä ruokia maisteluannoksina yksilöllisesti jo 4–6 kuukauden iässä, mutta ei ennen neljän kuukauden ikää. Kuuden kuukauden iästä alkaen kaikille lapsille tarjotaan kiinteää ruokaa. Tieteelliset tutkimukset tukevat näitä ikäsuosituksia.

Naisjärjestöjen Keskusliiton yhdessä yli 40 kansalaisjärjestön kanssa laatimassa raportissa Pekingin +25 naisten oikeuksien julistuksen ja toimintaohjelman raportissa vuonna 2020 todetaan seuraavasti: "Imetys liittyy vahvasti naisten ja lasten ihmisoikeuksiin ja terveyteen. Imettäneillä naisilla on pienempi riski sairastua rintasyöpään, munasarjasyöpään, aikuistyyppin diabetekseen sekä sydän- ja verisuonitauteihin. Imetys liittyy myös naisten taloudelliseen asemaan ja työmarkkina-asemaan, ja on feministinen kysymys erityisesti silloin, kun puhutaan oikeudesta imettää julkisilla paikoilla ja imetyksen ja työelämän yhteensovittamisesta.

Vaikka valtaosa suomalaisista äideistä haluaa imettää, jäävät toteutuvat imetysluvut selvästi alle sekä kansallisten (vähintään 12 kk) että WHO:n (24 kk) suositusten. Tutkimusten perusteella on todennäköistä, että tämä johtuu suurelta osin imetysohjauksen ja -tuen puuttumisesta. Sosioekonomiset erot näkyvät suomalaisissa imetystilastoissa selvästi siten, että korkeammin koulutetut imettävät lapsiaan huomattavasti pidempään kuin vähemmän koulutetut. Myös julki-imetykseen liittyy haasteita, jotka koskevat naisten kehon seksuaalisointia, imettävän lapsen ikää ja julkisia tiloja koskevia kulttuurisia odotuksia, jotka saattavat rajoittaa imettävien äitien julkisten tilojen käyttöä."

Imetyksen tuki ry kertoo, että imetysluvut ovat kasvaneet Suomessa hienoisesti vuodesta 1995. THL:n tilastojen mukaan 81 prosenttia äideistä suunnittelee antavansa vauvalle pelkkää rintamaitoa (2018). THL on suositellut Kansallisessa imetyksen edistämisen toimintaohjelmassa julki-imetyksen turvaamista lailla.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

37. Kohti tasa-arvoisempaa harrastamista

Sosiaali- ja terveystalveluiden, varhaiskasvatuksen, koulun ja oppilashuollon on luotava toimivat yhteydet sujuvien palveluiden takaamiseksi ja perheiden varhaisen tuen takaamiseksi.

Oikeus harrastamiseen ei saa olla kiinni perheiden varallisuudesta. Jokaisella lapsella ja nuorella on oltava mahdollisuus kokea onnistumisia liikunnan, taiteen, kädentaitojen tai muun harrastuksen ja yhdessä tekemisen kautta. Harrastaminen on tehokas tapa lisätä sosiaalista kanssakäymistä sekä sen on tutkittu parantavan oppimistuloksia.

Varhaiskasvatuksen, koulujen, järjestöjen ja kolmannen sektorin välistä yhteistyötä on tiivistettävä siten, että lasten fyysistä kuntoa ja sosiaalista kanssakäymistä lisääviä harrastuksia olisi mahdollista sijoittaa koulupäivien välittömään yhteyteen koulujen tiloja ja välineistöä hyödyntäen. Julkinen tuki ja liikuntapaikkarakentaminen on suunnattava nykyistä

tasapuolisemmin suhteessa eri urheilulajien harrastajamääriin ja tuen on jatkossa tavoitettava nykyistä paremmin myös tyttöjen ja naisten suosimat lajit.

Edellä todetun perusteella Pirkan Kokoomuksen Naiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen edustajakokous velvoittaa Kokoomuksen Naisten Liittoa tekemään tarvittavat toimenpiteet edistääkseen tasa-arvoisempaa harrastamisen mahdollisuutta.

Pirkan Kokoomuksen Naiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Pirkan Kokoomuksen Naisia aloitteesta tasa-arvoisemmasta harrastamisesta, liikuntapaikkarakentamisesta ja liikunnan julkisen tuen jaosta.

Pirkan Kokoomuksen Naiset nostaa esiin julkisen tuen ja liikuntapaikkarakentamisen on aiempaa tasapuolisemmasta suhteesta eri urheilulajien harrastajamääriin. Tuen on jatkossa tavoitettava nykyistä paremmin tyttöjen ja naisten suosimat lajit. Liikuntapaikkoja jaettaessa ja peruskorjattaessa tulee arvioida vaikutukset eri väestöryhmille ja sukupuolille.

Liikunta ja urheilu on vahvasti sukupuolittunutta. Pojat ja miehet liikkuvat urheiluseuroissa tyttöjä ja naisia enemmän. Liikunta- ja urheiluseuroissa harrastetuissa lajeissa on eroja sukupuolten välillä. Vuoden 2018 LIITU-tutkimuksen mukaan 9–15-vuotiaiden selvästi suosituin seuroissa harrastettu päälaaji oli jalkapallo. Poikien harrastetuimmat päälaajat olivat joukkuelajeja: jalkapallo (34 %), salibandy (13 %) ja jääkiekko (13 %). Tyttöjen harrastetuimmat lajit olivat tanssi ja kilpatanssi (15 %), voimistelu (15 %), ratsastus (14 %) ja jalkapallo (11 %).

Naiset käyttävät enemmän liikuntaharrastuksessaan yksityisen sektorin palveluntarjoajia. Harrastetuissa liikuntalajeissa on selkeitä sukupuolieroja. Tyttöjen eniten käyttämiä liikuntapaikkoja ovat mm. uimahalli, lajikohtaiset sisäliikuntatilat ja hevosurheilualueet. Pojilla vastaavasti pallokenttä, uimahalli, ulkoilualue ja jäähalli.

Sukupuolten tasa-arvon edistäminen on opetus- ja kulttuuriministeriön keskeinen liikuntapoliittinen tavoite. Euroopan komission korkeatasoinen sukupuolten tasa-arvon työryhmä suosittelee vuonna 2022 julkaistussa raportissaan sukupuolitietoisien budjetoinnin ja rahoituksen käyttöön ottamista ja että urheilu- ja liikuntajärjestöjen on kohdennettava taloudellisia resursseja sukupuolten tasa-arvoon. Tulee laatia tasa-arvosuunnitelmia, joissa korostetaan laajemmin liikunnan ja urheilun etuja ja perustaa mekanismeja, joiden avulla kannustetaan kaikkia tyttöjä ja naisia harrastamaan liikuntaa ja urheilua. Samoin kannustetaan edistämään työn, opiskelun, perhe-elämän ja liikunnan ja urheilun välistä tasapainoa. Ja varmistamaan resurssien tasa-arvoinen saatavuus, mukaan lukien liikunta- ja urheilupaikat ja välineet sekä seuraamaan ja arvioimaan sukupuolten tasa-arvon edistymistä ja esteitä.

Hallitusohjelmassa sitoudutaan huolehtimaan tasa-arvoisesta mahdollisuudesta liikunnan harrastamiseen ja edistämään tasa-arvon toteutumista liikunnan tukemisessa. Avustusprosessien digitalisaatiota vauhditetaan ja avustustoiminnan vaikuttavuutta vahvistetaan. Kehitetään vastuullista ja kaikille avointa kansalaisjärjestötoimintaa. Varmistetaan, että harrastaminen on jokaiselle turvallista. Ehkäistään ja puututaan epäasialliseen kohteluun. Vakainaistetaan ja laajennetaan Et ole yksin -toiminta.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

38. Naisten kokemaa ikäsyrrintä tulee nostaa näkyvästi esille. Siihen liittyviin asenteisiin ja käytäntöihin on puututtava niin koulutuksen kuin lainsäädännönkin avulla

Siinä, missä Suomessa kärsitään yhtäällä työvoimapulasta, työmarkkinoilla esiintyy selvää ikäsyrrintää. Ikäsyrrinnästä kärsivät erityisesti naiset niin työuransa alussa kuin loppupäässäkin. Esimerkiksi:

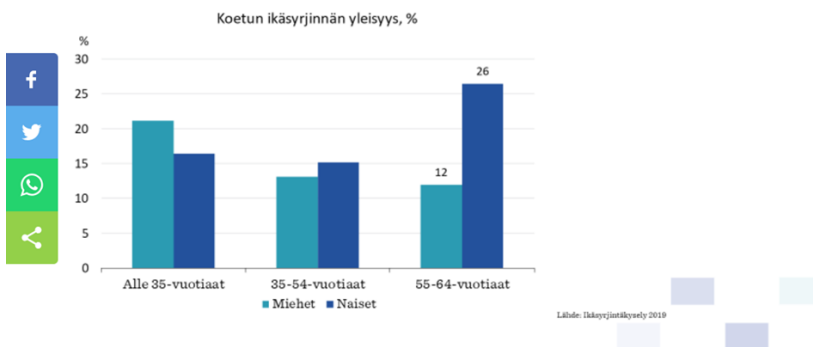
- Suomen yli 55-vuotiaiden työllisyysprosentti on pohjoismaiden matalin ja esimerkiksi Suomen Ekonomien työttömistä jäsenistä yli 60 prosenttia on yli 55-vuotiaita. Lisäksi Suomen Ekonomien yli 55-vuotiaista jäsenistä 80 prosenttia on kokenut ikäsyrrintää hakiessaan uutta työtä työttömänä työnhakijana ja melkein 90 prosenttia

heistä koki, että ikäsyryntä on tosiasia. Suomen Ekonomien tutkimuksen mukaan sekä ekonomit (84 %) että yritysjohtajat (54 %) pitivät yli 55-vuotiaiden ikäsyryntää työelämässä ongelmana.

- Tekniikan akateemisten 50 vuotta täyttäneistä jäsenistä noin joka neljäs on kokenut syrjintää ikänsä vuoksi. TEKin työmarkkinatutkimuksen (2015) mukaan syrjinnän kokemukset ovat naisilla vielä miehiä yleisempiä.
- AkavaWorksin tutkimuksen mukaan syrjintä on naisilla 55 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä yleisempää kuin nuoremmassa ikäryhmässä. Miehillä iän ja koetun ikäsyryntän välillä sen sijaan ei havaita tilastollisesti merkitsevää yhteyttä. Miehillä ikä ei vaikuta selittävän koettua ikäsyryntää. Ikäsyryntä on pitkään työelämässä olleiden akavalaisien kohdalla sukupuolittunut ilmiö.
- Talouselämä-lehden teettämässä kyselyssä 800 vastaajasta yli 93% koki, että ikäsyryntä on Suomessa ongelma.
- Tekniikan akateemisten tutkimusten (2015 ja 2018) mukaan yhdeksän prosenttia tekniikan alalla työskentelevistä naisista on kokenut syrjintää raskauteen tai perheellisyteen liittyen. Perhevapaan arvioidaan myös haittaavan urakehitystä.

Akavalaisilla ikäsyryntä on naisilla yleisempää kuin miehillä 55-64-vuotiaiden ikäryhmässä

Akava
Works

Akavalaisilla ikäsyryntä on naisilla yleisempää kuin miehillä 55-64-vuotiaiden ikäryhmässä.

Ikäsyryntän ongelma on useimmiten asenteista kiinni. Ei työntekijän korkea ikä automaattisesti merkitse alentunutta työkykyä, tuottavuutta tai työmotivaatiota. Päinvastoin ikääntymisen myötä karttuva kokemus on arvokasta pääomaa. Toisaalta nuoren naisen työllistymisen esteenä ei saa olla automaattinen ”tytöttely”, vaan häntä on arvioita samoin kriteerein kuin miespuolisia hakijoitakin.

Avointa keskustelua ikäsyryntästä tarvitaan, jotta ilmiö tulee näkyväksi erityisesti työntekijöitä valitseville ja palkkaaville henkilöille. Esimerkiksi rekrytointiprosesseissa ei työpaikkailmoituksia tulisi sanoittaa niin, että korostuu nuori, dynaaminen ja hyvä tyyppi, jolloin on luontevaa, että konsulttien verkostoista valikoituvat nuoremmat hakijat ja korostetusti myös miehet. Työelämälle suurin merkitys on kuitenkin sillä, että valittavalla henkilöllä on asenne kohdallaan, kyky muuttua, valmiutta oppia työssään ja opiskella uutta. Henkilön ikä tai sukupuoli ei näihin ominaisuuksiin vaikuta.

Kokoomusnaisten tulisi etsiä keinoja vaikuttaa ikäsyryntään muun muassa:

- kannustamalla työnantaja anonyymin rekrytoinnin käyttöön. Näin voitaisiin varmistaa, että hakijan osaaminen menee kaiken edelle, ei ikä tai sukupuoli.
- ajamalla yli 55-vuotiaiden työntekijöiden työnantajan maksaman palkan sivukulujen alentamista sekä palkkatukea työnantajille yli 55-vuotiaiden palkkaamiseen.
- pyrkimällä vaikuttamaan siihen, että osa-aikatyön teettäminen olisi kannustavampaa.
- kannattamalla erilaisia työelämän joustoja ja edistämällä osaltaan kulttuuria ja asenteita, joissa myös isillä on helppo jäädä perhevapaille.

Tapiolan Kokoomusnaiset esittää, että hyväksyessään tämän aloitteen Kokoomusnaisten edustajakokous velvoittaa liittohallituksen toimimaan kaikin tavoin sen eteen, että ikäsyryntä vähenee Suomessa.

Lähteet:

<https://akavaworks.fi/wp-content/uploads/sites/2/2020/11/Ikasyrjintakyselyn-tuloksia.pdf>
<https://www.ekonomit.fi/palvelut/vaikuttaminen/tavoitteet/#49784a3f>
<https://www.tek.fi/fi/uutiset-blogit/5-vastausta-miten-kitketaan-ikasyrjintaa>
<https://www.talouselama.fi/uutiset/naista-merkeista-tunnistaa-ikasyrjinnan-jopa-rekrytoinneista-paattavat-henkilot-nakev-at-etta-ikasyrjinta-on-ongelma-suomessa-sanoo-tyomarkkinajohtaja/25457b60-7ff8-40ae-84e8-a5d5bd7255d4>

Tapiolan Kokoomusnaiset ry

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Tapiolan Kokoomusnaisia aloitteesta ikäsyrynnän vähentämiseksi Suomessa.

Yhdenvertaisuuslaki kieltää ikäsyrynnän. Yhdenvertaisuusvaltuutettu määrittelee ikäsyrynnän seuraavasti: "Yhdenvertaisuuslain syrjinnän kieltö koskee kaikenikäisten syrjintää eli kuka tahansa voisi tulla syrjityksi iän vuoksi. Ikäsyryntä ilmenee usein ilman hyväksyttävää perustetta asetettuina ikärajoina esimerkiksi siten, että nuoria ei päästetä itsepalvelukirjastoon tai huoltoasemalle, 65 vuotta täyttäneet eivät voi hakeutua yhdistyksessä vastuutehtäviin, lääkärikeskus lakkauttaa 70 vuotta täyttäneiden lääkäreiden ammatinharjoittajasopimukset ilman yksilöllistä arviointia tai 30 vuotta täyttäneet opiskelijat eivät saa samoja alennuksia kuin alle 30-vuotiaat. Nämä esimerkit voivat olla syrjintää, mutta ikään liittyvät rajoitukset pitää aina arvioida tapauskohtaisesti.

Ikä on yksi tyypillisistä syrjintäperusteista, joita ilmenee moniperusteisen syrjinnän tapauksissa. Syrjintää voi siis tapahtua iän lisäksi yhdessä esimerkiksi sukupuolen, vammaisuuden tai etnisen alkuperän perusteella. Ikään perustuva syrjintä voi olla sekä välitöntä tai välillistä. Välillistä ikäsyryntää voi olla esimerkiksi perusteettomasti asetetut vaatimukset uravuosista tietyn etuisuuden saamiseksi."

Suomen työikäisestä väestöstä eli 15–74-vuotiaista yli 40 prosenttia on vähintään 50-vuotiaita. Suomen Ekonomien 1800 liiton jäsentä vastasi kyselyyn ikäsyrynnästä ja lähes 90 prosenttia yli 55-vuotiaista koki, että ikäsyryntä on tosiasia. Myös Talouselämä-lehden kyselyssä ikäsyryntää koettiin laajasti: 800 vastaajasta yli 93 prosenttia kokee, että ikäsyryntä on Suomessa ongelma.

Ikäsyryntä voi liittyä myös nuoriin naisiin, joiden kohdalla työnantajat pelkäävät poissaolojen määrää. Uran alkuvaiheessa se näyttäytyy heikompana palkkakehityksenä tai vaikeutena työllistyä pysyviin työsuhteisiin.

Vuonna 2019 Akavan tekemässä tutkimuksessa 16 prosenttia 20-64-vuotiaista akavalaisista palkansaajista oli kokenut työssään ikään perustuvaa syrjintää tai eriarvoista kohtelua edeltävien viiden vuoden aikana. Akavalaisilla koettu ikäsyryntä on naisilla yleisempää kuin miehillä 55-64-vuotiaiden ikäryhmässä. Ikäsyrynnän yleisyydessä ei havaittu merkittäviä eroja akavalaisien ja muiden kuin akavalaisien välillä. Myöskään korkeakoulutuksen ei havaittu olevan yhteydessä koetun ikäsyrynnän yleisyyteen. Ikäsyryntää kokeneilla akavalaisilla on yleisintä, että syrjintäkokemukset liittyvät arvostuksen saamiseen. Naisilla oli yleisempää kuin miehillä, että syrjintä ilmeni työtovereiden aseenteissa.

Vuoden 2019 Eurobarometri osoittaa, että Suomessa ikäsyryntä on kyselyn mukaan yleisempää kuin Euroopan unionissa keskimäärin. Kaikista suomalaisvastaajista seitsemän prosenttia kertoi kokeneensa ikäsyryntää. Vastaavasti sukupuoleen perustuvaa syrjintää oli kokenut viisi prosenttia suomalaisvastaajista. Kyselyn niistä vastaajista, jotka ilmoittivat kokeneensa jotain syrjintää, 26 prosenttia kertoi sen olleen ikään perustuvaa. Suomessa vastaava osuus oli peräti 43 prosenttia.

Eurobarometrin perusteella naiset kokevat ikäsyryntää enemmän kuin miehet. Naiset voivat kokea miehiä enemmän ikäsyryntää myös ulkonäköön liittyvien odotusten takia. Tästä puhutaan ikääntymisen kaksoisstandardina. Tällä viitataan siihen, että naiset kokevat syrjintää helpommin sekä sukupuolensa että ikänsä kautta. Ulkonäön merkitys on suuri etenkin palvelualoilla.

Hallitusohjelmassa sitoudutaan torjumaan ikäsyryntää ja poistamaan iäkkäämpien henkilöiden työllistymisen ja työllistämisen esteitä. Hallitus valmistelee viimeistään 1.1.2025 voimaan astuvan verouudistuksen, joka kannustaa eläkkeellä olevia yli 65-vuotiaita tekemään nykyistä enemmän työtä. Hallitus tarkastelee yli 55-vuotiaiden työsuhdeturvaan liittyviä velvoitteita turvataksaan yli 50-vuotiaiden työuran jatkumisen. Iäkkäämpien työllistämiseen liittyviä taloudellisia velvoitteita kevennetään mm. siten, että yli 55-vuotiaina aidosti uusina työntekijöinä palkatuista henkilöistä yrityksille syntyvä työnantajien työeläkemaksun maksuluokkavaikutus poistetaan.

Liittohallitus pitää välttämättömänä toimia kaikenikäisten ikäsyrynnän poistamiseksi ja kannustaa tarkastelemaan keinoja työllistymiseksi iästä riippumatta.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.

39. Maanpuolustuksen tasa-arvotoimenpiteitä edistettävä päämäärätietoisesti hallituskauden aikana

Vuoden 2022 puoluekokouksessa Kokoomus r.p. hyväksyi seuraavan toimenpide-esityksen: ”Puoluekokous velvoittaa puoluehallitusta päivittämään puolueen asevelvollisuutta ja vapaaehtoista maanpuolustusta koskevat kannat, huomioiden Suomen ja Euroopan muuttuneen turvallisuusympäristön sekä maanpuolustukseen kohdistuvat tasa-arvo-odotukset.”

Pirkanmaan Kokoomusnaiset kiinnittää huomiota siihen, että kanta on annettu vastineena aloitteille, joissa vaadittiin mm. naisten vapaaehtoisen palveluksen tuottaman asevelvollisuuden harkinta-ajan merkittävää lyhentämistä ja NASTA-harjoituksesta johtuvan palkanmenetyksen korvaamisesta harjoituksen osallistujille samalla tavalla kuin asevelvollisille korvataan kertausharjoitusten aiheuttamat ansionmenetykset. Lisäksi Pirkanmaan Kokoomusnaiset nostaa esille, että kaikki suuret puolueet ovat sitoutuneet Naiset, rauha ja turvallisuus: Suomen kansallinen toimintaohjelma 2023–2027-asiakirjan mukaisiin toimenpiteisiin, joissa vaaditaan yhteiskunnan kaikkia sektoreita varmistamaan naisten aito osallisuus yhteiskunnan turvallisuuteen liittyvässä päätöksenteossa ja toiminnassa.

Naisten valmiudellisen osaamisen kerryttämiseen tähtäävät kurssit ovat vahvasti osa maanpuolustuksen kokonaisuutta. Lisäksi Kokoomus on hyväksynyt vuoden 2022 puoluekokouksessa aloitteen, jonka mukaan Suomeen on perustettava henkilötason osaamisen huomioiva varaamis- ja osaamisrekisteri suunnittelua henkilötasolla tulevia häiriö- ja poikkeustilanteita ajatellen. Annetusta toimenpide-esityksestä huolimatta nykyistä hallitusohjelmaa rakennettaessa erityisesti asevelvollisuus- ja maanpuolustusasioita käsittelevissä ryhmissä naisten riittävästä osallisuudesta ei ole huolehdittu. Tällä hetkellä Kokoomuksen toiminta ei osoita, että hyväksytyjen kantojen mukaiset toimenpiteet etenevät päämäärätietoisesti alkaneen hallituskauden aikana.

Edellä todetun perusteella Pirkanmaan Kokoomusnaiset ry esittää, että hyväksyessään aloitteen edustajakokous velvoittaa Kokoomuksen Naisten Liittoa tekemään tarvittavat toimenpiteet edistääkseen sitä, Kokoomuksen kaikki toimijat omalla toiminnallaan varmistavat puoluekokouksessa sovittujen kantojen toteutumisen naisten turvallisuuspoliittisen osallisuuden vahvistamiseksi ja edistävät sitä, että poikkeusolojen tehtäviin varatuilla henkilöillä on lain edessä yhtäläiset oikeudet ja velvollisuudet sukupuolesta riippumatta.

Liittohallitus: Liittohallitus kiittää Pirkanmaan Kokoomusnaisia aloitteesta Kokoomuksen Naisten Liitolle. Aloitteessa liiton esitetään edistävän Kokoomuksen puoluekokouksessa naisten turvallisuuspoliittisen osallisuuden vahvistamista ja sitä, että poikkeusolojen tehtäviin varatuilla henkilöillä on lain edessä yhtäläiset oikeudet ja velvollisuudet sukupuolesta riippumatta.

Naisten Valmiusliitto järjestää NASTA-harjoituksia, naisille kohdennettuja valmiusharjoituksia, jotka toteutetaan Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kursseina Puolustusvoimien tuella. Harjoitusten tavoitteena on lisätä arjen turvallisuuteen ja varautumiseen liittyviä tietoja ja taitoja ja valmentaa naisia toimimaan erilaisissa johto- ja kouluttajatehtävissä. Vuosittain järjestetään kaksi suurta NASTA-harjoitusta ja vaihteleva määrä PikkuNASTA-harjoituksia. Suuressa NASTA-harjoituksessa on noin 10 kurssia ja osallistujia yhteensä noin 250-350. PikkuNASTA-harjoituksessa on kolme-viisi kurssia ja osallistujia yhteensä noin 100 – 150.

Tampereen yliopiston Työelämän tutkimuskeskuksen vuonna 2019 teettämän kyselytutkimuksen tulokset osoittavat myönteistä kehitystä puolustusvoimien henkilöstön tasa-arvotilanteessa. Kuitenkin yli 40 prosenttia siviili-, johto- ja asiantuntijatehtävissä toimivista naisista oli eri mieltä naisten ja miesten tasa-arvon toteutumisesta hyvin työpaikallaan puolustusvoimissa. Naisupseereilla kriittisten vastausten osuus esimerkiksi sukupuolten tasa-arvon toteutumisesta työpaikalla sekä naisten ja miesten arvostuksesta on lisääntynyt

Hallitusohjelmassa Suomen kansallinen puolustuskyky perustuu jatkossakin yleiseen asevelvollisuuteen, koko maan puolustamiseen ja korkeaan maanpuolustustahtoon. Hallitus kehittää asevelvollisuutta sekä laajentaa kutsunnat

koskemaan koko ikäluokkaa parlamentaarisen työryhmän raportin mukaisesti. Hallituksen tavoitteena on kasvattaa vapaaehtoiseen palvelukseen hakeutuvien naisten määrää 2 000:een vaalikauden lopussa. Hallitus mahdollistaa palvelus turvallisuus huomioiden varusmiespalveluksen suorittamisen ja kertausharjoituksiin osallistumisen diabeetikoille sekä arvioi muiden terveyssyistä vapautettavien henkilöiden mahdollisuuksia osallistua maanpuolustuskoulutukseen.

Samoin hallitusohjelmassa Suomen kansallinen puolustuskyvyn todetaan perustuvan jatkossakin yleiseen asevelvollisuuteen, koko maan puolustamiseen ja korkeaan maanpuolustustahtoon. Hallitus on sitoutunut kehittämään asevelvollisuutta sekä laajentamaan kutsunnat koskemaan koko ikäluokkaa parlamentaarisen työryhmän raportin mukaisesti. Hallituksen tavoitteena on kasvattaa vapaaehtoiseen palvelukseen hakeutuvien naisten määrää 2 000:een vaalikauden lopussa.

Pirkanmaan Kokoomusnaiset nostaa aloitteessaan esiin mm. puutteen NASTA-harjoituksesta johtuvan palkanmenetyksen korvaamisesta. Samoin aloitteessa muistutetaan, että Kokoomuksen vuonna 2022 puoluekokouksessa annetuista toimenpide-esityksestä huolimatta nykyistä hallitusohjelmaa rakennettaessa erityisesti asevelvollisuus- ja maanpuolustusasioita käsittelevissä ryhmissä naisten riittävästä osallisuudesta ei ole huolehdittu. Aloitteessa on myös nostettu esiin, että Kokoomus on hyväksynyt vuoden 2022 puoluekokouksessa aloitteen, jonka mukaan Suomeen on perustettava henkilötason osaamisen huomioiva varaamis- ja osaamisrekisteri suunnittelua henkilötasolla tulevia häiriö- ja poikkeustilanteita ajatellen. Tämä ei kuitenkaan ole mukana hallitusohjelmassa.

Liittohallitus esittää, että edustajakokous

hyväksyisi aloitteen.